

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

2023-2028թթ.

ՀՀ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ «ԱՂԱՎՆԱՉՈՐԻ Զ. ԴԱՆԻԵԼՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

ՄԻՋԱԿԱՐԳ ԴՊԸՀՑ» ՊՈԱԿ-Ի ՏՆՈՐԵՆԻ ՊԱՇՏՈՆԻ ՀԱՎԱԿՆՈՐԴ՝

ՄԱՐԻԱՄ ՄԵՐՈԺԻ ՔՈՉԱՐՅԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն	4
Զարգացման ծրագրի բովանդակությունը	6
1. Ուսումնական հաստատության գործունեությունը	9
1.1 Կրթական կարիքների նկարագրությունը	11
1.2 Դպրոցի գործունեության համապատասխանությունը պետության կրթական քաղաքականության միտումներին	13
1.3 Համապատասխանությունը հաստատության ենթակառուցվածքների հնարավորություններին, մարդկային ռեսուրսներին	16
Դպրոցի առաքելությունը	22
2.Իրավիճակի վերլուծությունը. Ուժեղ և քույլ կողմերը	
2.1 Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանների վերլուծությունը	24
2.2 Ուսումնական հաստատության նյութատեխնիկական բազայի վերլուծությունը	29
2.3 Հաստատության կառավարման մարմնի և տնօրենի համագործակցության վերլուծությունը	40
2.4 Հաստատության համագործակցությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ծնտղական համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների, շահառու կազմակերպությունների հետ	46
2.5 Մանկավարժական համակազմի մասնագիտական որակների ներկայացում	50
Աշակերտական համակազմ	

2.6 Օգտագործվող S&S և կրթական այլ տեխնոլոգիաների և նորարարությունների ներկայացումը-----	59
2.7 Չափորոշչային պահանջներին համապատասխան կրթության որակի վերլուծությունը-----	61
2.8 Բազմակարծիք , ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրի վերլուծություն-----	69
2.9 Աշխատակազմի արժենորման, խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորությունների վերլուծությունը-----	74
2.10 Ուսումնական նպատակով կատարված ծախսերի վերլուծությունը՝ դրանց արդյունավետության, ցուցանիշների շեղումների և պլանավորման խնդիրների տեսանկյունից-----	77
3. Նպատակների և խնդիրների սահմանումը՝ ըստ համապատասխան ոլորտների -----	82
4. Ուսումնական հաստատության գործունեության սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացումն ապահովող գործողություններն ու միջոցառումները, համապատասխան ժամանակացույցերը և պատասխանատունները, զարգացման ծրագրի իրականացման ռիսկերը. ռիսկերը մեղմացնող կամ չեղոքացնող գործողությունները, անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները ,վերահսկողները՝ ըստ համապատասխան ոլորտների-----	92
5. Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները-----	145
6.Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի իրականացման վերահսկողության մեխանիզմները, ամենամայ հաշվետվության կատարողական ցուցանիշներն ու պահանջները-----	154
Եզրակացություն-----	176
Հավելված-----	177

Ներածություն

«Դպրոցի նպատակը զիտություն տալուց ավելի՝ զիտությունները ձեռք բերելու արվեստը սովորեցնելն է»

L. Շանթ

Զարգացման ծրագիրը հանրակրթական ուսումնական հաստատության կարևորագույն ռազմավարական փաստաթուղթ է, որի հիման վրա պլանավորվում է աշխատանքը դպրոցում՝ ապահովելով դպրոցի 5 տարվա զարգացման տեսլականը: Ժամանակակից աշխարհում գրեթե բոլոր ոլորտներում փոփոխություններն աննախադեպ արագ ու դինամիկ են ընթանում: Նման փոփոխությունների առանձնահատկություններից մեկն այն է, որ գիտության ու տեխնիկայի ընձեռած նոր հնարավորությունները արագորեն ներթափանցում են հասարակական հարաբերությունների, կյանքի կազմակերպման, աշխատանքի, գիտելիքների ձևավորման ու փոխանցման ոլորտ: Շարունակաբար նորացվող, զարգացող ու փոփոխվող գիտելիքները և դրա ստեղծման համար անհրաժեշտ նորարարությունն ու ստեղծագործականությունը դառնում են մրցունակության և արդյունավետության բարձրացման կարևորագույն գործոններ՝ թե՛ անհատական, թե՛ ներպետական և թե՛ համաշխարհային մակարդակներում:

Չնավորվում է մարդու նոր որակ, մարդ, ով պետք է կարողանա այս ազատության մեջ գտնել իրեն, դիմագրավել ժամանակի մարտահրավերներին, մարդ, ով պետք է պատրաստ լինի ապրել ու գործել այն չափորոշիչներով, որոնք թելադրում են աշխարհի այսօրվա զարգացումները:

Այս՝ այսօր ականատես ենք մարդկային կյանքի ամենանշանակալի իրադարձություններից մեկի՝ նոր հասարակության ձևավորմանը: Եվ այսօր խոսել կրթության մասին, նախնառաջ, նշանակում է խոսել այն մասին, թե ինչպիսի քաղաքացի ու անհատ ենք ուզում ձևավորել կամ համարժեք հարցադրումը՝ ի՞նչ ենք այսօր հասկանում կրթություն ասելով:

Եթե նախորդ համակարգում կրթության վեկտորը գլխավորապես ուղղված էր դեպի կրթության բովանդակության ակադեմիական գիտելիքների բաղադրիչը, ապա այժմ ժողովրդավարության զարգացման ճանապարհը բռնած երկրների համար սովորողների գիտելիքները անհրաժեշտ են, բայց դեռ բավարար չեն, և կամա թե ակամա իրական կյանքի ու դպրոցի միասնությունը դառնում է կրթության գլխավոր հիմնախնդիր: Եվ պատահական չէր, որ մեր հանրապետությունում կրթական բարեփոխումների հիմնական շեշտը դրվեց հենց կրթության բովանդակության մյուս բաղադրիչների՝ կարողություններ, հմտություններ, արժեքային համակարգ, դիրքորոշում և վերաբերմունք բաղադրիչների վրա, որը կոչվում է կարողունակություն՝ կոմպետենցիա:

Եվ ավանդական ուսուցչակենտրոն ուսուցումից անցում կատարվեց աշակերտակենտրոն ուսուցման, հետևաբար, մանկավարժության ավանդական, դասական մեթոդները իրենց տեղը հետզհետե զիջեցին համագործակցային ու խմբային եղանակներով ուսուցման համապատասխան մեթոդներին ու հնարքներին: Դպրոցի առջև, որպես սոցիալական կյանքի մի օղակի, նույնպես բացվեցին «աշխարհի դրույթն ու պատուհանները» և քայլ առ քայլ դպրոցում ձևավորվեց ազատ մթնոլորտ՝ ավելի ու ավելի մեծ հնարավորություններ ու պայմաններ ստեղծելով ուսուցիչ-աշակերտ փոխամագործակցության համար:

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կրթությունը ժողովրդավարության անկյունաքարն է, և այն մեծ դեր ունի հասարակությունների և պետությունների ամրապնդման, մարդկանց կենսապայմանների բարելավման և աշխարհի երկրների կայուն զարգացման ապահովման գործում:

Կրթության բարեփոխումները ժամանակատար գործընթաց են, որին հասնելու համար ուսումնական հաստատության մանկավարժական հանրույթից պահանջվում է լուրջ և նպատակառուղղված աշխատանք և ժամանակ: Ուստի անհրաժեշտություն է առաջանում պլանավորել դպրոցի զարգացման ծրագիրը առաջիկա հինգ տարիների կտրվածքով, հաշվի առնելով նաև այն հանգամանքը, որ միջնակարգ դպրոցի հիմնական առաքելությունը շրջանավարտներին որակյալ կրթություն և մասնագիտական կողմնորոշում ապահովելն է:

ՀՀ Կոտայքի մարզի Աղավնաձորի Զ. Դանիելյանի անվան միջնակարգ դպրոց ՊՈԱԿ-ի առաջիկա հինգ տարիների զարգացման ծրագիրը կազմվել է հանրակրթության ոլորտը կանոնակարգող հետևյալ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

- ✓ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրություն
- ✓ ՀՀ օրենքը «Կրթության մասին»
- ✓ ՀՀ օրենքը «Հանրակրթության մասին»
- ✓ ՀՀ օրենքը «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին»
- ✓ ՀՀ օրենքը «Երեխայի իրավունքների մասին»
- ✓ ՀՀ օրենքը «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» այլ օրենքներով և դրանցից բխող ենթաօրենսդրական ակտերով
- ✓ ՀՀ Կառավարության սահմանած «Հանրակրթության պետական չափորոշչի» դրույթներով
- ✓ ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի՝ 22.09.2022թ. «Պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի մշակման ձևաչափը և զարգացման ծրագրիկատարման ամենամյա հաշվետվության կատարողական ցուցանիշներն ու պահանջները» N 35-Ն հրամանի հիման վրա

- ✓ ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի՝ 18.04.2023թ. N 399-Ա հրամանի պահանջների համաձայն «Հայաստանի Հանրապետության կրթության՝ մինչև 2030 թվականը զարգացման պետական ծրագրի» նախագիծը
- ✓ ՀՀ Կոտայքի մարզի «Աղավնաձորի Զ. Դանիելյանի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի կանոնադրությամբ: Հաստատության աշակերտների համար ստեղծվելու են բոլոր հնարավորությունները՝ իրականացնելու ՀՀ Սահմանադրության 38-րդ հոդվածով երաշխավորված կրթության իրենց իրավունքը:

ՀՀ Կոտայքի մարզի «Աղավնաձորի Զ. Դանիելյանի անվան միջնակարգ դպրոցի» զարգացման 2023-2028թթ. ծրագիրը մշակելիս հաշվի են առնվել նաև դպրոցի տնօրենի, տնօրենի տեղակալի և մանկավարժների նախորդ ուսումնական տարիների հաշվետվությունները, հաստատության ձեռքբերումները և դպրոցում առկա հիմնախնդիրները:

ՀՀ Կոտայքի մարզի «Աղավնաձորի Զ. Դանիելյանի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի զարգացման ծրագրի մշակման համար կատարվել են հետևյալ քայլերը՝

- ✓ Սահմանվել է դպրոցի առաքելությունը
- ✓ Վերլուծվել է առկա իրավիճակը՝ շենքային, ուսումնադաստիարակչական, համագործակցության և այլն, բացահայտվել են ուժեղ և թույլ կողմերը
- ✓ Սահմանվել են հիմնական նպատակները և դրանցից բխող խնդիրները
- ✓ Մշակվել է կատարման համար անհրաժեշտ գործողությունները, ժամկետները, պատասխանատունները
- ✓ Սահմանվել են հիմնական ռազմավարությունները, գնահատվել եղած և անհրաժեշտ մարդկային, նյութատեխնիկական և ֆինանսական միջոցները
- ✓ Կատարվել է ռիսկերի գնահատում և դրանց ազդեցությունը մեղմացնողկամ չեզոքացնող գործողությունները
- ✓ Ապահովել է համապատասխանությունը պետության կրթականքարականության միտումներին
- ✓ Ներկայացվել է վերահսկողության մեխանիզմները և համապատասխանվերահսկող անձիք
- ✓ Վերլուծվել է անհրաժեշտ ռեսուրսները՝ մարդկային, նյութատեխնիկական, S2S

- ✓ Ներկայացվել է գործողությունների գնահատման չափանիշները
- ✓ Ներկայացվել է ակնկալվող վերջնարդյունքները

Ծրագրի նպատակը- Կրթական այնպիսի միջավայրի ստեղծում, որը կնպաստի սովորողի կայացմանը որպես կոմպետենտ, կարողունակ և ինքնուրույն անհատ, ով կճանաչի, կհարգի իր ազգային, համամարդկային արժեքները և հարփոփոխ իրավիճակի պայմաններում պատրաստ կլինի ինքնափացման, ինքնաճանաչության, ազգային արժեքների արժեքուման ու դրանց պահպանման պատասխանատվության, կունենա իր ներուժին և նախասիրություններին համապատասխան մասնագիտական կողմնորոշում:

Ծրագրի հիմնական խնդիրները.

- ✓ Բարձրացնել մանկավարժական աշխատողների մոտիվացիան և մասնագիտական հմտությունների մակարդակը
- ✓ Մանկավարժների և սովորողների գործունեության մեջ ներդնել հետազոտական, ստեղծագործական և նախագծային աշխատանք կատարելու
- ✓ Բարձրացնել դպրոցի մրցունակությունը

Սպասվող վերջնարդյունքները՝

- ✓ Ուսումնադաստիարակչական գործընթացի արդիականացում՝ պետական կրթական չափորոշին և կրթակարգին համապատասխան
- ✓ Մանկավարժների մասնագիտական հմտությունների զարգացում
- ✓ Սովորողների առողջության պահպանում և ամրապնդում
- ✓ Նյութատեխնիկական բազայի հարստացում
- ✓ Ուսումնական հաստատության ներքին կազմակերպչական մշակույթի ձևավորում
- ✓ Կրթության կազմակերպման մասնակիցների ինֆորմացիոն մշակույթի ձևավորում

1. ՈՒՍՈՒՍԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

Դպրոցի գործունեության առարկան յուրաքանչյուր սովորողի կրթության կազմակերպումն է՝ հանրակրթական հիմնական և լրացուցիչ ծրագրեր իրականացնելու միջոցով:

Դպրոցի գործունեության նպատակը .

1. Յուրաքանչյուր երեխայի, այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող, զարգացման առանձնահատկություններին համապատասխան կրթական գործընթացին առավելագույն մասնակցության և հանրակրթության պետական չափորոշիչով սահմանված արդյունքների ապահովումն է:
2. Մանկավարժական համակազմի մասնագիտական գիտելիքների և հմտությունների, մանկավարժության տեսության և պրակտիկայի արդի զարգացումների, այդ թվում՝ մանկավարժության մեջ ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման, ներառականության, հանրակրթության ոլորտը կարգավորող իրավական դաշտի իմացության, ուսումնական, բովանդակային և մեթոդիկայի հիմնախնդիրների լուծման կարողությունների ապահովում:
3. Դպրոցի ուսումնական միջավայրի բարելավում, տեղեկատվական-հաղորդակցման տեխնոլոգիաների, ուսումնական և նյութատեխնիկական բազայի շարունակական նորարացում:
4. Չափորոշչային պահանջներին համապատասխան կրթության որակի առաջանցիկ և կայուն բարձրացման ապահովում:
5. Արտադասարանական և արտադպրոցական համագործակցության խթանում, ընդլայնում:
6. Դպրոցի գործընթացի կառավարման, վարչարարության, գործավարական գործիքների ապահովում:

Նպատակներից բխող խնդիրները

1. Սովորողների անհատական կրթական կարիքների բավարարմանն ուղղված աշխատանքների իրականացում
2. Ուսումնառության ընթացքում յուրաքանչյուր սովորողի ակտիվ մասնակցություն, ուսումնական ծրագրերի

բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացման ապահովում, ըստ չափորոշչի՝ ութ կարողունակությունների, հիմնական ծրագրերի բովանդակության չորս բաղադրիչների ձեռք բերում և ձևավորում, ինչպես նաև նախասիրությունների և կրթական պահանջների բավարարում

3. Մանկավարժական համակազմի հետ տարվող աշխատանքների ընդլայնում բոլոր ուղղություններով՝ ատեսավորում, դասընթացներ, գործնական աշխատանքներ

4. Նորարարությունների, տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաների, նյութատեխնիկական, ուսումնամեթոդական, ենթակառուցվածքների ստեղծում, համալրում

5. Դպրոցում յուրաքանչյուր սովորողի կրթական կարիքների, արտակարգ ընդունակություններ կամ ցածր առաջադիմություն ունեցողների, ինչպես նաև հանրակրթությունից դուրս մնացած երեխաների համար կազմակերպել, իրականացնել լրացուցիչ հանրակրթական ծրագրեր, անհատական պարապմունքներ և ըստ նախասիրությունների՝ արտադասարանական խմբակներ, որոնք կնպաստեն ուսման որակի բարձրացմանը

6. Աշակերտական, մանկավարժական համակազմի, կառավարման և խորհրդակցական խորհուրդների, համայնքի, կրթության կառավարման լիազորված և շահառու մարմինների, բարեգործների հետ համագործակցության խթանում, ընդլայնում

7. Օրենքով սահմանված նորմատիվ, ներքին իրավական ակտերի վարման, կիրառման թափանցիկության ու հաշվետվողականության ապահովում:

1.1 Կրթական կարիքների նկարագրությունը

Համաձայն ՀՀ Հանրակրթության մասին օրենքի 4-րդ հոդվածի՝

1. Հայաստանի Հանրապետությունը հոչակում և երաշխավորում է կրթության բնագավառի առաջանցիկ զարգացումը՝ որպես պետականության ամրապնդման կարևորագույն գործոն:
2. Կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը մասնագիտական պատշաճ պատրաստվածություն ունեցող և համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված անձի ձևավորումն է:
3. Հայաստանի Հանրապետության կրթական համակարգը նպատակառությունը է հայ ժողովրդի հոգևոր և մտավոր ներուժի ամրապնդմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների պահպանմանն ու զարգացմանը:

Հիմք ընդունելով օրենքի պահանջը՝ կարող ենք սահմանել հետևյալ կրթական կարիքները՝

- Ապահովել յուրաքանչյուր սովորողի համար բարենպաստ կրթական միջավայր
- Ներդնել կրթական նոր տեխնոլոգիաներ
- Պահպանել սովորողների ու աշխատակազմի համար ուսումնադաստիարակչական գործընթացի և աշխատանքի կազմակերպման համար անվտանգության ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը, կազմակերպելով առողջության պահպանման և ամրապնդման համար միջոցառումներ(այդ թվում՝ հաշվի առնելով հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքները)
- Ապահովել սովորողների առաջիսադումը և բարձր առաջադիմությունը, նրանց մասնակցությունը մարզային, հանրապետական, միջազգային առարկայական օլիմպիադաներին, մարզական և մշակութային մրցույթներին
- Սոցիալապես անապահով ընտանիքների, ինչպես նաև Արցախից տեղահանված սովորողների համար սոցիալական աջակցության թափանցիկ ծրագրերի իրականացում

- Սովորողների ֆիզիկական ,հոգևոր առողջությանը միտված ուսումնադաստիարակչան ծրագրերի և միջոցառումների անցկացում
- Արտադասարանական ու արտադպրոցական միջոցառումների ,ուսումնական նախագծերի իրականացում
- Երեխայի խնամքի ու դաստիարակության,ընտանիքներում ծնողների պարտականությունների նկատմամբ պատասխանատվության բարձրացման,հոգեբանական կամ ֆիզիկական ճնշման բացառման ,երեխայի զարգացման համար անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի վերաբերյալ ծնողների իրազեկման միջոցառումների իրականացում
- Ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին համապատասխան՝ աշակերտական խորհրդի գործունեություն,որի ներկայացրած առաջարկություններն արտացոլելու են սովորողների կարիքները՝ փոխադարձ հարգանքի,սովորողների,ծնողների և տնօրենության փոխադարձ վստահության ու աջակցության պայմաններում
- Նպատակային ուսուցողական ծրագրեր իրականացնելու միջոցով՝ սովորողների շրջանում ձևավորել անվտանգ կենսագործունեության և առողջ ապրելակերպի կարողություններ ու հմտություններ(այդ թվում՝ արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքականոններին տիրապետում,ուսումնական վարժանքների իրականացում
- Մանկավարժական կազմի մասնագիտական չափանիշների կատարելագործման միջոցառումներ (վերապատրաստումներ,առեստավորումներ)
- Դպրոցի ու համայնքի համագործակցություն (համայնքային հիմնախնդիրների վերաբերյալ սովորողների տեղեկացվածություն և նրանց մասնակցությունը համայնքային աշխատանքներին,համայնքի բնակիչների համար միջոցառումների կազմակերպում,շաբաթօրյակների կազմակերպում,ծառատունկ և այլն)
- Դպրոցի կառավարման, ֆինանսատնտեսական գործունեության,գնումների գործընթացների թափանցիկություն

1.2 Դպրոցի գործունեության համապատասխանությունը պետության կրթական քաղաքականության

միտումներին, համայնքի, շահառու խմբերի կարիքներին ու հնարավորություններին.

Հայաստանի Հանրապետությունում վերջին ժամանակաշրջանում իրակացվում են կրթության ոլորտի լայնածավալ բարեփոխումներ, որոնք հնարավորություն կտան լուծելու համակարգում առկա շատ խնդիրներ, կայունացնելու իրավիճակը և նախադրյալներ ստեղծելու զարգացման համար:

Կրթության բարեփոխումները ժամանակատար գործընթաց է, որին հասնելու համար կրթության ոլորտի պատասխանատուններից, ինչպես նաև յուրաքանչյուր ուսումնական հաստատության մանկավարժական կազմից պահանջվում է լուրջ և նպատակառուղղված աշխատանք ու ժամանակ: Ուստի անհրաժեշտություն է առաջանում դպրոցի զարգացման ծրագիրը պլանավորելուց հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ միջնակարգ դպրոցի հիմնական առաքելությունը շրջանավարտներին որակյալ կրթություն և մասնագիտական կողմնորոշում ապահովելն է:

Կրթությունը ժողովրդավարության անկյունաքարն է, այն մեծ դեր ունի հասարակությունների և պետությունների ամրապնդման, մարդկանց կենսապայմանների բարելավման և աշխարհի երկրների կայուն զարգացման ապահովման գործում: Կրթությունը մարդու հիմնարար իրավունքն է: Պետությունը պետք է ապահովի համընդիանուր, հավասարապես հասանելի, ներառական և որակյալ կրթություն:

Կրթությունը հանրային արժեք է: Այն պետք է նպատակառուղղված լինի տվյալ քաղաքակրթական տեսակի լինելիության ապահովմանը, ձևավորի ազատ և պատասխանատու քաղաքացի: Կրթության միջոցով տեղի է ունենում մարդու անձնային և մասնագիտական լիարժեք զարգացումը, ազգային և համամարդկային արժեքների վրա խարսխված աշխարհընկալման ձևավորումը: Հայաստանի Հանրապետությունը ապահովում է կրթության ժողովրդավարական և աշխարհիկ բնույթը, ինչպես նաև համայնքի, շահառու խմբերի կարիքներին ու հնարավորություններին համապատասխան՝ պարտադիր միջնակարգ անվճար կրթություն:

ՀՀ Հանրակրթության մասին օրենքի 5-րդ հոդվածը սահմանում է Հանրակրթության նպատակները և պետական

1. Հանրակրթությունը նպատակառությամբ է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի՝ որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշմանը և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:
2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.
  - 1) հանրակրթության մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը, անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.
  - 2) հանրակրթության հավասար հնարավորությունները, մատչելիությունը, շարունակականությունը, հաջորդականությունը և համապատասխանությունը սովորողների զարգացման մակարդակին, առանձնահատկություններին ու պատրաստվածության աստիճանին.
  - 3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.
  - 4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը.
  - 5) հանրակրթության որակի շարունակական բարելավումը, միջազգային չափանիշներին համապատասխանությունը, ինչպես նաև միջազգային կրթական համակարգին ինտեգրումը.
  - 6) ուսումնական հաստատությունների ինքնավարության և պետական վերահսկողության հավասարակշռությունը.
  - 7) անկախ կազմակերպական-իրավական ձևից՝ ուսումնական հաստատությունների և դրանցում սովորողների ու աշխատողների իրավահավասարությունը.
  - 8) հանրակրթական և այլ կրթական ծրագրերի փոխհամաձայնեցվածությունը:

Կրթական ծրագրերը իրականացվում են նաև համայնքի կարիքներին համապատասխան: Ծնողական համայնքը, սովորողները գնահատում են կրթօջախի իրականացրած կրթական ծրագրերի որակը, նախաձեռնությունները և հանդես են գալիս իրենց առաջարկություններով, մասնակցում են տարբեր նախագծերի քննարկումներին և իրենց հնարավորությունների սահմանում աջակցում են դրանց իրականացմանը:

ՈՒսումնական գործընթացը արդյունավետ իրականացնելու համար դպրոցը առաջարկությունների կատարի կրթական կարիքների գնահատում յուրաքանչյուր սովորողի համար, վեր հանի նրանց կարիքները, անհրաժեշտության դեպքում համագործակցի ՏՄԱԿ-ի հետ:

Ուսումնասիրելով դպրոցի կողմից տրված փաստաթղթերի և այլ ռեսուրսների բովանդակությունը, ինչպես նաև հաշվի առնելով դպրոցի մանկավարժական, ծնողական և աշակերտական խորհուրդների հետ հանդիպման արդյունքում կատարված առաջարկները՝ կարելի է արձանագրել, որ վերջին հինգ տարիների ընթացքում դպրոցում հանրակրթական պետական ծրագրերի իրականացումը կազմակերպվել է համընդհանուր մոտեցումներով՝ առանց գնահատելու համայնքի ու շահառու խմբերի կարիքները, հնարավորությունները, արձանագրված չեն նաև համագործակցություններ:

Ուստի՝ հանրակրթությունը պետք է նպատակառուղղված լինի յուրաքանչյուր սովորողի՝

- մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական զարգացմանը
- մարդկային արժանապատվության պահպանմանը
- իր ընդունակություններին, կարողություններին և առողջությանը համապատասխան ուսումնական միջավայրում նրա հասարակական հարմարեցմանը
- ինքնասպասարկման ունակությունների ձեռք բերմանը և ինքնուրույն կյանքի նախապատրաստմանը.
- մասնագիտական կողմնորոշմանը և մասնագիտական, աշխատանքային գործունեության նախապատրաստմանը.
- ընտանեկան կյանքին պատրաստվածության ապահովմանը.
- որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը.

1.3 Համապատասխանությունը հաստատության ենթակառուցվածքների հնարավորություններին, մարդկային ռեսուրսներին և ներուժին

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Աղավնաձորի միջնակարգ դպրոցը հիմնադրվել է 1976թ.՝ ենթարկվելով Հրազդանի շրջգործկոմի ժողկրթբաժնին:

2003թ.-ի հունվարի 17-ին անվանակոչվել է Արցախյան ազատամարտի հերոս Զարզանդ Դանիելյանի անվամբ և գրացվել ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության Հրազդանի տարածքային բաժնում՝ անվանվելով ՀՀ Կոտայքի մարզի «Աղավնաձորի Զ.Դանիելյանի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ (Վկայական 03Ա 057205 17.01.2003թ.):

Դպրոցի կանոնադրությունը հաստատվել է ՀՀ Կոտայքի մարզպետի կողմից՝ 02.12.2010թ, N 408 որոշում: Վերջին անգամ փոփոխության է ենթարկվել 26.04.2023 թ-ին:

Դպրոցն օգտվում է իրավաբանական անձի իրավունքից, ունի զինանշանով կլոր կնիք և հաշվարկային հաշիվ բանկում:

Համաձայն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2010թ հուլիսի 30-ի լիցենզիայի՝ դպրոցն իրավունք ունի իրականացնելու տարրական ընդհանուր՝ առաջին աստիճանի կրթական ծրագիր՝ 100 սահմանային տեղով, հիմնական ընդհանուր՝ երկրորդ աստիճանի կրթական ծրագիր՝ 100 սահմանային տեղով և միջնակարգ ընդհանուր՝ երրորդ աստիճանի կրթական ծրագիր՝ 100 սահմանային տեղով:

2023-2024 ուս. տարվա սեպտեմբերի 1-ի դրությամբ աշակերտների ընդհանուր թիվը կազմում էր 144 աշակերտ, որոնցից 49 աշակերտ I-IV դասարան, 64 աշակերտ՝ V-IX դասարան, 31 աշակերտ՝ X-XII դասարան:

2023թ.-ի հոկտեմբերի 15-ի դրությամբ աշակերտների թիվը 193 էր, որոնցից՝ 70 աշակերտ I -IV դասարան, 88 աշակերտ՝ V-IX դասարան, 35 աշակերտ՝ X-XII դասարան:

2023թ.-ի նոյեմբերի 20-ի դրությամբ աշակերտների թիվը 165 է, որոնցից՝ 60 աշակերտ I-IV դասարան, 72 աշակերտ՝ V-IX դասարան, 33 աշակերտ՝ X-XII դասարան:

Աշակերտների թվաքանակի փոփոխությունը պայմանավորված է Արցախից տեղահանված աշակերտների ընդունելության և ազատման հետ:

ՀՊԾ-ի և ՄԱԿ-ի հայկական հիմնադրամի աջակցությամբ տարրական դասարանների աշակերտները օգտվում են «Դպրոցական սնունդ» ծրագրից:

Դպրոցի շենքը տիպային է, կազմված երեք երկհարկանի մասնաշենքերից:

Դպրոցը որպես մեկ ամբողջություն ներկայանում է իր ենթակառուցվածքներով, նյութատեխնիկական, մարդկային ռեսուրսներով, ֆինանսական միջոցներով և կրթական ծրագրերով:

ՈՒստի սովորողների կրթական կարիքների ապահովման, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ուսման որակի բարձրացման, ինչպես նաև մանկավարժների և, ընդհանրապես, դպրոցի ընդհանուր գործունեության արդյունավետության կարևոր պայմաններից է ենթակառուցվածքները, որոնք նպաստում են՝ սովորողների՝ ուսման նկատմամբ մոտիվացիային:

Ընդհանուր տեղեկություններ

Հաստատության անվանումը	«Աղավնաձորի Զ.Դանիելյանի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ
Հաստատության հասցեն	Կոտայքի մարզ, Ծաղկաձոր համայնք, գ. Աղավնաձոր, 2-րդ փողոց, 2-րդ շենք
Էլեկտրոնային հասցե	aghavnadzor-kotayk@schools.am
Հաստատության ինտերնետային վեբկայքի հասցե	aghavnadzor-kotayq.schoolsite.am
Դպրոցի հիմնադրումը	1976 թ.
Անվանակոչվել է	17.01.2003թ Արցախյան ազատամարտի հերոս Զարզանդ Դանիելյանի անունով
Դպրոցի կանոնադրությունը	Վերջին հաստատում՝ 26.04.2023թ

Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը	N 85.210.01592
Պետական ռեգիստրում գրանցման ամսաթիվը	17.01.2003թ
Դպրոցի շենքը	տիպային
Մակերեսը	2055ք.մ
Դպրոցի տիպը ըստ իրականացվող հիմնական ծրագրերի	ընդհանուր
Դպրոցի տիպը ըստ իրականացվող կրթական ծրագրերի աստիճանի	Միջնակարգ՝ 1-12 դասարան
Աշխատանքային շաբաթ	Հնգօրյա
Աշխատանքային ռեժիմ	Միահերթ
Հարկայնությունը	Երկհարկ
Նախագծային հզորություն	360 աշակերտ
Փաստացի հաճախող աշակերտների թիվը	165
ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների թիվը	1
Զրամատակարարումը	շուրջօրյա
Կոյուղացումը	Կենտրոնացված
Զեռուցումը	Կենտրոնացված
Հեռավորությունը Երևանից	68 կմ

Հաստատության ենթակառուցվածքների (դահլիճներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոց, ձաշարան, գրադարան, բուժկետ) մասին ավելի մանրամասն ներկայացված է «Ռւսումնական հաստատության շենքային պայմանների վերլուծություն» բաժնում:

Մանկավարժական խորհուրդ՝ 27 անդամ

Տնօրեն

Տնօրենի ուսումնական աշխատանքի գծով տեղակալ՝ 1

Մասնագիտացված կրթական աջակցությունների գծով տեղակալ՝ 1

Ուսուցիչներ՝ 19

Ուսուցչի օգնական՝ 1

Հոգեբան՝ 1

Գրադարանավար՝ 1

Էլեկտրոնային կառավարման և դասավանդման ապահովման մասնագետ՝ 1

Լաբորանտ՝ 1

Վարչատնտեսական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմ

Վարչատնտեսական մասի համակարգող

Հաշվապահ՝ 1

Տնտեսվար՝ 1

Խոհարար՝ 1

Պահակ՝ 4

Հավաքարար՝ 3

Հնոցապան՝ 3 (սեղոնային)

Ընդհանուր աշխատողների թիվը՝ 41

Խորհրդակցական մարմիններ

Կառավարման խորհուրդ՝ 12 անդամ

Ծնողական խորհուրդ՝ 12 անդամ

Աշակերտական խորհուրդ՝ 28 անդամ

Առարկայական մասնախմբեր՝

Տարրական՝ 5 անդամ

Բնագիտամաթեմատիկական՝ 6 անդամ

Բանասիրական՝ 4 անդամ

Ուզումահայրենասիրական՝ 4 անդամ

1.4 Դպրոցի առաքելությունը

Դպրոցն այն վայրն է, որտեղ ձևավորվում են ժամանակակից պահանջներով զինված, ինքնուրույն մտածող, ժամանակին համընթաց քայլող, ստեղծագործող, մարդասեր, կրթված, հայրենասեր անհատներ, որոնք կերտում են ապագայի Հայաստանը՝ ուժեղ, անկախ, մրցունակ և ազգային արժեքների պահպանմամբ:

Յուրաքանչյուր դպրոցի առաքելությունը՝ ցանկալի ապագայի մտապատկերն է:

Դպրոցի հիմնական առաքելությունը եղել և մնում է ժամանակի պահանջներին համապատասխան սերունդ կրթելն ու դաստիարակելը:

- Պետության և ազգի անվտանգության ապահովման հզորացման գործում գերակա խնդիր է ապագայի մարտահրավերներին դիմակայելու և պայքարելու պատրաստ և ունակ մարդու ձևավորումը:
- Ուսումնական, սոցիալ-հոգեբանական, ստեղծագործական այնպիսի միջավայրի ձևավորումը, որը կապահովի յուրաքանչյուր սովորողի ստեղծագործական հմտությունների, քննադատական մտածողության, անհատական ունակությունների զարգացմանը:
- Ազգային գաղափարախոսության կրող և համաշխարհային մշակութային կյանքին ինտեգրված քաղաքացի դաստիարակելը, ով ունակ կլինի դիմագրավելու ժամանակակից մարտահրավերներին և իր ավանդը ներդնելու հայկական մշակույթի զարգացման և համաշխարհային հարթակներում այն ներկայացնելու գործին:
- Տեղեկատվական բարձր տեխնոլոգիաների կիրառումը դարձնել ամենօրյա կրթության մաս: Սովորողներին հնարավորություն տալ սեփական նախաձեռնություններն ու ծրագրերը իրականացնել արդի ժամանակներին համահունք:
- Սովորողների մասնագիտական կողմնորոշմանը աջակցող և նրանց անձի հնարավորությունների ամրողական բացահայտմանն ուղղված կրթական միջավայրի ապահովումը:
- Մերօրյա մարտահրավերների համատեքստում առանձնակի կարևորել լեզուների ուսուցումը, որոնց տիրապետումը 21-րդ դարի ստեղծագործող անհատի համար առաջին հերթին հաղորդակցման և մասնագիտական զարգացման

ապահովման երաշխիք է:

- Կրթական բոլոր աստիճաններում ապահովել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների կրթություն ստանալու հավասար իրավունքը:
- Կարևորելով յուրաքանչյուր սովորողի անհատական կարողություններն ու ունակությունները՝ ստեղծել միջավայր, որը հաճելի և սիրելի է սովորողի համար:
- ԿԱՊԿՈՒ և ներառման կարիք ունեցող աշակերտների համար իրենց առանձնահատկություններին համարժեք կրթություն ապահովել, ձևավորել համապատասխան միջավայր:
- Զարգացնել սովորողների իրավագիտակցությունը՝ ապահովելով ինքնակառավարման մարմինների լիակատար և ակտիվ գործունեությունը:
- Սովորողների համար ստեղծագործական կարողությունների զարգացման տարբեր հարթակների ապահովումը դարձնել առաջնահերթություն:
- Կրթության մեջ կարևորել ոչ միայն գիտելիքը, այլ նաև կարողունակությունները, որը այսուհետ պարտադիր է Հանրակրթության պետական չափորոշչով:
- Ժողովրդավարական արժեքների խթանումն ու դաստիարակումը համարել առաջնահերթություն:
- Ազգային հենքի վրա տրվող կրթությունն ու դաստիարակությունը դնել հայրենասիրական դաստիարակության հիմքում:
- Դպրոցը պետք է լինի ջերմ, սիրելի միջավայր, որտեղ սովորողը իրեն զգա ազատ, անկաշկանդ և ապահով:

- Ուսուցիչը պետք է լինի նվիրված, հոգատար, սրտացավ, սիրառատ, հանդուրժողականությամբ և անսպառ գիտելիքներով օժտված:
- Սովորողները պետք է գիտակցեն, կրեն և գիտակցելով պահպանեն դարերի խորքից եկած հայի տեսակը և գիտելիքի լույսը կրելով իրենց մեջ, դառնան հուսալի հենարան հայրենիքի համար, ինչն էլ կլինի դպրոցի ներդրումը հայրենիքի հզորացման գործում:

2. Իրավիճակի վերլուծությունը. Ուժեղ և քույլ կողմերը

Ներքին և արտաքին միջավայրը ուսումնական հաստատության նպատակների իրականացմանն ուղղված գործունեության, կրթական գործնթացի մասնակիցների և առկա ռեսուրսների փոխկապակցված ամբողջությունն է: Դպրոցի ներքին և արտաքին միջավայրի վերլուծության համար բաղադրիչներն են՝ ուժեղ կողմեր, քույլ կողմեր, հնարավորություններ և վտանգներ: Վերլուծությունն իրականացվել է ըստ պայմանական առանձնացված ոլորտների: Վերլուծությունը կատարվել է ներքին գնահատման հաշվետվության, հարցումների, շենքային և ռեսուրսային պայմանների դիտարկման, համապատասխան փաստաթղթերի ուսումնասիրության, դպրոցի ինտերնետային կայքի ուսումնասիրության հիման վրա:

2.1 Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանների վերլուծությունը

Շենքային պայմանների բոլոր պարամետրերը

Դպրոցի շենքը և հարմարությունները	
Հարկայնությունները	2
Նախատեսված աշակերտական տեղերի քանակը	360
Տվյալ շենքում դպրոցի տեղակայման տարեթիվը	1976թ
Փաստացի հաճախող սովորողների թիվը	193
Շենքի ընդհանուր մակերեսը	2055 ք.մ
Դպրոցին կից տարածների մակերեսը	Կաթսայատուն՝ 61,1 ք.մ, ջերմոց՝ 90 խ.մ, խաղաղաշտ՝ 300 ք.մ, ենթակայան՝ 9,2 ք.մ մշակող տարածք(այգի)՝ 8000ք.մ

Տարածքների անվանումները

Անվանումը	Քանակ	Ընդհանուր մակերեսը ք.մ	Փաստացի գործողների քանակը	Դրանց ընդհանուր մակերեսը ք.մ
Առանձնասենյակ / ուսուցչանոց	3	155,2	3	155,2
Դասասենյակ	12	610,65	12	610,65
Լաբորատորիա	2	30,38	2	30,38
Մարզադաշտիած	1	174,25	1	174,25
Միջոցառումների դահլիճ	1	92,1	1	92,1
Արհեստանոց	1	119,96	1	119,96
Ուսումնագիտության կարինետ	1	61,07	1	61,07
Ճաշարան	1	83,91	1	83,91
Բուժկետ	1	7,7	1	7,7
Բացօթյա	1	300	1	300

սպորտիրապարակ				
Զուգարան	7	49,48	7	49,48
Գրադարան	1	15,93	1	15,93
Արմաթ ինժեներական լաբորատորիա	1	51,6	1	51,6
Զենքի պահեստ	1	7,56	1	7,56
Տեխնիկական նշանակության սենյակ	4	66	4	66
Լոգարան	2	8	0	0
Նկուղ	0	0	0	0
Ապաստարան	0	0	0	0
Հանդերձարան	0	0	0	0

Ենթակառուցվածքները

Շենքի վիճակը	Բավարար
Զրամատակարարումը	Շուրջօրյա կենտրոնացված
Կոյուղացումը	Կենտրոնացված
Էլեկտրամատակարարումը	Առկա է
Գազամատակարարումը	Առկա է
Տաք ջրամատակարարումը	Բացակայում է
Զեռուցումը	Կենտրոնացված
Կենտրոնացված ջեռուցման տեսակը	Կաթսայատուն
Ինսերնետային կապը	Առկա է
Հեռախոսային կապ	Բացակայում է
Հայաստանի կրթական ցանց	Առկա է
Վերելակ	Բացակայում է
Լվացքատուն	Բացակայում է
Վերջին անգամ ընթացիկ նորոգումը իրականացվել է	2021թ
Ընթացիկ նորոգումը ընթացքի մեջ է	ՈΣ

Վերջին անգամ հիմնանորոգումը իրականացվել է	2005թ
Հիմնանորոգումը ընթացքի մեջ է	ՈΣ
Տրանսպորտային միջոցներ	-

Դպրոցն ունի կենտրոնացված ջեռուցում, ջրամատակարարում, ինտերնետ կապ:

2005թ իրականացվել է վերանորոգում, որի արդյունքում փոխվել են պատուհանները, կատարվել է ընդհանուր կոսմետիկ վերանորոգում: Դպրոցի երկու հարկերում առկա է տղաների և աղջիկների համար առանձնացված սանհանգույցներ:

Ուսումնական հաստատությունը պահպանում է շենքի և տարածքի անվտանգ շահագործումը

Ուսումնական հաստատության տարածքը ցանկապատված է և անվտանգ է սովորողների ազատ տեղաշարժման համար:

Ուսումնական հաստատությունն ունի տարածք՝ մեկուսացված ու հեռացված ավտոճանապարհային գոտուց, աղմուկի, օդի աղտոտման աղբյուրներ հանդիսացող արդյունաբերական կամ այլ օբյեկտներից, արտակարգ իրավիճակներում հատուկ ծառայությունների մեքենաները կարող են անարգել մոտենալ հաստատության շենքին:

ՈՒսումնական հաստատությունում պահպանված են սովորողների և աշխատակազմի համար ուսումնական գործընթացի և աշխատանքի կազմակերպման համար անհրաժեշտ անվտանգության և սանիտարահիգիենիկ նորմերը, կազմակերպված են առողջության պահպանման համապատասխան ծառայություններ:

Շենքի շահագործումը համապատասխանում է շահագործման անվտանգության նորմատիվներին, շենքում առկա են դեպի դուրս բացվող 5 պահուստային ելքեր:

Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է կապի և արտակարգ իրավիճակների ազդարարման համակարգով, ապահովված է սարքին վիճակում գտնվող հակարդեհային, անվտանգության լրակազմով, տանիքը պատված է հրակայուն նյութերով:

Մշակված և առկա է սովորողների ու անձնակազմի տարիանման պլան, որում հաշվի են առնված նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքները: Նախարարական, բոլոր հարկերում, փակցված են տարիանման պլան-սխեմաները՝ համապատասխան գունային ցուցալարներով, տարիանման ուղիները ազատ են ավելորդ իրերից և արգելափակված չեն ծանր իրերով:

Հաստատությունը պահպանում է իր նախագծային հղորությունը:

Ուսումնական հաստատությունում սովորողների թիվը համապատասխանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվներին և հաստատության լիցենզիայով սահմանված սահմանային տեղերին:

Ուսումնական հաստատության դասասենյակներում նստարանների թիվը և դրանց միջև հեռավորությունը համապատասխանում են առողջապահության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած նորմերին:

Ուսումնական հաստատության սովորողները «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ուսումնական դասընթացները անցկացնում են մարզադահլիճում:

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
➤ Տանիքն ամբողջությամբ վերանորոգված է ➤ Կախայատան առկայություն ➤ Դպրոցի ճաշարանը լավ վիճակում է, առկա է տաք և սառը ջուր, կոյուղի ➤ «Արմաթ» ինժեներական լաբորատորիա ➤ Բուժկետ ➤ Պահուստային և հիմնական ելքեր ➤ Արհեստանոցի առկայություն ➤ Ընդարձակ բացօթյա սպորտիրապարակ ➤ Ցանկապատ տարածք ➤ Այգի՝ որոշակի քանակով մրգատու ծառերով ➤ Կոյուղագծերը հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում հիմնանորոգվել են	➤ Չկա հաշմանդամություն ունեցողների համար հարմարեցված հատուկ սանհանգույց, չկան թերահարթակներ: ➤ ԿԱՊԿՈՒ սովորողների համար չկա նախատեսված սենսորային սենյակներ և մանկավարժական աջակցության կաբինետներ: ➤ Գրադարանը չունի ընթերցասրահ: ➤ Դպրոցում չկա համակարգչային դասարան, ինչպես նաև համակարգիչներ՝ սովորողների համար: ➤ Լաբորատորիաները գտնվում են ոչ բարվոք վիճակում, չկան համապատասխան սարքավորումներ և նյութեր ➤ Բակում առկա է ջերմոց, որը սակայն չի գործում: ➤ Դպրոցը չունի նկուղ, հետևաբար բացակայում է նաև ապաստարանը ➤ Բացօթյա սպորտիրապարակում չկա համապատասխան մարզագույց

2.2 Ուսումնական հաստատության նյութատեխնիկական բազայի վերլուծություն

Դպրոցի նյութատեխնիկական բազան անհրաժեշտ է կրթական, հետազոտական, ստեղծագործական գործունեության և կրթության բնագավառի այլ խնդիրների լուծման համար: Ուսումնական հաստատության ուսումնանյութական բազան նյութական և տեխնիկական միջոցների համալիրն է, որը նախատեսված է պետական կրթական չափորոշիչների, ուսումնական ծրագրերի և պլանավորումների համապատասխան սովորողների պատրաստման ապահովմանը:

Ուսումնանյութական բազայի հիմնական տարրերն են.

- ուսումնալաբորատոր բազան՝ դասարաններով, կաբինետներով, լաբորատորիաներով, ուսումնաարտադրական արհեստանոցով, ուսումնական գրադարանով, ինչպես նաև տեղեկատվական և տեխնոլոգիաների միջոցներով, լաբորատոր սարքերով, ուսուցման և վերահսկողության միջոցներով
- մարզական բազան դպրոցամերձ մարզական տարածքն է, ինչպես նաև մարզադահլիճը և սարքավորումները,
- տեղեկատվության ապահովման միջոցներ՝ դասագրքեր, ուսումնական ձեռնարկներ, ուսումնամեթոդական, գիտական և տեղեկատվական գրականություն, դպրոցի կանոնադրությունը, դեկավարության իրամանները, մանկվարիի և աշխատակազմի խորհրդակցությունների որոշումները, այլ նորմատիվ փաստաթղթեր, համակարգչային ծրագրեր, համացանց, էլեկտրոնային փոստ, ուսուցողական և այլ տեսանյութերի ցուցադրություն, դիդակտիկ նյութեր և այլն:

Շահագործվող ՀՄ-ներ

Պահարան	15
Աշակերտական սեղան	100
Աշակերտական աթոռ	200
Ուսուցչական սեղան	17
Ուսուցչական աթոռ	50

Գրատախտակ	23
Դաշնամուր	1
Կախիչ	15
Բազմոց	1
Մետաղական պահարան	2
Շախմատի սեղան	12
Շախմատի աթոռ	12

SZS սարքավորումներ

Սարքավորում	Առկա քանակ	Պահանջարկ
Համակարգիչ և նոութբուք	3	10
Բազմաֆունկցիոնալ սարք	0	2
Մուտքագրիչ/սկաներ	1	1
Պրոյեկտոր	1	0
Տպիչ	1	1
Էլեկտրոնային գրատախտակ	0	1
Անխափան սնուցման սարք (UPS)	0	12
Արտատպիչ	1	2

Տվյալներ դպրոցի գրադարանի և դրա գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	Տվյալներ

Գրադարանի տարածքը քմ-ով	15.93
Գրադարանում համակարգիչների թիվը	0
Գրադարանում ինտերնետին միացված համակարգիչների թիվը	0
Գրադարանում կամ ընթերցարահում նստատեղերի թիվը	0
Գրադարանային ֆոնդում առկա գրքերի թիվը՝ այդ թվում	
գեղարվեստական գրքեր	2586
բառարաններ, հանրագիտարաններ, ատլասներ և այլն	9
ուսումնամեթոդական գրքերի թիվը	35
ամսագրերի թիվը	0
այլ	
Վերջին անգամ գրադարանային ֆոնդի նոր գրականությամբ համարվելու տարեթիվը	չի եղել
Գրադարանից միջինում ամսական օգտվողների թիվը	112
Պատասխաններ այն կամ ոչ	
Վերանորոգված է արդյոք գրադարանը	այո
Անցկացվում են գրադարանում դասեր և պարապմունքներ	ոչ
Գրադարանավարն ունի համապատասխան բարձրագույն կոթություն	ոչ

Վերջին երեք տարում գրադարանավարն անցել է վերապատրաստում	այս
Գրադարանն ունի էլեկտրոնային ռեսուրսներ, որքան	ոչ
Սովորողները կարող են ինքնուրույն ու ազատ մոտենալ գրադարակներին և պահարաններին, ընտրել իրենց անհրաժեշտ գրականությունը և վերցնել այն ընթերցարահում աշխատելու ժամանակ	ոչ
Գրադարանն ունի գրադարանավարության հատուկ համակարգչային ծրագիր	ոչ
Գրադարանավարը կարողանում է օգտվել գրադարանավարության հատուկ համակարգչային ծրագրից	ոչ

Վերլուծություն

Ուժեղ կողմ	Թույլ կողմ	Գործողություն
❖ Գրադարանը վերանորոգված և մասամբ կահավորված է ❖ Գրադարանավարը բարեխղճորեն կատարում է իր	❖ գրադարանը չունի ընթերցարան ❖ համակարգիչներ ❖ գրականությունը չի բավականացնում ուսումնական	❖ Անհրաժեշտ է համալրել գրադարանային ֆոնդը ❖ ձեռք բերել համակարգիչներ

պարտականությունները

պրոցեսը լիարժեք կազմակերպելու
համար(ընթերցողների
սակավությունը պայմանավորված է
դրանով)
գրադարանավարը չունի
բարձրագույն կրթություն, ունի
միջին մասնագիտական կրթություն

- ✚ ստեղծել ընթերցարան
- ✚ նպաստել սովորողների
շրջանում ընթերցանության
ակտիվացմանը
- ✚ գրադարանավարին
պարբերաբար ուղարկել
վերապատրաստումների

«Արմաթ» լաբորատորիայի ուսումնական գույքի ցուցակ

Հ/Հ	Անվանումը	Քանակը/հատ/
1	Համակարգիչ	8
2	3-D տպիչ	1
3	Պրոյեկտոր	1

Ուժեղ կողմ

Թույլ կողմ

- ✚ լաբորատորիան հագեցած է անհրաժեշտ
գույքով
- ✚ խմբակավարը նպատակասլաց,
ստեղծագործ, նորարար, սովորողներին
մոտիվացնող հատկություններ ունի
- ✚ «արմաթցիները» պարբերաբար հանդես են
գալիս նորարարություններով՝ դպրոցի
ինքնաշխատ զանգի ստեղծում, կաթիլային
մինի-ռոռզման համակարգ՝ սենյակային
բույսերը ջրելու համար
- ✚ Մասնակցում են բազմաբնույթ
մրցանակաբաշխությունների և

- ✚ Հաճախողների սակավ քանակ

Արհեստանոցի ուսումնական գույքի ցուցակ

Հ/Հ	Անվանումը	Քանակը /հատ/
1	Հաստոց/խառատային/	1
2	շաղափ	1
3	Հաստոց ֆուզան	1
4	տակդիրֆուզանով	1

Ուժեղ կողմ	Թույլ կողմ	Գործողություն
❖ Ընդարձակ տարածք	❖ Հաստոցները հին են, օգտագործման ենթակա չեն ❖ Չկան կարի մեքենաներ, խոհարարության համար հարմարություններ, գույք	❖ Հնարավորության դեպքում ձեռք բերել անհրաժեշտ գույք «Տեխնոլոգիա» առարկան չափորոշչային պահանջներով դասավանդելու համար

Ճաշարան

Հ/Հ	Անվանումը	Քանակը /հատ
1	Սառնարան	1
2	Զրատաքացուցիչ	1
3	Էլեկտրական սալօջախ	1
4	Զեռոց	1
5	Լվացարան	5

6	Ճաշասեղան/աշակերտական	8
7	Չժանգույզող մետաղից դարձակաշար	2
8	Սպասք	70

Ուժեղ կողմ	Թույլ կողմ	Գործողություն
Կահավորված է Առկա է անհրաժեշտ գույք	Տարածքը ընդարձակ չէ Գույքի քանակը սնվող սովորողների թվաքանակին չի համապատասխանում	Հնարավորության դեպքում քառակուսի սեղանները փոխարինել ուղղանկյունաձև սեղաններով

Բուժկետ

Դպրոցում առկա է բուժկետ, թե՞նչ					
☒ Այն		☐ Ω_{Σ}			
Դպրոցն ունի բուժաշխատող և կարող է տրամադրել առաջին օգնություն					
Այն		☒ Ω_{Σ}			
Բուժկետի գունվելու հարկը և տարածքը/քմ/	Բուժաշխատողների թիվը և նրանց պաշտոնները	Բուժկետում առկա գույքը	Վերանորոգված են, թե՞նչ	Սանիտարական վիճակը	Առաջին բուժօնության միջոցների և դեղերի առկայությունը

1-ին հարկ, 7,7 քմ	0	մահճակալ, անկողին, սեղան, աթոռ,պահպան	✓ Ujn Ω_{Σ}	Նորմալ	✓ Ujn Ω_{Σ}

Ուժեղ կողմ	Թույլ կողմ
Կահավորված կարինետ Մշտապես թարմացվող դեղորայք	Դպրոցը չունի բուժքրոջ հաստիք

Մարզադաշտական առաջնորդություն

ՄԱՐԶԱԳՈՒՅՔԻ ՑՈՒՑԱԿ

Հ/Հ	Անվանումը	Քանակը/հատ/
1	Չուզափայտ	1
2	Մարմնամարզական պատ	4
3	Մարմնամարզական նստարան	7
4	Մարմնամարզական ներքնակ	5
5	Մարմնամարզական կամքակ	2
7	Բասկետբոլի գամբյուլ	2
8	Ֆուտբոլի դարպաս	2
9	Ֆուտբոլի գնդակ	5
10	Վոլեյբոլի ցանց	1
11	Վոլեյբոլի գնդակ	4

12	Բասկետբոլի վահանակ	2
13	Մազցման պարան	2
14	Բարձրացատկի կանգնակ	4
15	Բարձրացատկի ձող	2
17	Կողմնացուց	1
18	Վայրկյանաշափ	1
19	Ուժաշափ	1
20	Թենիսի սեղան/մետաղյան/	2
21	Գիր	1
22	Գանտել	2
23	Մանկական սպորտային ժիշտ	10
24	Մարմնամարզական օղ	10
25	Մարմնամարզական կուն	1
26	Կախովի սպորտային գործիք	1
27	Նվազարկիչ	1
28	Բասկետբոլի գնդակ	6
29	Մարմնամարզական այծիկ	2

Ուժեղ կողմ	Թույլ կողմ	Գործողություն
Մարզադաշտի ունի հանդերձարաններ, սանհանգույցներ	Մարզական գույքը հին է Մարզադաշտի ունի վերանորոգման կարիք Մարզահրապարակում խոտածածկ տարածք չկա, բացօթյա մարզումների համար նախատեսված գույքը օգտագործման ենթակա չէ	Զեռք բերել մարզական գույք Վերանորոգել մարզադաշտը Մարզահրապարակում ստեղծել արհեստական խոտածածկ տարածք Ստեղծել մարզումների համար անվտանգ գոտի

Տվյալներ դպրոցի ուսումնական լարորատորիաների, կարինետների և դասիլիճների վերաբերյալ

Լարորատորիաներ	Տարածքը/քմ/	Վերանորոգման կարիքը	Առկա գույքը	Ուսումնանյութական, ուսումնադիրակատիկ նյութերը	Նյութերի և գույքի կարիքը

Ֆիզիկայի լարուասորիա, կարինետ	15.19	nΣ	Օսղիոլոգրաֆ, Էլեկտրոմետր, Բոյլ-Մարիուսի սարք, Նյուտոնի օրենքը ուս սարք	Պաստառներ	Արդի դիդակտիկ պարագաներ և լաբորատոր սարքավորումներ
Կենսաբանության և քիմիայի լարուասորիա, կարինետ	15.19	մասնակի	Մանրադիտակներ, փորձանոթներ, կմախքներ	Պաստառներ, հերբարիումներ	Արդի դիդակտիկ պարագաներ , քիմիական նյութեր լաբորատոր սարքավորումներ
Աշխարհագրության լաբորատորիա, կարինետ	0				Արդի քարտեզներ
Պատմության կարինետ	0				Արդի քարտեզներ
Ռազմագիտության կարինետ	61.07	nΣ	Հեռուստացույց, DVD, սկավառակներ, հակազազեր	Պաստառներ	դիդակտիկ պարագաներ
Համակարգչային լարուասորիա, կարինետ	0		-		Համակարգիչներ
Օտար լեզուների լինգվաֆոնային	0		-		Օտար լեզուների լինգվաֆոնային համակարգ
Արհեստանոց	119.96	nΣ	-		Տարբեր հաստոցներ
Միջոցառումների դասիլիճ	92.1	nΣ	-		Տեսաձայնագրային տեխնիկա, փափուկ աթոռներ
Մարզադաշիլճ	174.25	մասնակի	Զողափայտ, այծիկ, մարզապատ, գնդակներ		Ցանկացած մարզական գույք և

				պարագաներ
Շախմատի կարինետ	0			Պաստառներ,խաղաքարերի կոմպլեկտներ,կախովի տախտակ, ժամացույց

Նյութատեխնիկական բազայի ամփոփ վերլուծություն

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
➤ Դպրոցի կահույքը հիմնականում համապատասխանում է անվտանգ կենսագործունեության պահանջներին, ամուր և կիսաբարվոր վիճակում է: ➤ Դպրոցի համակարգիչները միացված են համացանցին: ➤ Կա ՆԶՊ կարինետ՝ որոշակի գույքով: ➤ Կա զրադարձն՝ զրբերի փոքր ֆոնդով: ➤ Գործում է ճաշարան, որտեղ տարրական դասարանների աշակերտները սնվում են: ➤ Հանդիսությունների դահլիճում կա դաշնամուր: ➤ «Արմաթ» ինժեներական լաբորատորիա՝ համապատասխան գույքով և տեխնիկայով: ➤ Բուժկետի դեղորայքը մշտապես թարմացվում է:	➤ Չկա համակարգչային դասարան, ինչպես նաև համակարգիչներ: ➤ Որոշ դասարաններում անհրաժեշտ է գույքի փոփոխություն՝ ինչ գույքի փոխարինումը նորով: ➤ Լաբորատորիաները հագեցած չեն համապատասխան սարքավորումներով: ➤ Արհեստանոցում կան որոշակի հաստոցներ, որոնք չեն աշխատում: ➤ Ճաշարանի գույքը չի համապատասխանում աշակերտների թվաքանակին, ուստի երկիերը են հաճախում : ➤ Դիդակտիկ նյութերի ուսուցողական պատառների, զննական պարագաների, երկրաչափական մարմինների մոդելների ձեռքբերման անհրաժեշտություն կա ➤ Հանդիսությունների դահլիճը ընդարձակ չէ, չկա համապատասխան գույք: ➤ Ուսուցչանցի պահարանները, աթոռները բավականին հնամաշ են: Աթոռների քանակը չի բավականացնում ուսուցիչների թվաքանակին: ➤ Չկա մանկավարժահոգեբանական աշակցության կարինետ ➤ Չկա շախմատի կարինետ

2.3 Հաստատության կառավարման մարմնի և տնօրենի համագործակցության վերլուծությունը

Դպրոցի կառավարման մարմիններն են՝

1. Հիմնադիրը
2. ԿԳՍՍ նախարարությունը, տարածքային կառավարման մարմինը (լիազորված մարմին)
3. Կոլեգիալ կառավարման մարմինը՝ խորհուրդը
4. Գործադիր մարմինը՝ տնօրենը և վարչատնտեսական մասի համակարգողը

Ուսումնական հաստատության կոլեգիալ կառավարման մարմինը հաստատության խորհուրդն է, որի գործառույթներն ամրագրված են Հանրակրթության մասին ՀՀ օրենքում և ուսումնական հաստատության կանոնադրության մեջ:

Դպրոցում գործում են հետևյալ կառավարման և խորհրդակցական մարմինները՝

Կառավարման միացյալ խորհուրդ՝ 12 անդամ

Մանկավարժական խորհուրդ՝ 27 անդամ

Ծնողական խորհուրդ՝ 12 անդամ

Աշակերտական խորհուրդ՝ 28 անդամ

Առարկայական մեթոդիավորումներ՝ բնագիտամաթեմատիկական, ռազմահայրենասիրական, բանասիրական, տարրական

Կառավարման խորհուրդը՝

- Հաստատում է իր աշխատակարգը
- Դպրոցի կազմակերպական կառուցվածքը, ներքին կարգապահական, այդ թվում՝ աշխատողների և սովորողների վարքագծի կանոնները
- Կառավարման խորհուրդը քննարկում է զարգացման ծրագրի, ուսումնադաստիարակչական

գործունեության, այդ թվում մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների իրականացման մասին հաշվետվությունները:

- իր կազմից փակ քվեարկությամբ ընտրում է նախազահ
- Դպրոցի կառավարման խորհուրդը իր լիազորությունների շրջանակում իրականացնում է դպրոցի ընթացիկ գործունեության վերահսկումը, քննարկում դպրոցի առաջիկա անելիքները, տալիս հավանություն, վերահսկողություն է իրականացնում դպրոցի զարգացման ծրագրի կատարման նկատմամբ, քննարկում ֆինանսական և ուսումնադաստիարակչական գործունեության հաշվետվությունները: Կառավարման խորհուրդը իր գործունեությամբ նպաստում է դպրոցի բնականոն զարգացմանը:
- Կառավարման նոր համակարգի համաձայն՝ կառավարման խորհուրդը աջակցում է ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի կատարմանը, վերահսկում է զարգացման ծրագրի ժամանակացույցով սահմանված տարեկան գործողությունների իրականացումը, լսում է զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվությունը և տալիս եզրակացություն:

Տնօրենի ներկայացմամբ քննարկում և հավանություն է տալիս՝

- ամենամյա ծախսերի նախահաշիվը, հաջորդ տարվա բյուջեի նախագիծը, բյուջետային ֆինանսավորման հայտը, հաստիքացուցակը, տարիֆիկացիոն ցուցակները, տալիս է հավանություն և ներկայացնում համապատասխան լիազորված մարմնին
- ֆինանսատնտեսական ուսումնադաստիարակչական գործունեության, այդ թվում՝ մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների իրականացման մասին հաշվետվությունները
- մասնակցում է դպրոցի ներքին գնահատմանը և քննարկում արտաքին գնահատումը
- Կառավարման խորհուրդը սահմանում է հիմնադրի սահմանած կարգով դպրոցի շահույթի տնօրինման հիմնական ուղղությունները
- լսում է գույքի օտարման և/կամ ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների առաջարկությունները

Հաստատության տնօրենը խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցում է խորհրդի նիստերին:

Խորհրդին է ներկայացնում ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի իրականացումն ապահովող տարեկան գործողությունների ժամանակացուցը:

Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում դպրոցի կազմակերպական կառուցվածքը, ներքին կարգապահական կանոնները, աշխատողների և սովորողների վարքագծի կանոնները:

Խորհրդի հավանությանն է ներկայացնում մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների և ԿԱՊԿՈՒ սովորողների կազմը:

Պարբերաբար ներկայացնում է զարգացման ծրագրի կատարողականության և ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների հաշվետվություններ

Անհրաժեշտ է ընդլայնել դպրոցի խորհրդի լիազորությունները և իրավունքները՝ հետևյալ ուղղություններով.

- նյութատեխնիկական բազայի հարստացման ուղղությամբ որոշումների ընդունում,
- դպրոցի ծնողական խորհրդի գործունեության վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում,
- կրթության պետական կառավարման մարմնին դպրոցի զարգացմանվերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում,
- դպրոցական շինարարության վերաբերյալ պետական լիազորվածմարմիններին առաջարկությունների ներկայացում
- Սերտացնել կառավարման խորհրդի և գործընկեր դպրոցի համագործակցությունը
- Բարձրացնել խորհրդի անդամների իրենց գործառույթների իրականացման արդյունավետությունը
- Խորհրդի միջոցով առաջարկություններ ներկայացնել պետական կառավարման լիազոր մարմնին՝ դպրոցի նյութատեխնիկական բազայի և կրթական միջավայրի բարելավմանհամար
- Օգտագործել կառավարման խորհրդի անդամների հնարավորությունները տարբեր ծրագրերի մեջ ընդգրկվելու

համար

- Անցկացնել քննարկումներ՝ կառավարման մարմնի և տնօրենի գործառույթների պարզաբանման և համագործակցության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով
- Հաշվի առնել կառավարման խորհրդի հնարավորությունները և նրանց միջոցով մասնակցել տարբեր ծրագրերի

Դպրոցի խորհուրդը միացյալ խորհուրդ է՝ Մարմարիկ գյուղի «Մարմարիկի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի հետ համատեղ, ձևավորվել է 2021-2022 ուս.տարում, ունի 12 անդամ(ներկա պահին): Գործունեության ընթացքում հրավիրվել է 13 նիստ, բոլոր նիստերն արձանագրված են:

Անուն ազգանուն	Աշխատանքի վայրը, գրադեգրած պաշտոնը	Կրթությունը	Առաջադրող մարմինը
Հարությունյան Նարեկ	Ծաղկաձորի համայնքապետարան/ համայնքապետ	Բարձրագույն	Լիազոր մարմին
Պետրոսյան Զվարթ	Հրազդանի տարածաշրջանային պետական քողեզ/դասախոս	Բարձրագույն	ԿԳՍՍ
Բաբաջանյան Գագիկ	Ծաղկաձորի համայնքապետարան/Արծան ՀՌԱԿ-ի տնօրեն	Բարձրագույն	Լիազոր մարմին
Դանիելյան Մակիչ	Աղավնաձորի վարչական ղեկավար	Բարձրագույն	Լիազոր մարմին (ՏԻՄ)
Ասատրյան Գոռ	Ծաղկաձորի համայնքապետարան/առաջին կարգի մասնագետ	Բարձրագույն	Լիազոր մարմին(ՏԻՄ)
Սահակյան Էլյա	Աղավնաձորի միջն. դպրոց/Էլեկտ. կառավ. և դասավանդ.մասն.	Միջ.մասնագիտ.	Աղավնաձորի մ/դ մանկավարժ
Հարությունյան Կարինե	Չի աշխատում	Միջ. մասնագիտ.	Աղավնաձորի մ/դ ծնող.խորհ.
Թովմասյան Տաթևիկ	Չի աշխատում	Միջնակարգ	Աղավնաձորի մ/դ ծնող.խորհ
Չոբանյան Հայկ	Մարմարիկի միջն. դպրոց/ուսուցիչ	Բարձրագույն	Մարմարիկի մ/դ մանկավարժ
Բաբայան Ալիսա	Մարմարիկի միջն. դպրոց/փոխտնօրեն	Բարձրագույն	Մարմարիկի մ/դ մանկավարժ
Հակոբյան Լիանա	Չի աշխատում	Միջնակարգ	Մարմարիկի ծնող.խորհ
Պետրոսյան Մարիամ	Չի աշխատում	Միջնակարգ	Մարմարիկի ծնող.խորհ

Խորհուրդը ուսումնասիրել է հաշվապահական և կադրային նորմատիվները, հաստատել հաստիքացուցակը, աշխատողների դրույքաչափային ցուցակը:

Քննարկել և հաստատել է տարեկան և եռամսյակային ծախսերի նախահաշվային նախագծերը՝ հաշվի առնելով ծախսային նախագծերի վերաբերյալ բոլոր կարծիքներն ու առաջարկությունները:

Կառավարման միացյալ խորհուրդը աշխատել է արդյունավետ՝ նպաստելով կրթական գործընթացի համար բարենպաստ պայմանների ստեղծմանը և ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներին:

Շատ կարևոր է, որ խորհուրդներն ունենան իրական ինքնավարություն, ազատ լինեն իրենց գործողություններում՝ պահպանելով իրենց իրավունքներն ու պարտականությունները: Գործեն բարեխղճորեն՝ ի նպաստ երեխայի շահերի և կրթության արդյունավետության:

ԿԶԱԿ հիմնադրամի կողմից կազմակերպված կառավարման խորհրդի անդամների վերապատրաստման արդյունքում՝ խորհրդի անդամները ստացել են անհրաժեշտ պատրաստվածություն և գիտելիքներ՝ խորհրդի աշխատանքներն ավելի արդյունավետ կազմակերպելու համար:

Նման վերապատրաստումները պարբերաբար բնույթ կրելու դեպքում կարող ենք արձանագրել, որ խորհրդի բոլոր անդամները կունենան բավարար իրավագիտակցություն, կկարևորեն իրենց դերը՝ դպրոցի կառավարման ոլորտում:

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
Տնօրենի կողմից իրականացվող ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների վերաբերող առաջարկները, որոնք ուղղված են կրթության որակի բարելավմանը՝ ողջունվում են կառավարման մարմինների լիազոր մարմնի կողմից	Ինքնուրույն նախաձեռնությունների նվազ աստիճան կառավարման խորհրդի կողմից Խորհրդի որոշ անդամների բացակայությունը նիստերից Զեռնպահ վերաբերմունք

Սերտ համագործակցություն կառավարման մարմնի և տնօրենների միջև Փոխադարձ համագործակցություն Կառուցողական մթնոլորտ Լիազոր մարմինը տալիս է հատակ լուծումներ, սպառիչ պատասխաններ առաջ եկող խնդիրների վերաբերյալ՝ օրենսդրության սահմաններում Աջակցում է ցանկացած նախաձեռնություններում Ֆինանսական առաջարկությունները ընդունվում են և աջակցվում Լսում է ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների կարիքի գնահատման մասին հաշվետվություններ, անում առաջարկներ Լիազոր մարմնի հետ թափանցիկ փաստաթղթաշրջանառություն, հրամանների, հրահանգների կատարում՝ օրենքի սահմաններում 2022-2023ուստարվա ընթացքում կառավարման խորհրդի բոլոր անդամները մասնակցել են ԿԶՆԱԿ հիմնադրամի կողմից կազմակերպված վերապատրաստմանը Զևավորված է առողջ մթնոլորտ՝ գործընկեր դպրոցի անձնակազմի հետ	Ոլորտի օրենսդրական ակտերի իմացության ցածր մակարդակ Ծնողական խորհրդի անդամների ցածր կրթական ցենզը

2.4 Հաստատության համագործակցությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ծնողական համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների, շահառու կազմակերպությունների հետ

Դպրոցի հիմնախնդիրների լուծման կարևոր և նպաստող գործոն է՝ դպրոցի համագործակցությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ծնողական համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների, շահառու կազմակերպությունների հետ:

Դպրոցը համագործակցում է համայնքի հետ, աջակցում համայնքի կազմակերպած միջոցառումների անցկացմանը՝ համատեղ շաբաթօրյակներ, ծառատունկ, տոնակատարություններ, հանդիպումներ և այլն:

Համայնքի ներկայացուցիչները հրավիրվում են մասնակցելու դպրոցում կազմակերպվող միջոցառումներին, մասնավորապես՝ ազգային տոններ և տոնակատարություններ, հիշատակի օրեր: Դպրոցի աշակերտներն իրականացնում են տարբեր նախագծային աշխատանքներ՝ միտված համայնքի գարգացմանը և կարիքների հետազոտմանը: Դպրոցի նյութատեխնիկական բազայի բարելավման և սովորողներին ու մանկավարժներին հասարակական կյանքին ակտիվորեն ներգրավելու համար անհրաժեշտ է նաև մշտապես համագործակցել առանձին կառույցների և նրանց ներկայացուցիչների հետ:

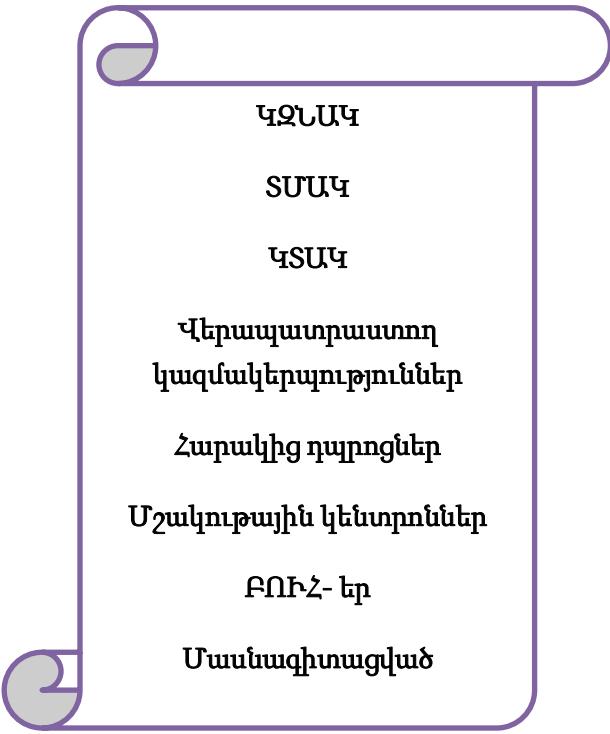
Դպրոցը սերտորեն համագործակցում է կրթության կառավարման մարմինների և շահառու կազմակերպությունների հետ՝ ԿԶՆԱԿ, ԿՏԱԿ, ՏՄԱԿ, ՀՄԿ, ԴՇՀ, ԱԻՆ-ի և Ոստիկանության Կոտայքի մարզային ստորաբաժանում, Հրազդանի քաղաքային գրադարան, Հրազդանի երկրագիտական թանգարան, Ծաղկաձորի Օրբելի եղբայրների թանգարան, Հրազդանի դրամատիկական թատրոն, Մեղրաձորի մշակույթի տուն:

Դպրոցը սերտորեն համագործակցում է ծնողական համայնքի հետ: Անհնար է պատկերացնել հզոր դպրոցական համայնք՝ առանց այդ համայնքի կայացման ու զարգացման գործում ծնողների ակտիվ մասնակցության: Մեծ է ծնողի դերն ու անելիքը երեխայի կրթության ու զարգացման ճանապարհին: Ծնողները համայնքային միջոցառումների կազմակերպման մասնակից են և համագործակցում են համայնքի տարբեր սոցիալական խմբերի հետ: Նրանք հանդես են գալիս կրթական ու ժամանցային զանազան միջոցառումների ու նախաձեռնությունների առաջարկներով: Դպրոցում գործում է ծնողական խորհուրդ՝ 12 անդամներով: Նրանք ակտիվ գործունեություն են ցուցաբերում արտադասարանական և արտադպրոցական միջոցառումներում:

Անհրաժեշտ է պարբերաբար աշխատանք տանել ոչ միայն ծնողիորհրդի անդամների, այլ ողջ ծնողական համայնքի հետ, ուստի կարևոր է կազմակերպել հանդիպումներ, սեմինարներ, որտեղ կը նսարկվեն դպրոցի գործունեության վիճակը, հեռանկարային ծրագրերը, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների արդյունավետ կազմակերպման հարցերը: Ծնողներին պետք է մասնակից դարձնել սովորողների ուսուցման, դաստիարակության գործընթացին, ուսումնանյութական բազայի հարստացմանը:

Դպրոցի համագործակցությունը կրթության շահառու կազմակերպությունների հետ

ԴՊՌՈՑ

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
ՏԻՄ Համայնքների խոշորացման հետևանքով Աղավնաձոր գյուղը պատկանում է Ծաղկաձոր խոշորացված համայնքին: Դպրոցի	ՏԻՄ Համայնքի սոցիալ-մշակութային զարգացման միջին մակարդակը Համայնքում սոցիալական խնդիրների ավելացումը

սովորողները ակտիվորեն մասնակցում են համայնքապետարանի կողմից իրականացվող միջոցառումներին՝ շաբաթօրյակներ, ծառատունկեր, մշակութային միջոցառումներ, տոնակատարություններ: Համայնքը ուսումնական հաստատության հետ գտնվում է մշտական կապի և համագործակցության մեջ:	Գյուղապետարանի և դպրոցի միջև թույլ համագործակցություն՝ խնդիրների լուծման դաշտում:
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ, ՇԱՀԱՌՈՒ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ՀԿ-ՆԵՐ, ԿԶՆԱԿ, ԿՏԱԿ, ԳԹԿ	ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ, ՇԱՀԱՌՈՒ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ՀԿ-ՆԵՐ
Նոր ՀՊՀ-ի ներդրմամբ՝ ԿԶՆԱԿ-ի կողմից վերապատրաստումների պատշաճ կազմակերպում, մեթոդական ուղեցույցներով, տեսադասերով ուղղորդում:	Կրթության շահառու այլ կազմակերպությունների հետ համագործակցության պակաս:
Հասարակական կազմակերպությունների ակտիվ գործունեությունը և համագործակցությունը ուսումնական հաստատության հետ:	Ներգրավվածության թույլ ակտիվություն: Մեղքաձոր համայնքի Մշակութային կենտրոնի հետ պասիվ համագործակցություն:
Ուսումնական հաստատության կողմից շահառու կազմակերպությունների հետ համատեղ իրականացված կրթական ծրագրերում աշակերտների մասնակցությունը գրեթե ամեն տարի է:	ԲՈՒՀ-երի հետ համագործակցության բացակայություն:
ԿԶՆԱԿ-ի կողմից ամենամյա աշխատանքային պլանին հետևելը:	

Մասնակցություն տարբեր կրթական մրցույթներին:

Ծնողական համայնք

Ծնողները աջակցում են ուսումնական հաստատությանը բոլոր դպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումների ժամանակ:

Ծնողների մասնակցությամբ կազմակերպվում են ճանաչողական էքսկուրսիաներ:

Ծնողական խորհրդի հետ համագործակցությունը դրական է անդրադառնում դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների վրա:

Ծնողական խորհրդի, դասարանի ծնողխորհրդի անդամների և դասուեկների միջոցով դպրոցի գրեթե բոլոր ծնողները տեղեկացված են լինում դպրոցական առօրյայից և տեղի ունեցող իրադարձություններից:

Ծնողական համայնք

Ծնողների կողմից ներքին իրավական ակտերի թույլ իմացություն:

Ծնողները երբեք հանդես չեն գալիս ինքնուրույն նախաձեռնություններով կամ առաջարկություններով:

Ծնողական և աշակերտական խորհուրդները շատ հաճախ չեն համագործակցում:

Ծնող-դպրոց համագործակցությունը հաճախ սահմանափակվում է միայն դասարանական ժողովներով:

Խորհրդի կազմը ձևավորելիս ծնողխորհրդը հաշվի չի առնում իր կողմից առաջադրված անդամի կրթական ցենզը:

Ծնողական ժողովներում ներկաեն գտնվում հիմնականում մայրերը:

2.5 Մանկավարժական համակազմի մասնագիտական որակների ներկայացում

Մանկավարժական համակազմը միջին մեծության է: Բոլորն ունեն բարձրագույն կրթություն: Բոլոր առարկաներն ունեն իրենց համապատասխան մասնագետները:

Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպման և արդյունքների գնահատման գործընթացում անգնահատելի է դպրոցի մանկավարժական խորհրդի դերը: Դպրոցի մանկավարժական խորհրդի աշխատանքները համակարգված են և արդյունավետ:

Տնօրենության կողմից իրականացվում է ներդպրոցական վերահսկողություն՝ դասալսումների, սեմինարների, մեթոդ միավորման նիստերի միջոցով:

Մանկավարժական խորհուրդը բաղկացած է 27 անդամից՝ տնօրեն, տնօրենի ուսումնական աշխատանքի գծով տեղակալ, տնօրենի մասնագիտացված կրթական աջակցությունների գծով տեղակալ 1, 19 առարկայական ուսուցիչ, 1գրադարանավար, 1 ուսուցչի օգնական, 1 հոգեբան, 1 լաբորանտ և 1 էլեկտրոնային կառավարման և դասավանդման մասնագետ: Բացի գրադարանավարից և էլեկտրոնային կառավարման և դասավանդման մասնագետից՝ բոլորն ունեն բարձրագույն կրթություն՝ մանկավարժի որակավորմամբ:

Տվյալներ դպրոցի դեկանի և վարչական կազմի վերաբերյալ

Պաշտոնը	Ազգանուն,անուն, հայրանուն	Պետական պարզեցները, կոչումները և այլն
Տնօրենի ժամանակավոր պաշտոնակատար	Մարիամ Սերոժի Քոչարյան	
Վարչատնտեսական մասի համակարգող	Ասում Հայկազի Մխիթարյան	ՀՀ մարտական ծառայության մեջալ, ԱՆ ՔԿ ծառայության հոբելյանական մեջալ,

		ԱՆ պատվողիր
Տնօրենի տեղակալ ուսումնական աշխատանքների գծով	Գրիգորյան Արմենուիհ Հենրիկի	
Զինդեկ	Մանուկյան Համլետ Ժորայի	ՀՀ ՊՆ նախարարի պատվողիր
Տնօրենի մասնագիտացված կրթական աշակցությունների գծով տեղակալ	Միքայելյան Ալվինա Բալաբեկի	

Հնդհանուր տվյալներ ուսուցիչների վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուս.տարիների համար

Ցուցանիշը	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան/ աճ կամ նվազում / %
Ուսուցիչների ընդհանուր թիվը	16	16	19	աճ
Ուսուցիչների միջին շաբաթական ծանրաբեռնվածությունը կամ դրույքաչափը	20,4	20,4	22	աճ

Տվյալներ մանկավարժական խորհրդի անդամների տարիքային բաշխվածության վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան/ աճ կամ նվազում/
Մինչև 30 տարեկան	1	1	5	աճ
30-ից 40 տարեկան	4	4	6	աճ
40-ից 50 տարեկան	4	4	7	աճ
50-ից 60 տարեկան	7	7	8	աճ
60 և ավելի	-	-	1	աճ

Մանկավարժական համակազմ

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
Հաստատությունում դասավանդող բոլոր մանկավարժները ունեն բարձրագույն կրթություն:	Առցանց կրթության գործիքների թերի տիրապետում (google-classroom, zoom, teams և այլն)
Նոր մեթոդների կիրառում դասապրոցեսում:	Նորարարական մեթոդներից որոշակի խուսափում
Մեթոդ միավորումների համակարգված աշխատանք:	Ուսուցիչների խրախուսման սահմանափակ մեխանիզմներ և

Սկսնակ ուսուցիչների ուղղորդում և աջակցություն:

Ատեստավորված անձնակազմ:

Զինդեկ Հ. Մանուկյանը ՀՀ ՊՆ-ի կողմից արժանացել է ՀՀ ՊՆ նախարարի պատվոգրի:

Կամավոր ատեստավորում անցած պատմության մեկ և մաթեմատիկայի մեկ ուսուցիչ:

Տարակարգ ունեցող չորս ուսուցիչ:

Բարոյահոգեբանական առողջ մթնոլորտ:

Փայլուն դասվարական կազմ:

Մանկավարժներն ունեն ինքնազարգացման մեծ

հնարավորություններ:

Աշխատակազմի ժողովրդավար կառավարում և

մասնագիտական շարունակական զարգացում:

Միջոցներ

Ինքնազարգացման ուղղված քայլերի անվտահություն

Դպրոցում աշխատելու ցածր մոտիվացիա

Էլեկտրոնային հարթակներում ուսումնական նյութերի, պաշարների ստեղծման պասիվություն

Դասապրոցում SSS գործիքների պասիվ կիրառություն

Տվյալներ ուսուցական անձնակազմի և նրանց գործունեության վերաբերյալ

	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի
Բարձրագույն մանկավարժական որակավորում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը	12	12	19

	75%	75%	100%
Հստ մասնագիտության դասավանդող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը	12 75%	12 75%	19 100 %
Տարակարգ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը	0	4	4
Կամավոր ատեստավորում անցած ուսուցիչների թիվը	0	1	2
Նախարարության կողմից երաշխավորված կամ այլ կազմակերպություններում վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը	13 81%	16 100%	17 90%
Որպես ուսուցիչ վերապատրաստող ուսուցիչների թիվը	0	0	1
Ուսուցիչների միջին տարիքը	38	39	42
Միջազգային ու հանրապետական պարբերականներում հոդվածներ, մասնագիտական հրապարակումներ, ինչպես նաև դասագրքեր, մեթոդական ձեռնարկներ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը	0	0	0
Դասավանդման աշակերտակենտրոն, մասնակցային, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և դրանք կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը	16 100%	16 100%	17 90%
Ուսումնական գործընթացում S2S-ներ, այդ թվում ինտերնետ կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը	0	13 81%	15 79%
Սովորողներին համակարգչային կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարարող	0	13	15

ուսուցիչների թիվը		81%	79 %

Աշակերտական համակազմ

Դասարանների թիվը՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Դասարանների թիվը	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան/ աճ կամ նվազում/
1-ին դասարան	1	1	1	0
2-րդ դասարան	1	1	1	0
3-րդ դասարան	1	1	1	0
4-րդ դասարան	1	1	1	0
5-րդ դասարան	1	1	1	0
6-րդ դասարան	1	1	1	0
7-րդ դասարան	1	1	1	0
8-րդ դասարան	1	1	1	0
9-րդ դասարան	1	1	1	0
10-րդ դասարան	1	1	1	0
11-րդ դասարան	1	1	1	0
12-րդ դասարան	1	1	1	0

Ընդամենը	12	12	12	0

Դասարանների քանակը, ինչպես երևում է , այս տարիների ընթացքում մնացել է անփոփոխ:

Հստ դասարանների՝ սովորողների թիվը ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Դասարանների թիվը	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի
1-ին դասարան	13	12	14
2-րդ դասարան	12	14	15
3-րդ դասարան	13	13	18
4-րդ դասարան	14	13	13
5-րդ դասարան	8	15	12
6-րդ դասարան	16	8	17
7-րդ դասարան	12	16	9
8-րդ դասարան	15	13	19
9-րդ դասարան	13	15	15
10-րդ դասարան	11	10	13
11-րդ դասարան	11	11	9

12-րդ դասարան	8	11	11
Ընդամենը	146	151	165

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
1.Տարեկան առաջադիմությունը 97-100% է: 2.Նվազել է բացակայությունների թիվը և անհարգելի բացականեր գրեթե չկան : 3.Դպրոցի բոլոր սովորողները ապահովված են դասազքերով , գրենական պիտույքներով : 4..Դպրոցում հաճախակի կազմակերպվում են առարկայական, գրական- երաժշտական, հայրենասիրական և դաստիարակչական տարաբնույթ միջոցառումներ: 5.Բավականին ակտիվ, նախաձեռնող ու կազմակերպված գործունեություն է ծավալում աշակերտական խորհությը: 6.Ուսումնադաստիարակչական պլանով նախատեսված՝ ակտիվորեն կազմակերպվում են նպատակային և ուսուցողական էքսկուրսիաներ՝ թատրոն, համերգ, օպերա, թանգարաններ: 7.Ավելանում է հետաքրքրությունն ու մասնակցությունը «Կորիգ», «Գիտուերունդ» և այլ մրցաշարերին: 8.Դպրոցի աշակերտների մոտ 10%-ը հաճախում է Արմաթ	Գերազանց առաջադիմությամբ սովորողների թիվը յուրաքանչյուր տարի նվազում է: Գերազանց սովորող աղջկների թիվը գերազանցում է տղաներին: Սովորողների բնագիտական առարկաների նկատմամբ վերաբերմունքը ավելի ցածր է: Որոշ աշակերտներ դուրս են մնում ծնողների վերահսկողությունից, որը բերում է ուսման նկատմամբ անտարբերության: Կա ընթերցանության պակաս, իսկ ավագ դպրոցում ընդհանրապես նվազում է հետաքրքրությունը գրքի նկատմամբ: Սովորողները բավարար մակարդակով չեն տիրապետում SSS գործիքներին, որը նաև պայմանավորված է համապատասխան մասնագետ չլինելու և համակարգիչներ չունենալու հետ:

2.6 Օգուազործվող S2S և կրթական այլ տեխնոլոգիաների և նորարարությունների ներկայացումը

Հաստատությունը շատ է կարևորում S2S տեխնոլոգիաների և էեկտրոնային կրթական ռեսուրսների ներդնումը գործունեության մեջ և դասապրոցեսում: Կրթական նոր տեխնոլոգիաների զարգացումն էլ ավելի է խթանում դասավանդման նոր մեթոդների, ուսուցման նոր ձևերի մշակումը: Այսօր արդեն նորություն չեն դասավանդման փոխներգործուն, աշակերտակենտրոն մեթոդները, ուսուցման կազմակերպման տարրեր եղանակները, հեռավար ուսուցման ձևերը:

2020թ-ի համավարակը մեծ մարտահրավեր նետեց հատկապես կրթության բնագավառի ներկայացուցիչներին:

Սակայն կարող ենք փաստել, որ գրեթե բոլոր մանկավարժները կարողացան սեղմ ժամկետում հմտանալ և կիրառել բազմաթիվ S2S գործիքներ՝ դասապրոցեսը սահուն կազմակերպելու համար:

Սա նաև պատճառ հանդիսացավ, որպեսզի մանկավարժները զբաղվեն ինքնակրթությամբ և կարևորեն նոր տեխնոլոգիաների դերը դասապրոցեսի ընթացքում:

Գրեթե 3 ուսումնական տարի Աղավնաձորի միջնակարգ դպրոցում ինֆորմատիկա առարկան չի ուսումնասիրվել՝ համապատասխան մասնագետ չունենալու պատճառով:

2023թ-ի հոկտեմբերի 3-ից ինֆորմատիկայի մասնագետով համալրվեց մանկավարժական համակազմը:

Կարող ենք փաստել, որ աշակերտները մեծ ոգևորությամբ են մասնակցում դասավրոցեսին՝ չնայած այն հանգամանքին, որ դեռևս դպրոցում համակարգչային դասասենյակ չկա:

Լիահույս ենք, որ շատ կարճ ժամանակահատվածում կլուծվի նաև այդ խնդիրը:

Դպրոցում առկա է ինտերնետային կապ, թվով երկու համակարգիչ, մեկ նոութբուք, մեկ պրոյեկտոր:

Դպրոցում գործում է Արմաթ ինժեներական լաբորատորիա:

Հաստատության ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներին նպաստում են հետևյալ կրթական կայքերը՝

Ուսումնադաստիարակչական

1. Կրթական տեխնոլոգիաների ազգային կենտրոն՝ ԿՏԱԿ՝ ըստ իր դասակարգված բաժինների
2. ԿԶՆԱԿ հիմնադրամը նույնպես նպաստում է կրթության որակի զարգացմանը
3. Հայկական կրթական միջավայր կայքը, որի շնորհիվ կապ է հաստատվում կրթական ողջ համակարգի միջև
4. Պաշարների շտեմարան կայքը, որտեղ տեղադրվում են կրթական, ուսումնամեթոդական էլեկտրոնային պաշարներ
5. Հեռավար ուսուցման համակարգ, ինչը 2020թ մեղմեց կրթառուսումնադաստիարակչական խափանումների ռիսկերը

Վերոնշյալ տեխնոլոգիաները և նորարարությունները մեծ նշանակություն ունեն դպրոցի գործունեության համար՝ որպես ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպման, համակարգման, պլանավորման արդյունավետ միջոցներ:

Վարչատնտեսական

- ✓ Կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգի վարչական ռեգիստրում ներառված են տվյալներ դպրոցի գտնվելու վայրի, կառուցվածքի, ենթակառուցվածքների, շինության վիճակի, մասնաշենքերի քանակի, դասարանների թվի, հաստիքացուցակի և այլ անհրաժեշտ տեղեկություններ
- ✓ Դպրոցից դպրոց սովորողին տեղափոխելու գործընթացի նորացում

- ✓ Նորարարությունների շարքում են պետական նմուշի ավարտական փաստաթղթերը՝ հիմնական կրթության վկայականները, միջնակարգ կրթության ատեսատաները, որոնք տրամադրվում են Էլեկտրոնային եղանակով

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
Հաստատության կողմից կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգը և ռեզիստրը սահմանված ժամկետներում և կարգով վարելը բերել է ճիշտ ֆինանսավորման տրամադրման(dasaran.am կայքի կողմից դպրոցը պարզեցրվել է նոութբուքով) Կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգը հնարավորություն է տալիս թվայնացնել երեխայի կրթության առանձնահատուկ պայմանների գնահատման, վերագնահատման, արձանագրությունների կազմման գործընթացները: Դպրոցում գործում է Արմաթ ինժեներական լաբորատորիա: Լաբորատորիայի սաները ակտիվ մասնակցություն են ունենում նաև ոռբուտաշինության, ծրագրավորման մրցույթներին, ինչպես նաև մարզային և հանրապետական ցուցահանդեսներին: Լաբորատորիա հաճախող սաները այս տարի գրանցել են բազմաթիվ հաջողություններ, որոնցից են՝ դպրոցի ինքնաշխատ զանգի տեղադրումը, կաթիլային ոռոգման մինի համակարգի ներդնումը՝ սենյակային բույսերի ջրման համար:	Համակարգիչների սակավ քանակ: Էլեկտրոնային գրատախտակի բացակայություն: SZS տեխնոլոգիաների կիրառմամբ դասերը լիարժեք չեն կազմակերպվում, չեն ապահովում ժամանակակից կրթական պահանջները: Մանկավարժներից ոչ բոլորն են տիրապետում և կիրառում SZS գործիքները: Էլեկտրոնային ռեսուրսների օգտագործման պասիվություն: Էլեկտրոնային ռեսուրսների հմտությունների պակաս: Գրադարանը թվայնացված չէ: Համակարգչային դասարան չկա, չկան նաև ուսումնական համակարգիչներ:

2.7 Չափորոշչային պահանջներին համապատասխան կրթության որակի վերլուծությունը

Կրթության բովանդակության նորացման հիմնախնդիրները լուծվում են չափորոշչական կրթությամբ: Նոր չափորոշչով՝ կրթության նորովի կազմակերպման ռազմավարությունը է հանդիսանում կարողունակությունների վրա հիմնված կրթությունը: Այն իրենից ներկայացնում է գիտելիքների, հմտությունների դիրքորոշումների և արժեքների համակարգ:

Կրթության որակը սովորողի կրթական գործունեության և պատրաստվածության համալիր բնութագիրն է, որն արտահայտում է դրանց համապատասխանությունը պետական և առարկայական չափորոշիչներին և անհատի կրթական կարիքներին:

Դպրոցի տարրական, միջին և ավագ տարիքային խմբերում կրթական գործընթացը կազմակերպվում է արդյունավետ ձևով, սակայն զարգացնելու և առաջընթաց ապահովելու անհրաժեշտություն կա: Կրթության որակը կախված է նրանից, թե որքանով է ուսուցիչը կարողունակ գործընթացի պլանավորման, կազմակերպման, գիտելիքների փոխանցման հարցերում և որքանով է կարողանում բավարարել չափորոշչային պահանջները կրթական գործընթացում: Մանկավարժների մասնագիտական պատրաստվածությամբ և հմտություններով է պայմանավորված, թե ինչպիսի կարողունակություններով օժտված քաղաքացիներ կձևավորվեն հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում ուսումնառության ավարտին: Ուսուցիչը հստակ պետք է պատկերացնի նոր չափորոշչի պահանջը և ճիշտ կատարի առարկայի ուսուցման պլանավորումը, դասավանդումը, գնահատումը: Բացի ուսումնական պրոցեսից այս ամենին պետք է նպաստեն արտադասարանական, արտադպրոցական խմբակները, առարկայական նախագծերը: Դպրոցը լիարժեք ապահովում է բոլոր սովորողների հավասար մասնակցությունը ուսումնառության գործընթացին, իրականացնում է նաև ներառական կրթություն: Ներառական կրթության զարգացմանը աջակցում են դպրոցի սովորողները, աշխատակիցները, ծնողները, համայնքը:

Դպրոցում ապահոված է յուրաքանչյուր երեխայի որակյալ կրթություն ստանալու իրավունքը, կիրառվում է ուսուցման մեթոդներ և տեխնոլոգիաներ, որոնք նպաստում են ժամանակակից կրթական պահանջներին բավարարող ուսումնական

միջավայրը: ՈՒսումնական գործընթացը կազմակերպվում է այնպես, որ նպաստի սովորողների առողջության պահպանմանն ու ամրապնդմանը:

Դպրոցում ստեղծված է համագործակցության միջավայր, օգտագործվում է համատեղ դասավանդման ձևը, սովորողները հնարավորություն են ունենում տարբեր ձևերով ներկայացնելու իրենց գիտելիքները: Հաշվի է առնվում յուրաքանչյուր սովորողի առանձնահատկություններն ու կարիքները, ստեղծված են հավասար հնարավորություններ՝ անկախ սովորողների կարողություններից:

Դպրոցում ստեղծված է անվտանգ միջավայր, չկան սովորողի նկատմամբ բռնության, ֆիզիկական, հոգեբանական ճնշման, մարմնական վնասվածքներ հասցնելու դեպքեր: Սովորողները և նրանց ծնողները համոզված են, որ դպրոցում երեխաները պաշտպանված են, տիրում է առողջ, բարոյահոգեբանական մթնոլորտ:

Դպրոցը շարունակական հետևողական աշխատանք է տանում կրթության որակի և արդյունավետության ուղղությամբ: Նոր չափորոշչով քայլ առ քայլ անցում է կատարվում գիտելիքահեն կրթությունից՝ կարողունակահեն կրթություն: Կրթության որակի բարելավման, որակի չափման ուղղությամբ կիրառում է մի շարք գործիքներ և միջոցառումներ՝

- ✓ Հայտորոշիչ գրավոր աշխատանքներ
- ✓ Տնօրենության կողմից գրավոր աշխատանքներ
- ✓ Բանավոր առարկաներից փորձնական քննություններ
- ✓ Ինտենսիվ դասալսումներ, դասի դիտարկում՝ շեշտը դնելով չափորոշչի պահանջների վրա
- ✓ Առարկայական միամյակներ, որի միջոցով ուսումնաժողովում է տվյալ առարկայի դրվագը
- ✓ Փորձառու ուսուցիչների կողմից կազմակերպվում է առաջավոր փորձի դասեր
- ✓ Գրավոր աշխատանքների անցկացում՝ մնացորդային գիտելիքների ստուգում

Ներքոհիշյալ ցուցանիշները ցույց են տալիս հաստատությունում կրթության որակի դինամիկան:

Տվյալներ սովորողների ուսումնառության արդյունքների վերաբերյալ 2022-2023 ուսումնական տարում

Հիմնական առարկաներ	Սովորողների թիվը			Պետական պարտադիր առարկայացանկից տարեկան գնահատականների միջինը			4-րդ դասարանում գլխելիքների ստուգման, 9-րդ և 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների միջինների միջինը		
	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.
Մայրենի	12	16	9	7			7		
Հայոց լեզու					6	7		11	12
Գրականություն					6	8		11	
Ուսուաց լեզու				7	5	6		13	
Ֆրանսերեն				6	6	6			
Մաթեմատիկա				7			7	11	13
Երաժշտություն				8					
Կերպարվեստ				8					
Ես և շրջակա աշխարհը				7					
Հայրենագիտություն									
Բնագիտություն									

Աշխարհագրություն					6		11	
Հայաստանի աշխարհագրություն				6				
Հայոց պատմություն				5	6		12	14
Համաշխարհային պատմություն				5	6			
ՀԵՊ				6				
Հասարակագիտություն				6	6			
Հանրահաշիվ				6	7			
Երկրաչափություն				6	7			
Ինքորմատիկա				7	6			
Ֆիզիկա				6	7			
Քիմիա				6	7			
Կենսաբանություն				6	7			
Տեխնոլոգիա			8					
ՆԶՊ և անվտ. կենսագործ.				7	9			
Ֆիզկուլտուրա			9	8	9		9	Ստ.
Շախմատ			6					

Ընդամենը	12	16	9					

Տվյալներ 4-րդ դասարանում զիտելիքների ստուգման, 9-րդ և 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների արդյունքների փոփոխության դինամիկայի վերաբերյալ

Քննական առարկաներ	Քննությունների միջին միավորների փոփոխությունը նախորդ ուսումնական տարվա նկատմամբ՝ ըստ կրթական աստիճանների					
	Քննությունների միջին միավորների աճի տողուր			Քննությունների միջին միավորների նվազման տողուր		
	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.
Մայրենի	0%					
Մաթեմատիկա	15%	0%	8%			
Հայոց լեզու			0%		9%	
Ռուսաց լեզու		24%				
Ֆրանսերեն						
Աշխարհագրություն		0%				
Ֆիզիկա						
Կենսաբանություն						
Հայոց պատմություն		9%	15%			

Գրականություն					9%	
Ֆիզկուլտուրա		0%				

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
Հաստատության զարգացման ծրագրի տեսլականից բխող ՈՒԴԱ ռազմավարական պլանավորում. - Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի հանդեպ նպատակային մոտեցում - Ուսումնական գործընթացի նպատակների և խնդիրների հստակ սահմանում - Ոսումնառության արդյունքների հետևողական բարելավում - Ցածր առաջադիմություն, ունեցողներին անհատական մոտեցում 2023-2024 ուստարվանից հանրապետության բոլոր դպրոցների 2-րդ, 5-րդ և 7-րդ դասարաններում ներդրվեց նոր ՀՊՀ-ի գործածությունը, այն իր հետ բերեց մի շարք բարեփոխումներ կրթական ոլորտում՝ ցածր առաջադիմություն ունեցող սովորողների համար դպրոցում կստեղծվի երկարօրյա խմբակ, կգործի նաև «Առողջ ապրելակերպ» խմբակը, 7-րդ	- Սովորողներից շատերը չունեն հետազոտելու, փորձարկելու, տարբեր գործիքակազմեր համադրելու կարողություն - Սովորողների անձնական SSS և հաղորդակցման տեխնոլոգիաների պակաս - Հետաքրքրվածության և նախաձեռնողականության միջին մակարդակ - Խմբային, համատեղ կամ ինքնուրույն նախագծեր մշակելու և իրականացնելու պասիվություն - Կարողունակությունների վրա հիմնված կրթության կազմակերպման գործնականում կիրառելու դեռևս թերի պատկերացում - Նոր գնահատման համակարգի հիմնախնդիրների ոչ լիարժեք տիրապետում - Նախագծային ուսուցման ոչ բավարար հմտություններ՝ դեռևս - Հեռավար ուսուցման հետևանքով կրթության որակի զգալի

դասարանի սովորողները կիրականացնեն մեկ ուսումնական նախագիծ՝ իրենց նախընտրած առարկայից • ԿԱՊԿՈՒ սովորողների դիտարկում, դպրոցական մակարդակի գնահատում, • ԿԱՊԿՈՒ սովորողների ԱՈՒՊ-ով ուսուցման կազմակերպում • Նորարարական մեթոդների կիրառում • Թեմատիկ պլանները ունեն չափորոշչային և ծրագրային համապատասխանություն • Գործում է ներդպրոցական վերահսկողության արդյունավետ համակարգ՝ ուսումնական տարվա ընթացքում առկա խնդիրների բացահայտման և կարգավորման նպատակով • Առարկայական միամյակների անցկացում • Մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական բարձր հմտություններ • Գրեթե բոլոր սովորողները յուրացնում են չափորոշչային նվազագույն պահանջները • Ամուր է ներքին դպրոցական վերահսկողությունը՝ • Հանրակրթական տարրական ծրագրի շրջանավարտների	անկում

գրաճանաչության ստուգում, ընթերցանության գնահատում զիտելիքների ստուգում տարբեր առարկաներից, որի արդյունքում պարզ դարձավ, որ՝   • Տարրական դպրոցում սովորողների 97% -ը կարողանում է ազատ գրավոր և բանավոր հաղորդակցվել գրական հայերենով, կարդալ, հասկանալ, վերարտադրել տեքստեր, ձևակերպել տեքստի հիմնական գաղափարը   • Հիմնական դասարաններում սովորողների մեծամասնությունը կարողանում է մասնակցել բազմաբնույթ քննարկումների՝ օգտագործելով պատմության, բնության, բնակչության, պետության և տնտեսության մասին ունեցած համապատասխան զիտելիքները   • Դասալսումների արդյունավետություն, դասի դիտարկում և քննարկում   • Իրականացվում է ՈՒԴԱ վերահսկողություն

2.8 Բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրի վերլուծություն

Սոցիալական մանկավարժության մեջ մարդուն շրջապատող միջավայրը համարում են նրա զարգացման վրա ազդող ամենակարևոր գործոնը: Ժամանակակից աշխարհը մեծ տեղ է տալիս կրթական միջավայրի դաստիարակչական և մարդասիրական մոտեցման խնդրին, դրան սերտածած բազմակարծիք ներառական, մասնակցային միջավայրի ձևավորման: Այս գործոններով է պայմանավորված սովորողի ֆիզիկական և հոգեբանական անվտանգությունը, որից էլ բխում է ուսման նկատմամբ երեխայի վերաբերմունքը, նրա սոցիալականացումը, իրեն կողեկտիվի, իսկ ապագայում՝ հասարակության լիարժեք անդամ համարելը:

Դպրոցում բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրը հնարավորություն է ընձեռնում սովորողների սոցիալականացմանը, հարաբերություններում համերաշխունակության և կոնֆլիկտերի խաղաղ, համագործակցային կարգավորման հմտության: Դպրոցը համագործակցում է սովորողների ակտիվությանը խթանող, քաղաքացիական գիտակցության ձևավորմանը նպաստող հասարակական կազմակերպությունների, այլ ուսումնական հաստատությունների հետ, ինչպես նաև խրախուսում սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների շրջանում հասարակական գործունեության դրսնորումները, որոնքն պաստում են մասնակցայնությանը, ինտեգրմանը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում:

Դպրոցում կարևոր դեր և նշանակություն ունի ներառական կրթությունը, որը չի բացառում որևէ երեխայի կրթությունը: Ներառական կրթության հիմքում մարդու՝ կրթությունից օգտվելու իրավունքն է՝ նպատակ ունենալով կրթական համակարգերը հարմարեցնելու բոլոր սովորողների կարիքներին ու առանձնահատկություններին: Դպրոցում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքը գնահատելիս սովորողի խնդիրները մատնանշելու փոխարեն առանձնացվում ու երևան են բերվում նրա ռեսուրսները և ներուժը: Ներառական կրթությունը ենթադրում է կրթական գործընթաց, որն ուղղված է բոլոր սովորողների կարիքներին, ներառյալ հաշմանդամություն և կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների, բռնությունների ենթարկվող երեխաների, աշխատող երեխաների, փախստական կամ տեղահանված երեխաների, մեր պարագայում՝ Արցախից տեղահանված, միզրանտների, աղքատ և չքավոր երեխաների, լեզվական փոքրամասնությունների, ազգային փոքրամասնությունների, հակամարտությունների հետևանքով որբացած երեխաների կարիքներին և այլն: Ներկա պահին դպրոցում սովորում է մոտ հինգ տասնյակ Արցախից տեղահանված աշակերտ, նրանցից

յուրաքանչյուրի մոտ սկզբնական շրջանում առկա էր տարաբնույթ խնդիր՝ նոր ուսումնական միջավայրի հարմարվողականության, նոր ընկերական շրջապատում ինտեգրվելու դժվարություն, վախ, շփոթմունք: Դպրոցի մանկավարժական համակազմի, ինչպես նաև աշակերտների ջերմ և բարյացակամ վերաբերմունքի շնորհիվ աշակերտները աստիճանաբար ինտեգրվում են և բավականին սիրով են հաճախում դպրոց:

Դպրոցում ներկա պահին ԿԱՊԿՈՒ սովորողների թիվը՝ 1 է:

ՈՒսուցման ընթացքում ուսուցիչները ԱՌԻՊ լրացնելիս ուշադրությունը կենտրոնացում են սովորողի բազմազանության և կարողունակությունների վրա:

ՈՒսուցիչ-ծնող-աշակեցության ծառայություն ցույց տվող մասնագետ փոխհարաբերության արդյունքում ԿԱՊԿՈՒ սովորողների ուսուցումը կազմակերպվում է նպատակային, մատչելի խելամիտ հարմարեցումներով:

Դպրոցը համագործակցում է ՏՄԱԿ-ի հետ, որտեղից գործուղված հոգեբանը դպրոցում իրականացնում է աշակեցության ծառայություններ Արցախից տեղահանված սովորողների և ԿԱՊԿՈՒ սովորողի համար, ինչպես նաև նրա կողմից կազմակերպվում է հանդիպումներ, քննարկումներ մանկավարժների, ուսուցչի օգնականի, հոգեբանի հետ ԱՌԻՊ-ների լրացման, ԿԱՊԿՈՒ սովորողի հետ արդյունավետ աշխատանքներ կազմակերպելու համար:

Դպրոցում յուրաքանչյուր սովորողի կրթական կարիքներին համապատասխան ուսուցման կազմակերպման համար արդյունավետ աշխատանքներ են իրականացվում նաև մանկավարժ- ուսուցչի օգնական-հոգեբան համատեղությամբ:

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
- Դպրոցը ապաքաղաքականացված ուսումնական հաստատություն է : - Դպրոցը ստեղծել է բարենպաստ կրթական միջավայր երեխայի ինքնազարգացմանը, ինքնադրսուրմանը նպաստող պայմաններ: - Զևավորված է բավարար պատշաճ վարվելակերպ և վարքագիծ վարչական, մանկավարժական, ծնողական, աշակերտական և սպասարկող համակազմում՝ անձնական և աշխատանքային փոխհարաբերություններում - Կրթական միջավայրը անվտանգ է ու հարմարավետ: Հաստատությունում պայմաններ են ստեղծվել ուսուցչի ֆիզիկական և հոգեբանական հարմարավետությունը ապահովելու համար: - Ֆիզիկական միջավայրը գրավիչ է, մաքուր, հիգիենայի պահանջներին համապատասխան՝ առողջ և անվտանգ: - Առկա են ֆիզիկական ակտիվության հատվածներ՝ մարզահրապարակ, մարզադպրոց, ազատ միջանցքներ - Դպրոցը կարևորում է միջավայրի դերը, որը նպաստում է	- Ներառական միջավայրի ոչ բավարար մակարդակ - Աշակերտների կողմից հասարակական կյանքին ինտեգրվելու դժվարություններ - Գնահատականների սուբյեկտիվություն և որպես պատժամիջոց կիրառելը: - Մանկավարժական աշխատողներ, ովքեր խիստ ժուժկալ են խրախուսանքի, գովեստի կիրառման մեջ: - Կան դաստիարակության որոշակի պակաս ունեցող կամ դժվար դաստիարակվող երեխաներ, ում վրա մեծ ազդեցություն են թողնում ընտանիքը, փողոցը, անորակ սերիալներն ու սիտքումները, համացանցը: - ԿԱՊԿՈՒ սովորողների համար պայմանների բացակայություն

Երեխաների շրջանում համակեցության և մշակույթի ձևավորմանը և կանոնների յուրացմանը:

- Ուսումնասիրում է յուրաքանչյուր երեխայի վարքագիծը, սոցիալական միջավայրի ազդեցությունը նրա վարքագծի վրա՝ հենված ժողովրդավարական, ազգային արժեքների վրա:
- Հաստատությունը աջակցում է սովորողներին, տիրապետում կոնֆլիկտները կանխարգելելու, լուծելու մեթոդներին:
- Դպրոցը խրախուսում է յուրաքանչյուր երեխայի նախասիրությունները, տաղանդը, հոբբին:

Դպրոցը կարևորում է յուրաքանչյուր երեխային և դիտում նրան որպես անհատ՝ անկախ նրա կրթական կարիքներից:

Արժեհամակարգային դաստիարակության և կրթության հարթակում իրականացվում են հայրենասիրական, բնապահպանական, մեղիա, մասնագիտական կողմնորոշմանն ուղղված աշխատանքներ:

2.9Աշխատակազմի արժևորման, խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորությունների վերլուծությունը

Յուրաքանչյուր անհատ, անկախ սեռից և տարիքից, արժևորման, գնահատման և խրախուսման կարիք ունի: Այն անձը, ով արժանանում է առանձնահատուկ գնահատանքի՝ փորձում է էլ ավելի կատարելազործել իր ունակությունները՝ ինքնակրթության, ինքնազարգացման միջոցով:

Համաձայն ՀՀ Աշխատանքային օրենսգրքի 219 հոդվածի՝

Աշխատանքային պարտականությունները բարեխիղճ կատարելու համար գործատուն կարող է խրախուսել աշխատողներին: Աշխատողի նկատմամբ կարող են կիրառվել խրախուսանքի հետևյալ տեսակները.

- ա) շնորհակալության հայտարարում
- բ) միանվագ դրամական պարզեցում
- գ) հուշանվերով պարզեցում
- դ) լրացուցիչ վճարովի արձակուրդի տրամադրում
- ե) կարգապահական տույժի հանում

Աշխատողների խրախուսման համար հիմք է հանդիսանում՝

- ա) աշխատանքային պայմանագրով սահմանված պարտականությունների գերազանց կատարումը
- բ) անհետաձգելի աշխատանքներ կատարելու համար տրված լրացուցիչ հանձնարարությունը ժամանակին և պատշաճ որակով կատարումը
- գ) դպրոցում երկարամյա բարեխիղճ աշխատանքը
- դ) կոլեկտիվ և միջանձնային հարաբերություններում օրինակելի վարքագիծ դրսեությունը
- ե) աշխատանքային կարգապահությունը և այլն:

Անհրաժեշտ է դպրոցում ներդնել խրախուսման զանազան մեխանիզմներ՝ թե՛ մանկավարժների, թե՛ աշակերտների, թե՛ ծնողների համար:

Յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա ավարտին պետք է սահմանել անվանակարգեր՝

Մանկավարժների համար՝

- Օրինակելի դասվար
- Նորարար ուսուցիչ
- Լավագույն դասողեկ
- Լավագույն ուսուցիչ
- Լավագույն կազմակերպիչ

Ծնողների համար՝

- Ամենաձեռներեց ծնող
- Ամենապատրաստակամ ծնող

Աշակերտների համար՝

- Օրինակելի վարքագիծ ունեցող
- Ամենախելացի
- Ամենապարտաճանաչ

Դպրոցում անհրաժեշտ է ձևավորել է ուսուցիչ-ուսուցիչ, ուսուցիչ-սովորող, ուսուցիչ-ծնող, ուսուցիչ-վարչական

աշխատող, սովորող-տնօրենություն բարեկիրթ փոխարաբերություններ, որի արդյունքում կունենանք անվտանգ, բարոյահոգեբանական առողջ արժեքային համակարգ: Քանի որ արժեքային համակարգի հիմքում յուրաքանչյուր անձի սեփական արժեքների նկատմամբ պատկերացումների ընկալումն է, իսկ սեփական արժեքները ժամանակի ընթացքում կարող են փոփոխվել, ուստի կարևորում եմ որպես հիմնայուն՝ պահպանել դեպի դպրոցը, դեպի հայրենիքը, դեպի ուսումը, զիտելիքը այդ կարևոր արժեքների հիմնավոր արժեհամակարգը, որը պարբերաբար կիրականացվի մանկավարժական, ծնողական և աշակերտական համակազմերի հետ՝ աշխատանքների, միջոցառումների, հանդիպումների միջոցով:

Դպրոցում աշխատում են բանիմաց և փորձառու մանկավարժներ, ովքեր պատրաստակամ են ինքնակրթությամբ,

տարաբնույթ վերապատրաստումներով նոր զիտելիքներ և մանկավարժական հմտություններ ձեռք բերելուն: Բացի սկսնակ 6 ուսուցիչներից՝ բոլոր ուսուցիչները ատեսավորված են, իսկ սկսնակ ուսուցիչները ներկա պահին մասնակցում են ՀՄԿ-ի կողմից իրականացվող վերապատրաստմանը: ՈՒսուցիչները համագործակցում են միմյանց հետ, ցուցաբերում են ստեղծագործ և շերտավորված մոտեցում իրենց ամենօրյա աշխատանքում: Առաջավոր ուսուցիչները իրենց փորձը փոխանցում են սկսնակ ուսուցիչներին, ձևավորված է թիմային գործունեության և փոխօգնության մշակույթ:

ՈՒնենք տարակարգ ունեցող 4 և կամավոր ատեսավորմանը մասնակցած և անցողիկ շեմը հաղթահարած 3 ուսուցիչ:

Մանկավարժությունն այն բնագավառն է, որն ուսուցչից պահանջում է անվերջ զբաղվել ինքնակրթությամբ, ինքնազարգացմամբ:

Ուստի շատ կարևոր է ուսուցչի ինքնակրթությամբ զբաղվելը, դրա իրականացման համար հնարավորությունների ստեղծումը:

Ուսուցիչներից շատերը լիարժեք չեն տիրապետում S&S գործիքները, անհրաժեշտ է նրանց համար ստեղծել պայմաններ այդ ուղղությամբ: Դա է պատճառը նաև, որ ուսուցիչները պասիվ են Էլեկտրոնային հարթակներում ուսումնական նյութերի, պաշարների ստեղծման հարցում:

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
✓ Կրթական գործընթացի վերահսկողության և մոնիթորինգի իրականացում և ըստ արդյունքների խրախուսում: ✓ Նոր չափորոշչային պահանջներին ուղղված բազմաթիվ կրթական միջոցառումների՝ սեմինարների, վեբինարների, փորձի փոխանակման մասնակցություն: ✓ Հերթական վերապատրաստումներ ✓ Նպատակային հրավիրված մասնագետների կողմից վերապատրաստումներ ✓ Կամավոր ատեստավորում, պարտադիր ատեստավորում, տարակարգ	Խուսափում ժամանակակից մեթոդներից, նոր գիտելիքից, նորարարությունից: Խուսափում կամավոր ատեստավորումից: Տարակարգ չունեցող ուսուցիչները խուսափում են մանկավարժական տարակարգի գնալու գործընթացից:

2.10 Ուսումնական նպատակով կատարված ծախսերի վերլուծությունը՝ դրանց արդյունավետության, ցուցանիշների շեղումների և պլանավորման խնդիրների տեսանկյունից

Դպրոցի ֆինանսավորումը կատարվում է պետքութեից՝ ըստ իրականացվող կրթական ծրագրերի՝ կախված սովորողների թվից: ՀՀ կառավարության որոշումով և ԿԳՄՍ նախարարի հրամանով դպրոցները 2023 սեպտեմբերից ֆինանսավորովելու են ըստ դասարանների թվի, ինչը կբարեհանու հաստատության ֆինանսական վիճակը, և դպրոցը կկարողանա իրականացնել իր գործառությունը ի նպաստ

աշակերտի, մանկավարժի՝ ունենալով մեկ ընդհանուր նպատակ՝ բարձրացնել կրթության որակը՝ հասանելի և հավասար դարձնելով բոլորին:

Դպրոցի առկա և ձեռք բերված գույքը հաշվառված է, կատարված է գույքագրում, հիմնական միջոցների գնահատում: ՀՀ Հանրակրթության մասին օրենքով սահմանված կառավարման նոր համակարգիհամաձայն՝ դպրոցի տնօրենը ուսումնական գործընթացը արդյունավետ կազմակերպելու համար անհրաժեշտ կարիքները տրամադրում է համակարգողին՝ պահանջվող ծախսերը գնահատելու, նախահաշիվ կազմելու և լիազոր մարմին ներկայացնելու համար:

Հաստատության տվյալ ուստարվա բյուջեի նախագիծը ըստ հաստատության կանոնադրության պահանջի, պահպանելով հանրակրթական ուսումնական հաստատության բյուջետային օրացույցին ներկայացվող պահանջները դրվում է կառավարման, մանկավարժական, ծնողական և աշակերտական խորհուրդներում քննարկման՝ առաջարկություններ ստանալու նպատակով, ապա ներկայացվում լիազոր մարմնի հաստատմանը:

Դպրոցի ֆիանսավորման գործունեությունը հստակ է և թափանցիկ:

Ստորև ներկայացված է դպրոցի ուսումնական նպատակով կատարված ծախսերի վերլուծությունը վերջին երեք տարիների համար:

Անվանում	2020թ	2021թ	2022թ	Փոփոխության դինամիկա՝ աճ/նվազում
Աշակերտների թիվ	133	146	151	աճ
Եկամուտներ, որից՝ հազ.դրամ	43428,3	46795,2	48679,3	աճ
Տարրական ընդհանուր կրթություն	16855,9	23485,2	23692,1	աճ
Հիմնական ընդհանուր կրթություն	15801,6	7899,1	6693,1	նվազում
Միջնակարգ ընդհանուր կրթություն	10524,5	14395,8	15273,8	աճ
Ատեստավորման միջոցով որակավորում ստացած ուսուցչի հավելավճարի տրամադրում	66,8	560,1	560,9	աճ
Ուսուցիչների տրանսպորտային ծախսերի փոխհատուցում	179,5	388,8	583,4	աճ
Մանկավարժների վերապատրաստման	-	66,2	174,6	աճ

ծառայություն				
Կամավոր ատեսավորում ստացած ուսուցիչն սրվող հավելավճար	-	-	667,1	
<i>Ծախսեր, որից հազ.դրամ</i>	41958,3	48590,2	58569,2	աճ
Աշխատավարձ	37596,8	40770,5	42851,0	աճ
Էներգետիկ ծառայություններ	1759,1	2555,5	2394,0	նվազում
Ուսուցիչների տրանսպորտային ծախսերի փոխհատուցում	179,5	388,8	583,4	աճ
Մասնագիտական գարզացում	95,0	179,2	322,6	աճ
Այլ մասնագիտական ծառայություններ	1696,2	2603,7	1573,2	նվազում
Նյութերի ձեռքբերումներ	515,0	1877,5	780	նվազում
Վարչական գույք և սարքավորումներ	-	200,0	-	
Այլ ծախսեր	116,7	115	65,0	նվազում

Ինչպես երևում է, աշակերտների թվի աճից ելնելով, ավելացել է եկամուտները և ծախսերը: Ուսուցիչների աշխատավարձի աճը պայմանավորված է նրանց որակավորման բարձրացմամբ:

Տարիների ընթացքում տեղի է ունենում երիտասարդ ուսուցիչների ավելացում, որոնց մի մասը բնակվում է հարակից շրջաններում: Դրա հետևանքով ավելացել է ուսուցիչներին տրամադրվող տրանսպորտային ծախսերի փոխհատուցման գումարը:

Մասնագիտական զարգացման և այլ մասնագիտական ծառայությունների ծախսի աճը պայմանավորված է վերապատրաստվող ուսուցիչների թվաքանակի ավելացմամբ:

Այլ ծախսերը ներառում է նաև անապահով ընտանիքների աշակերտներին տրվող դասագրքերի գեղչերի գումարը:

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
Բյուջեի բավարար հնարավորություններ	Չկա արտաբյուջե
Ֆինանսավորման ժամանակին տրամադրում	Զեռնարկատիրական գործունեության բացակայություն
Բյուջետային հատկացումների և ծախսերի արդյունավետ պլանավորում և իրականացում	Դպրոցը չի մասնակցում դրամաշնորհային կամ լրացուցիչ ֆինանսավորման ծրագրերի
Խնայող անձնակազմ	Տնտեսական և կոմունալ ծախսերի սահմանափակման և խնայողության անհնարինություն՝ դպրոցի շենքային պայմանների ծավալի մեծության պատճառով
Դպրոցը չունի ֆինանսական պարտքեր	

3. Նպատակների և խնդիրների սահմանումը

1. Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանները և նյութատեխնիկական բազան՝ նպատակները և խնդիրները

Ժամանակակից կրթական պահանջներին բավարարող ուսումնական միջավայրի (ֆիզիկական միջավայր և նյութատեխնիկական բազա)ապահովումը:

ՆՊԱՏԱԿ

Նոր պահանջներին և փոփոխություններին համընթաց դպրոցի նյութատեխնիկական բազայի ստեղծում՝ նորարարությունների և փոփոխությունների համար: Ուսումնական միջավայրի համապատասխանեցում սովորողների կարիքներին և հասարակության պահանջներին:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Շարունակել ֆիզիկական միջավայրի բարելավմանն ուղղված ենթակառուցվածքային ծրագրերի իրականացումը՝ շեշտը դնելով նոր չափորոշչային պահանջներն ու համայնքի կարիքները:

Ներդնել ժամանակակից ուղղվածությանը համընթաց նոր կրթական տեխնոլոգիաներ և ենթակառուցվածքներ

1. Բարեկարգ ֆիզիկական միջավայրի ապահովում

- Դպրոցի շենքի վերանորոգման աշխատանքները կազմակերպելիս առաջանահերթությունը տալ կոյուղագծի և հանդիսությունների դահլիճի վերանորոգմանը (կոյուղագծի վերանորոգման աշխատանքները սկսվել են և մինչև նոյեմբեր կավարտվեն)

- Կառուցել թեքահարթակ:
- Ձեռք բերել նստարաններ՝ հանդիսությունների դահլիճի համար:
- Մարզադաշտը կահավորել անհրաժեշտ գույքով :
- Մարզահրապարակում ստեղծել մարզումների համար պայմաններ:

- Հետևողական լինել դպրոցը պետական ծրագրով վերանորոգվող դպրոցների շարքում ընդգրկելու գործին :
- Խնդիրը ներկայացնել լիազոր մարմին :
- Հնարավորության դեպքում առաջնահերթ բարեկարգել առավելանմխթար տարածքները :
- Հետևել լուսավորության ապահովմանը
- Նորոգել և ձեռք բերել նոր համակարգիչներ,
- Դպրոցում ստեղծել էկո անկյուն:
- Ապահովել օդափոխությունը, մաքրությունը:
- Ստեղծել ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների համար անհրաժեշտ պայմաններ :
- Դպրոցամերձ այգին բարեկարգել և կանաչապատել, ստեղծել հանգստի և ուսումնական պարապմունքների անցկացման գոտի:
- Հաշվի առնելով Աղավնաձոր գյուղի բնակլիմայական պայմանները՝ հիմնել խնձորի և տանձի հատուկ տեսակների խնտենսիվ այգի:
- Դպրոցի հարակից տարածքում ՆԶՊ առարկայի գործնական պարապմունքների համար գծանշել շարահրապարակ
- Վերանորոգել ջերմոցը, անցկացնել կաթիլային ոռոգման համակարգ, աճեցնել այնպիսի մշակաբույսեր, որոնց խնամքը և մշակման գործընթացը կիրականացնեն աշակերտները:

2. Ստեղծել բարենպաստ պայմաններ առողջության պահպանման և ֆիզիկական զարգացման համար

- Կազմակերպել սանիտարական օրեր, համագործակցել տարածքի թաղամասային բժշկի հետ, առանձին թեմաների շուրջ կազմակերպել զրույցներ, սեմինար-պարապմունքներ :
- Բուժկետում ստեղծել բոլոր անհրաժեշտ պայմանները՝ առաջինբուժօգնություն ցուցաբերելու համար:

3. Դպրոցի կրթական պահանջներին համապատասխան ունենալառարկայական կարինետներ:

- Հիմնանորոգման ժամանակինետնել կարինետային սենյակների հարմարեցմանը դպրոցի կրթական պահանջներին:
- Ստեղծել համակարգչային սենյակ, վերազինել նոր համակարգիչներով և պրոյեկտորով, իսկ լաբորատորիաները՝ սարքավորումներով
- Բարեկարգել ռազմագիտության կարինետը
- Գրադարանը պարբերաբար համալրել անհրաժեշտ գրականությամբ : Թվայնացնել գրադարանը:

2. Հաստատության համագործակցությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ծնողական համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների , մանկավարժական և աշակերտական խորհուրդների, շահառու կազմակերպությունների հետ

ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ

Կրթության կառավարման մարմիններ	Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ	Մանկավարժական խորհուրդ	Շահառու կազմակերպություններ
Գնահատել առկա կառավարման մոդելը և դարձնել այն էլ ավելի ակտիվ, համագործակցային:	Սերտ, կայուն, համակարգված գործունեության հարթակի վրա դնել դպրոց- համայնք կապը:	Շարունակաբար խթանել ուսցիչների որակավորման բարձրացման հնարավորությունները՝ ստեղծելով համագործակցային միջավայր՝ ոլորտի շահառու խմբերի, վերապատրաստող կազմակերպությունների հետ:	Սերտ համագործակցային կապեր ստեղծել շահառու կազմակերպությունների հետ:

բարձրացում:		Մանկավարժական համակազմի որակական և մասնագիտական կարողունակությունների բարձրացում, մրցունակ անձնակազմի ձևավորում:	

Զարգացնել և խրախուսել հաճախակի բաց քննարկումները հաստատության տնօրենի և կառավարման խորհրդի միջև՝ արդյունավետ համագործակցության նպատակով: Երկխոսության այլ հարթակներ ստեղծել խորհրդին առավել մոտեցնելու հաստատության խնդիրներին, որը հնարավորություն կտա խորհրդին աջակցելու դրանք: Առավել արդյունավետ դարձնել տնօրենի համագործակցությունը կառավարման և խորհրդակցական մարմինների հետ: Հստակ սահմանել համագործակցության	Խնդիրներ և դրանց լուծումները ներկայացնելով համայնքապետարանի պատկան մարմիններին: Համայնքի առավելագույն ներգրավվածության ապահովում՝ դպրոցի ուսումնադաստիարակչական կյանքում:		

կարիքները:			

ԽՆԴԻՐՆԵՐ				
Կառավարման խորհրդի դերի բարձրացումը դպրոցի հետ համագործակ ցության արդյունքում	Ծնողխորհրդի հետ համագործակ ցության բարելավում	Աշխորհրդի գործունեության ակտիվացում	Շրջանավարտ ների և հոգաբարձուներ ի խորհուրդների ձևավորում	Մանկխորհրդի լիազորություն ների գործնական կիրառում

Գործողություններ

Հնդկայինել դպրոցի խորհրդի լիազորություններ ը և իրավունքները հետևալ ուղղություններով Խորհրդի անդամների մասնակցությունը դպրոցի կրթական ծրագրերին,	Ծնողական խորհրդին ընդգրկել ուսման կարևորագույն գործառույթներում. 1.Ծնողների և մանկարժական կոլեկտիվի կողմից երեխաների դաստիարակությ ան հարցում միասնական	Սովորողների ինքնավարությա ն և ինքնակառավար մաննապատակով դպրոցում պետք է ակտիվացնել աշակերտական խորհրդի գործունեությունը.	Դպրոցում կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման, ինչպես նաև էակացման ծրագրին աջակցելու համայնքի հետ արդյունավետ համագործակցութ յուն ապահովելու համար մեծ դեր	1.Շարունակել մանկավարժակ անխորհրդի աշխատանքերու մ կիրառել մասնակցային քննարկումների և որոշումների ընդունման սկզբունքներ ը: 2.Ուշադրության կենտրոնում

միջոցառումներին ,	պահանջների ձևավորում :	բարձրացնելու դպրոցի և իր կանոնադրությ	ունեն շրջանավարտնե րի և	պահել մանկավարժակա ն խորհրդի
ներքին գնահատման աշխատանքներին:	2. Ծնողների ներգրավվածությո ւնը իրենց երեխաների արտադպրոցակա ն և արտադասարանա կան աշխատանքներին ընդունմանը:	ամբ իրեն վերապահված լիազորությունն երրակտիվ գործունեությա ն վերածելու համար:	հոգաբարձուներ ի խորհուրդները: 1.Անհրաժեշտ է դպրոցում ստեղծել շրջանավարտնե րի և	ընդունած որոշումները ճիշտ ևժամանակին կատարումը:
Նյութատեխնիկակ ան բազայի հարստացմ ան ուղղությամբ որոշումների ընդունմանը:	աշխատանքներին :	2. Աշակերտակ անխորհրդին տալ լիազորություն ներ սովորողների ուսուցման ,	հոգաբարձուներ ի խորհուրդներ: Շրջանավարտնե րին ներգրավել դպրոցի կարիքների լուծման գործընթացին:	3.Ուսուցիչների աշխատանքներ ի գնահատման և խրախուսման նոր գործիքների կիրառում:
Կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնին, լիազորված մարմին դպրոցի գարգացման վերաբերյալ առաջարկությունն երի ներկայացում:	3. Ծնողների մասնակցությունը սովորողների ուսուցման ,	աշակերտի ինքնավարությ ան դաստիարակությ անգործընթացին ,	3. Խթանել նորարարությո ւններն ու ստեղծագործա կան միտքը 4. Խթանել հասարակակ ան կյանքին ինտեգրվելու և հասարակակ ան ակտիվություն	Մշակել ուսուցիչների վերապատրաստման կայուն համակրգ՝ հիմնված կամավոր և պարտադիր ատեսատավորման կարգերի, ինչպես նաև ուսուցիչների անհատական կարիքների վրա: Մշակել ուսուցիչների ինքնազնահատման և խրախուսման ընթացակարգեր: Ապահովել դպրոցում մանկավարժների
Դպրոցի շենքի շինարարության վերաբերյալ	աշակցությունը երկարօրյա ուսուցման կազմակերպմանը	աշակերտությունը երկարօրյա ուսուցման կազմակերպմանը		

պետական լիազորված մարմիններին առաջարկություն ների ներկայացում: Բյուջեի ճիշտ պլանավորում,որը կնպաստի դպրոցի ֆինանսական միջոցների առավել նպատակային օգտագործմանը : Միջոցներ ձեռնարկելդպրոցի 1 Ապահովել մյուս խորհուրդների հետսերտ համագործակցություն		դրսևորելու հմտություննե րը		ստեղծագործական գործունեության համար պատշաճ պայմաններ: Ստեղծել վստահության մթնոլորտ՝ սկսնակ ուսուցիչների համար: Հետևել հաստատությունում աշխատողների բարեվարքությանը, համերաշխությանը, սոցիալական արդարության պահպանմանը:

Դպրոցի ֆինանսատնտեսական գործունեությունը

Նպատակներ	Խնդիրներ
Կայուն բյուջե և արտաքյուջե	Գտնել միջոցներ բյուջեն հարստացնելու համար Արտաքյուջետային միջոցների ստեղծում դրամաշնորհային ծրագրեր, լրացուցիչ վճարովի ծառայություններ Բյուջետային միջոցները օգտագործել արդյունավետ և նպատակային

Բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրի ձևավորում

Նպատակներ	Խնդիրներ
Համընդհանուր ներառական, բազմակարծիք միջավայր Համագործակցված մանկավարժական և աշակերտական կոլեկտիվ՝ հանուն առողջ, համերաշխ, կրթական միջավայրի: Անձնակողմնորոշված դաստիարակություն, երեխայի հետաքրքրությունների, պահանջմունքների, պոտենցիալ հնարավորությունների իմացությունն իթանում, դրանց իրականացման համար պայմանների ստեղծում: Սովորողների կրթական, սոցիալական, առողջապահական իրավունքների պաշտպանություն:	Ապահովել կրթական միջավայրի առողջ, հավասար և բազմակարծիք մթնոլորտը Ունենալ ուսումնական հաստատության տարածքում և նրա շուրջը գտնվող նյութատեխնիկական, տեղեկատվական. Մանկավարժահոգեբանական պայմանների ամրողական միջավայր ունենալը, դրա նկատմամբ վերաբերմունքի դաստիարակություն, բոլոր սովորողների ինքնազարգացման, ինքնաիրացման համար հավասար և մատչելի պայմանների հնարավորությունների ստեղծում:

Տեխնոլոգիաներ և նորարարություններ

Նպատակներ	Խնդիրներ
Նորագույն տեխնոլոգիաների արդյունավետ ներդնումը, ուսուցման և դաստիարակության կիրառվող մեթոդների կատարելագործումը կնպաստեն սովորողների մոտ ուսման մոտիվացիայի բարձրացմանը, անհրաժեշտ գիտելիքների և հիմնական կարողունակություններին ձևավորմանը	Էլեկտրոնային գրատախտակների ձեռքբերում, S2S գործիքակազմ Ուսուցիչների մասնագիտական որակների շարունակական զարգացում Տարեց ուսուցիչների S2S տեխնոլոգիաների նկատմամբ մոտիվացիա Միջոցների հայթայթում լաբորատորիաները վերազինելու համար Մեղիագրագիտության կարևորում և զարգացում, մենթորական համակարգի ներդնում Ժամանակակից տեխնոլոգիաների և լաբորատորիաների ներդնում Էլեկտրոնային, ինտերակտիվ դասերի վարում

Չափորոշչային պահանջներին համապատասխան կրթության որակ

Նպատակներ	Խնդիրներ
Նոր չափորոշչի պահանջին համապատասխան կրթության որակի ապահովում Կրթության որակի բարելավում, չափորոշչով սահմանված վերջնարդյունքների ապահովում, ներառական որակյալ կրթական միջավայր	Չափորոշչի բոլոր պահանջները գործնականում ձիցս կիրառելը Չափորոշչով սահմանված վերջնարդյունքներին հասնելը Չափորոշչահեն կրթության շարունականությունը Վերջնարդյունքների գնահատում, մնացորդային գիտելիքի ստուգում Նախագծային աշխատանքների ընդլայնում

Աշխատակազմի արժենորման, խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորությունները

Նպատակներ	Խնդիրներ
Աշխատակազմի խրախուսման մեխանիզմների հստակ սահմանում Ինքնակրթության հնարավորությունների գործուն հարթակներ	Խրախուսման մեխանիզմները լինեն նպատակային և մոտիվացնող Խրախուսել ցանկացած ինքնակրթող նպաստեռնություն

4. Ուսումնական հաստատության գործունեության սահմանված նպատակների ու խնդիրների իրականացումն ապահովող գործողություններն ու միջոցառումները

Համապատասխան ժամանակացույցերը

Պատասխանատուները / կատարողները

Անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները

Վերահսկողները

Զարգացման ծրագրի իրականացման ռիսկերը

Ռիսկերը չեզոքացնող կամ մեղմացնող հանգամանքները

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանները և նյութատեխնիկական բազան

Ոլորտը	Գործողությունները	Ժամանակացույց թ	Պատասխանատունները / կատարողները	Անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները, ֆինանսավորման աղյուրները	Վերահսկողները
Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանները և նյութատեխնիկա կան բազան	✓ Սահմանել առաջնահերթություննե րը ✓ Կազմել վերանորոգման պլան ✓ Կոյուղագծի վերանորոգում	2023-2024 ուս.տարվա հոկտեմբեր- նոյեմբեր Նախագծում, պլանավորում	Տնօրեն, վարչատնտեսակ ան մասի համակարգող, հաշվապահ	Շինանյութ և այլ անհրաժեշտ պարագաներ Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ
	Կառուցել թեքահարթակներ	2024-2025 ուս.տարվա ընթացքում	Տնօրեն, վարչատնտեսակ ան մասի համակարգող, հաշվապահ	Շինանյութ և այլ անհրաժեշտ պարագաներ Դրամաշնորհային ծրագրեր Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ, ծնողական խորհուրդ
	Հանդիսությունների դահլիճի մասնակի հատվածների վերանորոգում	2024-2026 ուս.տարվա ընթացքում	Տնօրեն, վարչատնտեսակ ան մասի համակարգող, հաշվապահ	Շինանյութ և այլ անհրաժեշտ պարագաներ Դրամաշնորհային ծրագրեր Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ, ծնողական խորհուրդ
	Հանդիսությունների դահլիճի արտոների ձեռքբերում	2024-2026 ուս. տարվա	Տնօրեն, վարչատնտեսակ	Պետական բյուջե Բարերարներ	Լիազոր մարմին,

		ընթացքում	ան մասի համակարգող, հաշվապահ		կառավարման խորհուրդ,
	- Մարզադաշտը վերանորոգել և կահավորել անհրաժեշտ գույքով : - Մարզահրապարակում ստեղծել մարզումների համար պայմաններ: - Դպրոցի հարակից տարածքում ՆԶՊ առարկայի գործնական պարապմունքների համար գծանշել շարահրապարակ - Բարեկարգել ռազմագիտության կարինետը	2024-2027ում. տարվա ընթացքում	Տնօրեն, վարչատնտեսակ ան մասի համակարգող, հաշվապահ, ֆիզկուլտուրայի ուսուցիչ, զինդեկ	Շինանյութ և այլ անհրաժեշտ պարագաներ, մարզա կան գույք	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ,
	- Դպրոցում ստեղծել էկո անկյուն: - Դպրոցամերձ այգին բարեկարգել և	2024-2028 ուս.տարվա ընթացքում	Տնօրեն, վարչատնտեսակ ան մասի համակարգող, ուսումնական	Հարմարավետ գունավոր նստարաններ, շարժական գրատախտակներ,	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ,

	կանաչապատել, ստեղծել հանգստի և ուսումնական պարապմունքների անցկացման գոտի: • Հաշվի առնելով Աղավնաձոր գյուղի բնակչիմայական պայմանները՝ հիմնել խնձորի և տանձի հատուկ տեսակների ինտենսիվ այգի: • Վերականգնել շերմոցի գործունեությունը, այն ծառայեցնել դպրոցի կարիքներին		զծով տեղակալ, ծնողներ, ուսուցիչներ, աշակերտներ	մոլբերտներ, տնկիներ, ծաղիկներ, այգու ինամբի համար անհրաժեշտ պարագաներ, ներկանյութեր, խողովակներ Պետական բյուջե	
	• Հիմնանորոգման ժամանակի հետևել կարինետային սենյակների հարմարեցմանը՝ դպրոցի կրթական պահանջներին: • Ստեղծել համակարգչային սենյակ, ձեռք բերել նոր համակարգիչներ	2023-2028 յուրաքանչյուր տարի՝ ըստ անհրաժեշտության	Տնօրեն, վարչատնտեսական մասի համակարգող, ծնողներ, ուսուցիչներ, աշակերտներ, մեթոդ միավորման նախագահներ, լաբորատորիայի պատասխանատու ուսուցիչներ, լաբորանտ,	Լաբորատոր նյութեր, պատառներ, դիդակտիկ նյութեր, էլեկտրոնային գրատախտակ, համակարգիչներ, պրոյեկտոր Պետական բյուջե Բարերարներ	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ,

	- Լարորատորիաները համալրել սարքավորումներ ով - Գրադարանը պարբերաբար համալրել անհրաժեշտ գրականությամբ : Թվայնացնել գրադարանը:		գրադարանավար		

Ոփսկերը	Ոփսկերը մեղմացնող կամ չեզոքացնող գործողությունները
Շինանյութերի և ծառայությունների թանկացում	Առաջնահերթ վերանորոգման համար ֆինանսները նախատեսել Արդյունավետ համագործակցություն համակարգողի հետ
Դպրոցի՝ լրացուցիչ աղբյուրներից ֆինասավորման բացակայություն	Տանել հետևողական աշխատանք արտաբյուջետային միջոցների հայթայթման համար
Աշակերտների թվի նվազում	Որպես ընդունելության խթանման միջոց՝ դպրոցի առօրյայի , նյութական և կրթական ձեռքբերումների, սովորողների հանգստի ու ժամանցի լուսաբանումը դպրոցի կայքէջերում, նաև դպրոցի թափանցիկ գործունեությունը
Հովանավորների շահագրգուվածության պակաս	Նպաստել ծնող-ուսուցիչ-աշակերտ համագործակցությանը, համագործակցել նախադպրոցական հաստատության հետ

Ոչքավարար պետական բյուջե	ՀՀ կառավարության սահմանած մրցույթային կարգով և ուղիղ դրամաշնորհի ձևով պետական բյուջեից լրացուցիչ ֆինասավորում /ծավալել ակտիվ մասնակցություն/ Հիմնարքի սահմանած ձեռնարկատիրական գործունեությունների իրականացում
Շենքի մաշվածության չափի ավելացում	Հետևողական աշխատանք՝ խնդիրները արագ վերհանելու ուղղությամբ
ՈՒսումնական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման անհրաժեշտկարիքների ոչ ճիշտ գնահատում և ներկայացնում	Սովորողների ծնողների և համայնքի ցանկության դեպքում վճարովի հիմունքներով լրացուցիչ կրթական ծրագրեր և մասնագիտական այլ ծառայությունների կազմակերպում՝ Կարգի համաձայն.
Նպատակային ներդրումների պակաս կամ բացակայություն	Բարեգործական նպատակային ներդրումներ /խելամիտ և իրատեսական առաջարկություններ/ ՀՀ և օտարերկրյա քաղաքացիների ու կազմակերպությունների նվիրատվություններ /խելամիտ և իրատեսական առաջարկություններ/
Ֆորսմաժորային իրավիճակ	Ֆորսմաժորային իրավիճակի դեպքում դպրոցում գործընթացների կազմակերպում ըստ պահանջի՝ նորմատիվներին համապատասխան:

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ակնկալվող վերջնարդյունքները	✓ Գերազանց	✓ Լավ	✓ Բավարար
Սովորողների անվտանգ, ավելի բարեկարգ միջավայրի ձևավորում			
Սովորողների գիտական ներուժի			

զարգացում			
Հարմարավետ, ներառական, հավասար պայմաններ ապահովող միջավայր			
Հարմարավետ, բարեկարգ միջավայր, որը կնպաստի առողջ ապրելակերպին			
Աշակերտների ուսման որակի բարձրացում, ուսուցիչների հմտությունների կատարելագործում			
Աշակերտների ընդգրկվածություն գրադարանային միջոցառումներին, ընթերցասերների ակումբին, որն էլ բարենպաստ կանդրադառնա ուսումնառության որակի բարձրացմանը			

Գնահատման ռուբրիկ

Ոլորտը	Կատարված է

Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանները և նյութատեխնիկական բազան	Գերազանց/ 3միավոր	Լավ/ 2միավ որ	Բավար ար/1 միավոր	Կատարվ ած չէ/0 միավոր
Գրադարան /ընթերցասրահ				
Լաբորատորիա/հմաց սարքավորումներ				
Համակարգչային սենյակ/համակարգիչներ				
Զերմոց				
Ինտենսիվ այգի				
Էկո անկյուն				
Ուսումնական կարինետ				
Հանդիսությունների սրահ/հմաց գույք				
Ուսուցչանց				
Մարզահրապարակ				
Մարզադաշտ/հմաց գույք				
Կոյուղագծեր	✓ Կատարվ ած է			
Հարմարեցված ֆիզիկական միջավայր				

Հաստատության համագործակցությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ծնողական համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների, շահառու կազմակերպությունների հետ

Ոլորտը	Գործողությունները	Ժամանակացույցը	Պատասխանատուները / կատարողները	Անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները, ֆինանսավորման աղբյուրները	Վերահսկողները
Հաստատության համագործակցությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ծնողական համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների, շահառու կազմակերպությունների հետ	Համայնքի հետ համատեղ ծրագրերի իրականացում սովորողների և ծնողների մասնակցությամբ Կրթական ծրագրերի իրականացում Աղբի տեսակավորում, թափոնների հանձնում Շաբաթօրյակ, ծառատունկ Հանդիպումներ համայնքի ներկայացուցիչների հետ Համայքնի ներկայացուցիչների և ծնողների մասնակցությամբ բարեգործական միջոցառումների կազմակերպում, որի հասույթը կուղղվի դպրոցի բարեկարգմանը	2023-2028 ուս. Տարվա ընթացքում	Տնօրեն, փոխտնօրեն, աշակերտական և ծնողական խորհուրդներ	Խմբակներ, սպորտային ակումբներ, տարբեր պարագաներ՝ ձեռնոցներ, պարկեր, թափոնների հանձնման անհրաժեշտ միջոցներ	Աշակերտական խորհուրդ, ծնողական խորհուրդ, կրթության կառավարման մարմին

	ԿԱՊԿՈՒ Երեխաների կրթության իրավունքի իրացման , նրանց սոցիալիզացիայի և շահերի պաշտպանության նպատակով համագործակցել սոցիալական աջակցության կենտրոնների, մանկավարժակերանակ ան կենտրոնների, տարբեր անհատների և ՀԿ-ների հետ	2023-2028 ուս.տարի	Տնօրեն, փոխտնօրեն, դասղեկներ, մեթոդմիավորումներ, ծնողական համայնք, մանկավարժական խորհուրդ	Դիդակտիկ նյութեր, հարմարեցումներ Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ, ծնողական խորհուրդ, ՏՄԱԿ

Ոիսկերը	Ոիսկերը մեղմացնող կամ չեզոքացնող գործողությունները
Համայնքի պասիվությունը	Կարևորել դպրոց-համայնք կազմը՝ որպես մեկ ամբողջական հասարակությունում ժողովրդավարության ապահովում և ամրապնդում
Համագործակցության շահագրգության պակաս Ոչ արդյունավետ համագործակցություն	Ապահովել համայնքի ակտիվ ներգրավվածությունը
Շփումների նվազումը Վստահության պակաս	Կատարված ֆինանսական և նյութական ներդրումների, բարեգործությունների հանրայնացում և հաշվետվողունակության թափանցիկության ապահովում
Շահագրգիռ կողմերի չներկայանալը որպես կարևոր դերակատարում ունեցող կողմեր	Համագործակցության շրջանակներում մասնակցային որոշումների կայացման և հանդուրժողականության

	բազմակարծության հետևողականության ապահովում
Ոչ պետական մտածելակերպ և անտարբերություն	Արդյունավետ համագործության համար տվյալ ժամանակի առաջնահերթիքների ներկայացում
Մանկավարժական խորհրդի, ծնողական խորհրդի, աշակերտական խորհրդի, կառավարման խորհրդակցական մարմինների նախաձեռնողականության պասիվություն	Աշխատանքները կազմակերպել կողմերի հետ նախապես համաձայնեցված ժամերի, հանդիպումներ իրականացնել նաև հեռավար կապի միջոցներով
Ֆորսմաժորային իրավիճակ	Ֆորսմաժորային իրավիճակի դեպքում դպրոցում գործընթացների կազմակերպում ըստ պահանջի՝ նորմատիվներին համապատասխան:

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ակնկալվող վերջնարդյունքները			
Բնապահպան համագործակցող արժեհամակարգ ունեցող աշակերտների առկայություն			
Մշակութային կարողունակության			

Գնահատման ռուբրիկ

Ոլորտը	Կատարված է			
Հաստատության համագործակցությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ծնողական համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների, շահառու կազմակերպությունների հետ	Գերազանց/ 3 միավոր	Լավ / 2 միավոր	Բավարար / 1 միավոր	Կատարված չէ/ 0 միավոր
Հաստատության և կառավարման խորհրդի համագործակցություն				
Հաստատության և խորհրդակցական մարմինների համագործակցություն				
Հաստատության և համայնքի միջև համագործակցություն				
Հաստատության և շահառու կազմակերպությունների համագործակցություն				
Հաստատության և ՀԿ-				

Մանկավարժական համակազմ

Ոլորտը	Գործողությունները	Ժամանակացույցը	Պատասխանատուները/ կատարողները	Անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները, ֆինանսավորման աղբյուրները	Վերահսկողները
Մանկավարժական համակազմ	✓ Ուսումնասիրել մանկավարժների մեթոդական պատրաստվածության աստիճանը, հարցումներ անել և վեր հանել կարիքները ✓ Ուսումնասիրել փոփոխված չափորոշչային նոր պահանջները մեթոդմիավորումն երում և մշակել դրանց ներդրման քայլաշար-ծրագիր Զարգացնել	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի ուսումնական գծով տեղակալ, մ/մ նախագահներ, աշակերտական խորհուրդ	Դիդակտիկ պարագաներ, համապատասխան գրականություն, համակարգիչ, համապատասխան գրականություն Հարմարավետ միջավայր Պետական բյուջե	Տնօրենություն

	բազմակարծիք միջավայր ✓ Կազմել առարկայական միամսյակների անցկացման գրաֆիկ(յուրաքանչյուր ուսումնական առարկայից կանցկացվի առնվազն մեկ առարկայական շաբաթ, որը հագեցած կլինի տարաբնույթ միջոցառումներով)				
	Մենթորության կիրառում(յուրաքանչյուր անփորձ ուսուցչի կցել փորձառու ուսուցիչ, ով կօգնի նրա զարգացմանը)	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի ուսումնական գծով տեղակալ, մ/մ նախագահներ, փորձառու ուսուցիչներ	Նյութեր , համակարգիչ, համապատասխան գրականություն	Տնօրենություն
	Ներդպոցական վերահսկողության հատակ համակարգի սահմանում՝ նորմատիվ ակտերով և մ/մ , տնօրենի տեղակալի, ուսուցիչների,	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տեղակալ, մ/մ նախագահներ	Համապատասխան մշակված գործիքներ	Լիազոր մարմին

	դասղեկների աշխատանքային պլաններում սահմանված չափանիշներով Ծնող-ուսուցիչ սերտ կապի ապահովում՝ ուղղված կրթության որակին				
	Մեմինարներ, վեբինարներ, ինքնակրթության, ինքնավերլուծության խթանում, դասավանդման որակների արդիականացում	2023-2028 թթ	Տնօրենություն, մանկավարժական համակազմ, վերապատրաստող կազմակերպությունն եր	Դիդակտիկ նյութեր, համակարգիչ, համապատասխան գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ	Տնօրենություն
	Վերապատրաստումներ, ատեստացիաներ, Նոր չափորոշչի ներդրման մեխանիզմների վերաբերյալ վերապատրաստումների իրականացում	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մ/մ նախագահներ	Դիդակտիկ նյութեր, համակարգիչ, համապատասխան գրականություն Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին , ԿԶՆԱԿ
	Գործածության և իրազեկության դաշտում պահել ուսուցչի կամավոր և պարտադիր ատեստավորման կարգը	Հատ սահմանված ժամանակացոյ ցի	Տնօրեն , տնօրենի տեղակալ, մանկավարժական համակազմ	Համապատասխան գրականություն Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին, ԿԶՆԱԿ
	ՏՀՏ ոլորտի բարձրակարգ	2023-2028թթ	Տնօրեն , տնօրենի տեղակալ,	Համակարգիչներ, մեթոդական ուղեցույցներ	Տնօրենություն

	մասնագետների հետ համագործակցելով ապահովել ուսուցչի հասանելիությունը անհրաժեշտ ռեսուրսներին		մանկավարժական համակազմ		
	Հաստատությունում ապահովել մանկավարժական ինքնավստահության ակադեմիական ազատության, դրական ու ապահով մթնոլորտ բոլոր շահակիցների համար	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մանկավարժական համակազմ		
	Ստեղծել հաջողված հրապարակային և տեսադասերի շտեմարան	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մանկավարժական համակազմ		
	Նպաստել համընդիանուր ներառական կրթության գործընթացում ուսուցիչների ներգրավմանը, հմտությունների զարգացմանը՝ տարբեր սեմինարների, վեբինարների միջոցով Մեծ տեղ հատկացնել ուսուցիչների մասնագիտական	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մանկավարժական համակազմ	Դիդակտիկ նյութեր, համակարգիչներ, համապատասխան զրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին, տնօրենություն, ՏՄԱԿ

Վարպետության՝ բարձրացմանը՝ օգտագործելով այնպիսի գործիքակազմ, ինչպիսիք են՝ -ստեղծագործական հաշվետվությունները -գործնական և ինտելեկտուալ խաղերը -դաս-սեմինարները -դաս-հանդիպումները -հրապարակային դասերը Խթանել ուսուցիչների ստեղծագործական, նախագծային, հետազոտական հմտությունները, տարբեր հաստատությունների գործընկեր-ուսուցիչների հետհամատեղ իրականացնել ծրագրեր, կրթական բնագավառում աշակերտական կոնֆերանսներ, փորձի փոխանակումներ, մրցույթներ, քննարկումներ և այլն:				

ՈՒԽԱԿԵՐԸ	ՈՒԽԱԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱԳՆՈՂ կամ չեղոքացնող գործողությունները
Մենքորության մոտիվացիայի պակաս	Խրախուսել՝ տարակարգի հավելավճար ստանալու մոտիվով Խրախուսել հեղինակության բարձրացման մոտիվով
Աշխատատարության պատճառով ուսուցիչների ստեղծագործական ներուժի ոչ բավարար օգտագործում, ուսուցչի հեղինակության անկում	Նպաստել, մոտիվացնել ուսուցիչներին մասնակցել վերապատրաստումներին, ատեստացիաներին, ինքնակրթությամբ զբաղվելուն և որակավորման բարձրացման ուղղությամբ աշխատանքներ տանելուն, կամավոր ատեստացիային մասնակցելուն
Նորարարությունների ներդրման ինքնավստահության պակաս ժամանակակից տեղեկատվական հաղորդակցման և տեխնոլոգիաների կիրառության կարողունակությունների պակաս	Պետական պարտադիր ատեստավորման վերապատրաստումներից բացի դպրոցի նախաձեռնությամբ նաև մասնագիտական, ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման, սեմինարների և վերապատրաստումների իրականացում:
Ինքնակրթության և ինքնազարգացման մոտիվացիայի պակաս	Ինքնակրթության և ինքնազարգացման համապատասխան միջավայրի և գործիքների տրամադրում և մոտիվացիայի տարբեր ձևերի կիրառում (պարզևատրումներ, խրախուսումներ, պատվոզրեր և այլն):
Նյութատեխնիկական, ուսումնամեթոդական բազայի ուսուցման բովանդակությանը ոչ համապատասխան լինելը Օրենսդորթյան իմացության և տեղեկատվության պակաս	Նյութատեխնիկական բազայի ուսուցման բովանդակությանը համապատասխանեցնելու գործողությունները Սեմինարներ, քննարկումներ և վերապատրաստումներ իրականացնել՝ օրենսդրական ակտերի վերլուծման, քննարկման թեմայով
Ֆորսմաժորային իրավիճակ	Ֆորսմաժորային իրավիճակի դեպքում դպրոցում գործընթացների կազմակերպում ըստ պահանջի՝ նորմատիվներին համապատասխան:

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ակնկալվող վերջնարդյունքները	✓ Գերազանց	✓ Լավ	✓ Բավարար
Ուսուցիչների մասնագիտական գիտելիքների զարգացում Մասնագիտական իրազեկման բարձրացում Ուսումնական գործընթացի արդյունավետության բարձրացում			
Կամավոր ատեսավորում անցած և տարակարգ ստացած ուսուցիչներ			
Մ/մ գործունեության արդյունավետության բարձրացում Ուսուցիչների գործունեության ակտիվության բարձրացում			
Բարոյահոգեբանական բարենպաստ, առողջ մթնոլորտ			

Գնահատման ոուրիշ

Ոլորտը	Կատարված է			
Մանկավարժական համակազմ	Գերազանց/ 3 միավոր	Լավ / 2 միավոր	Բավարար / 1 միավոր	Կատարված չէ/ 0միավոր

Օրվա դասի պլանավորում				
Գրավոր աշխատանքների ստուգում				
Նախագծերի վարում				
Ինքնազարգացման պլանավորում				
Նորարարությունների մասնակցություն				
ՏՀՏ գործիքակազմի կիրառում				
Հետազոտական աշխատանքներ				

Կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ

Ոլորտը	Գործողությունները	Ժամանակացույցը	Պատասխանատու ները /կատարողները	Անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկակ ան պարագաները, ֆինանսավորման աղբյուրները	Վերահսկողն երը
Կառավարման և խորհրդակցակ ան մարմիններ	Նպաստել կառավարման և խորհրդակցական մարմինների սերտ համագործակցությունը Ուսումնասիրել դպրոցների	2023-2028թթ Պարբերաբար	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, աշակերտական խորհուրդ, ծնողական	Միասնական հարթակներ, հանդիպումների համար անհրաժեշտ	Լիազոր մարմին

	կառավարման ներկա մողելները՝ փորձելով տեղայնացնել լավագույն փորձը, իրականացնել լիազորությունների և պատասխանատվության բաշխում		խորհուրդ	միջոցներ	
	Մշտապես կատարելագործել տնօրենության կառավարման կարողությունները՝ ծրագրի մշակման, ռեսուրսների ներգրավման, հաղորդակցության, վարչականաշխատանքի արդիականացման, արյունավետության բարձրացման և այլ ուղղություններով Հետևել խորհրդակցական մարմինների գործառույթների պատշաճ կատարմանը, դպրոցի գործունեության թափանցիկության ապահովմանը	2023-2028թթ	Տնօրեն, խորհրդակցական մարմինների նախագահներ	Մատյանների արձանագրություն ների հասանելիություն, ժողովներին, հանդիպումներին մշտական մասնակցություն	Լիազոր մարմին
	Ստեղծել շրջանավարտների խորհուրդ, իրենց ներգրավել դպրոցի առջև ծառացած խնդիրների լուծման մեջ	Ուսումնական տարվա ընթացքում	Տնօրեն		Լիազոր մարմին
	Զարգացնել մեթոդական	Ուսումնական	Տնօրեն, տեղակալ,	Անհրաժեշտ	Տնօրենություն

	միավորումների կարողությունները՝ դարձնելով դրանք բովանդակային նորարարությունների մշակման և ներդրման հարթակներ	տարվա ընթացքում	մանկավարժական խորհուրդ, մեթոդական միավորումներ	մեթոդական գրականություն, համակարգիչ	ն
	❖ Զարգացնել աշակերտական խորհրդի կարողությունները	Ուս.տարվա ընթացքում	Տնօրեն, տեղակալ, մանկավարժական խորհուրդ	Անհրաժեշտ գրականություն	Տնօրենություն
	❖ Կազմակերպել տարբեր սեմինարներ, վերապատրաստումներ՝ մաս նակցային մոդելը առավել արդյունավետ իրականացնելու համար	Ուս.տարվա ընթացքում	Տնօրեն, աշակերտական և ծնողական խորհուրդ		Լիազոր մարմին

Ոիսկերը	Ոիսկերը մեղմացնող կամ չեզորացնող գործողությունները
Կառավարման և խորհրդակցական մարմինների անտարբերությունը և ուսումնական հաստատության գործունեությանը մասնակցելու շահագրգովածության պակասը	Կառավարման և խորհրդակցական մարմիններին առավել հաճախ ներառել որոշումների կայացման և իրական ինդիքների լուծման մեջ
Նախկին շրջանավարտներին համախմբելու, շրջանավարտների խորհուրդ ստեղծելու ցանկության բացակայություն	Արտերկրում գտնվող շրջանավարտներին համախմբել հեռավար հարթակի կապի միջոցով, հայրենիքում գտնվողների համար հավաքություն կազմակերպել, իրավիրել նաև կենսաթոշակի գնացած մանկավարժներին
Շրջանավարտների կողմից պասիվ մասնակցություն	Միջոցառումների կարևորության մասին իրազեկում, կազմակերպման և մասնակցության կարևորության ներկայացում և հանդիպումների պատշաճ նախապատրաստում
Կառավարման և խորհրդակցական մարմինների կողմից	Համագործակցության շրջանակներում մասնակցային

համագործակցության բացակայություն	որոշումների կայացում, հանդուրժողականության, բազմակարծության խրախուսում, ձկունության հմտությունների զարգացում
Օրենսդրական ակտերի ոչ բավարար իմացություն	Կառավարման խորհրդին և խորհրդակցական մարմիններինօրենսդրության իմացության և կիրառության իրազեկում և աշակցում

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ակնկալվող վերջնարդյունքները	Գերազանց	Լավ	Բավարար
Համագործակցություն՝ ի շահ դպրոցի և կրթության որակի բարձրացմանը, կրթական բարենպաստ միջավայրի ապահովմանը			
Դպրոցի վարկանիշի բարձրացում Ուսուցման արդյունավետության բարձրացում			

Աշակերտական համակազմ

Ոլորտը	Գործողությունները	Ժամանակացույցը	Պատասխանատունէքը /կատարողները	Անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները, ֆինանսավորման աղբյուրները	Վերահսկողներ
Աշակերտական համակազմ	Կիրառել դասավանդման առավել ժամանակակից և նորարարական ինտերակտիվ մուտեցումներ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգնությամբ	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, աշակերտական խորհուրդ	Անհրաժեշտ գույք, գործիքներ, հարթակներ, այլ անհրաժեշտ պարագաներ	Տնօրենություն
	Ավելացնել առարկայական օլիմպիադաներին, հանրապետական օլիմպիադաներին և այլ մրցույթներին մասնակցողների թվաքանակը, ավելացնել Արմաթ ինժեներական լաբորատորիա հաճախող աշակերտների թվաքանակը	2023-2028թթ	Տնօրենություն, մանկավարժական համակազմ		Լիազոր մարմին, ԿԶՆԱԿ
	Ինքնավարության բարձրացման համար	2023-2028թթ	Տնօրենություն, մանկավարժական	Անհրաժեշտ գործիքներ՝ բատ ԱԽ-ի ներկայացրած	Կառավարման խորհուրդ,

	սեմինարների և խորհրդատվությունների կազմակերպում դպրոցական աշխորհրդի մակարդակներում, բազմաբնույթ քննարկումներ, ինտելեկտուալ մրցույթներ կազմակերպել տարբեր տարիքային դասարանների միջև		համակազմ	պահանջագրի, անհրաժեշտ գրականություն, դիդակտիկ պարագաներ	ծնողական խորհուրդ, լիազոր մարմին
	Զարգացնել նախագծային ուսուցման , ուսումնահետազոտական աշխատանքների կազմակերպման կարողություններն ու հմտությունները, Խրախուսել Արմաթ լաբորատորիայում ստեղծագործական նորարարությամբ աչքի ընկած աշակերտներին	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մանկավարժական համակազմ, մ/մ նախագահներ	Համապատասխան գրականություն, մեթոդական ուղեցույցներ,համակարգ իչ	ԿԶՆԱԿ
	Բարելավել օժտված երեխաների հետ աշխատանքը և մշակել նոր մոտեցումներ, օրինակ՝ շնորհալիների միամյակ, մրցույթներ, խրախուսման այլ գործիքներ	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մանկավարժական համակազմ		Տնօրենություն
	Ավանդական դարձած առարկայական	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ,		Տնօրենություն

	միամյակների ընթացքում ներգրավել ոլորտի հայտնի մասնագետների, փորձագետների		մանկավարժական համակազմ		
	Ցածր առաջդիմությամբ աշակերտների համար նախաձեռնել մասնագիտական կողմնորոշման առանձին նախաձեռնություններ՝ ուղղորդելով նրանց միջին մասնագիտական կրթությանը	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մանկավարժական համակազմ	Համապատասխան գրականություն	Տնօրենություն
	Աշակերտների առավելագույն մասնակցությունը ապահովել դպրոցի այգու և ջերմոցի մշակման, աղբահավաքման և տեսակավորման աշխատանքներին՝ շեշտադրելով ուսումնահետազոտական և նախագծային ուսուցման մեթոդներ	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, վարչատնտեսական մասի համակարգող, մանկավարժական համակազմ, աշակերտներ, ծնողներ, համագյուղացիներ	Համապատասխան գործիքներ, պարարտանյութեր, տնկիներ, սերմեր Պետական բյուջե	Տնօրենություն
	«Ձեռնարկատիրական կրթություն » առարկայի շրջանակներում իրականացնել էկո գրիչների արտադրություն և իրացում, խթանել ձեռնարկատիրական և	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մանկավարժական համակազմ, աշակերտներ	Թուղթ, գրիչի միջուկ, համակարգիչ, թղթի թափոններ	Տնօրենություն

	ֆինանսական կրթությունը՝ որպես տարբեր առարկաներում ինտեգրված տարրեր				
	Նոր չափորոշչով սահմանված առաջնահերթությունից ելնելով՝ խթանել պարտադիր խմբակների աշխատանքը՝ «Առողջ ապրելակերպ», «Մասնագիտական կողմնորոշման ակումբ», «Ռազմահայրենասիրակա ն»: Համագործակցել համապատասխան ոլորտի կազմակերպությունների և հիմնարկների հետ:	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մանկավարժական համակազմ, վերապատրաստում անցած մանկավարժներ	Համապատասխան գրականություն	Լիազոր մարմին, տնօրենությու ն, ԿԶՆԱԿ
	Այցելություն մշակութային օջախներ, հուշահամալիրներ (համերգ, թատրոն, կինո, օպերա, թանգարան)	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մանկավարժական համակազմ, դասղեկներ	Դպրոցական արոնեմենտ	Տնօրենություն

ՈՒԽԱԿԵՐԸ	ՈՒԽԱԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱԳԻՆՈՒ ԼԱՄ ՀԵՂՈՔԱԳԻՆՈՒ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
Աշակերտների ոչ բավարար հետաքրքրվածությունը Արտադասարանական խմբակներին մասնակցելու ցանկության պակաս	Աշակերտներին ակտիվ կերպով ընդգրկել արտադպրոցական միջոցառումների մեջ
Խթանող ազդակների բացակայություն	Որոշակի պարբերականությամբ կլոր սեղանների ֆորմատով

Մոտիվացիայի պակաս	քննարկել դպրոցում առկա խնդիրներ, գտնել դրանց լուծումները Իրականացնել մոտիվացնող միջոցառումներ՝ պարզևարումներ, և այլն
Արտակարգ իրավիճակներ	Հեռավար կրթության հարթակներ
Սովորողների ուժեղ կողմերի և հակումների ոչ լիարժեք բացահայտում	Թիմային, մասնակցային աշխատանքի կազմակերպում, ըստ անհրաժեշտության՝ համապատասխան փորձագետների ներգրավում
Սովորողների կողմից իրենց ընդունակությունների և կարողունակությունների համապատասխան մասնագիտական կողմնորոշման դժվարացում	Սովորողների մասնագիտական կողմնորոշման համար համագործակցության ապահովում՝ բարձրագույն և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների հետ
Ուսումնական խմբակների մասնակցության, հետաքրքրության բացակայություն	Նոր ՀՊՀ-ի ներդրմամբ խմբակների գործունեությունը դառնում է պարտադիր, ուստի սովորողների մասնակցությունը ևս պարտադիր է դառնում
Զեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու նվազ ցանկություն	Զեռնարկատիրական գործունեության շրջանակում ստացված շահույթի թափանցիկ տնօրինում, շահույթը ծառայեցնել դպրոցի կարիքների բարելավմանը

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ակնկալվող վերջնարդյունքները	✓ Գերազանց	✓ Լավ	✓ Բավարար
Ինքնավար, մրցունակ, որոշում կայացնող քաղաքացու ձևավորում			
Մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող քաղաքացու ձևավորում			

Ուսումնառության որակի բարձրացով Բազմամասնագիտական մոտեցում, հարմարավետ դպրոց			

Գնահատման ռուբրիկ

Ոլորտը	Արդյունք			
Աշակերտական համակազմ	Գերազանց / 3 միավոր	Լավ / 2 միավոր	Բավարար / 1 միավոր	Անբավարար / 0 միավոր
Օլիմպիադաների մասնակցություն				
Համադպրոցական միջոցառումների ընդունակություն				
Ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու նախաձեռնողականություն				
Համայնքային միջոցառումների ընդունակություն				
ԲՈՒՀ ընդունվողների թվաքանակ				
Նախագծային աշխատանքների կատարում				
Խմբակների մասնակցություն				
Սեփական				

Նախաձեռնությունների ներկայացում				

Oգտագործվող S2S և կրթական այլ տեխնոլոգիաների և նորարարությունների ներկայացումը

Ոլորտը	Գործողությունները	Ժամանակացույցը	Պատասխանատունները /կատարողները	Անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները, ֆինանսավորման աղբյուրները	Վերահսկողներ
Օգտագործվող S2S և կրթական այլ տեխնոլոգիաների և նորարարությունների ներկայացումը	S2S վերապատրաստումների իրականացում դպրոցի երիտասարդ և համակարգչային բարձր գիտելիքներ ունեցող ուսուցիչների կողմից	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մ/մ նախագահներ, փորձառու ուսուցիչներ	Տարբեր առարկայական գրքեր, համակարգիչներ, ուսումնաօժանդակ նյութեր և այլն Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին, տնօրենություն
	Լաբորատոր սարքերի և սարքավորումների , ուսումնական նյութերի համալրում	2023-2028թթ	Տնօրեն, հաշվապահ	Պետական բյուջե, արտաբյուջետային միջոցներ	Լիազոր մարմին, տնօրենություն, կառավարման խորհուրդ
	Մերիագրագիտության	2023-2028թթ	Տնօրենություն,	Տարբեր	Տնօրենություն

	Վերաբերյալ սեմինարներ		մանկավարժական համակազմ	առարկայական գրքեր, ուսումնաօժանդակ նյութեր	ն
	Ժամանակակից համակարգչային տեխնիկայի ձեռքբերում՝ էլեկտրոնային գրատախտակ, նոր համակարգիչներ	2025-2027թթ	Տնօրեն, հաշվապահ, վարչատնտեսական մասի համակարգող	Պետական բյուջե, արտաբյուջետային միջոցներ	Լիազոր մարմին, տնօրենություն, կառավարման խորհուրդ
	Հեռավար դասավանդման հմտությունների զարգացում	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, ուսուցիչներ	Առարկայական գրքեր, ուսումնական տեսահոլովակներ	Լիազոր մարմին, ԿԶՆԱԿ
	Մեթոդ կարինետների համապատասխան ռեսուրսների ստեղծում և համալրում, ժամանակակից մեթոդական գրականության ձեռքբերում Էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսների կիրառում, ստեղծում	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, հաշվապահ, մ/մ նախագահներ	Առարկայական գրքեր, ուսումնաօժանդ ակ նյութեր	Լիազոր մարմին, ԿԶՆԱԿ, տնօրենություն, կառավարման խորհուրդ

ՈՒԽԱԿԵՐՐ	ՈՒԽԱԿԵՐՐ ՄԵՂՄԱՑԻՆՈՂ ԿԱՄ ՀԵՂՈՐԱՑԻՆՈՂ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՐ
Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցներ	Ֆինանսական միջոցների արդյունավետ կառավարում
Համագործակցության բացակայություն՝ ուսուցիչների և էլեկտրոնային դասավանդման և կառավարման մասնագետի	Մշտապես վերահսկողություն սահմանել էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության նկատմամբ, ստեղծել

հետ	փոխօգնության պայմաններ
Համակարգչային դասարան շունենալը բացասական կանդրադառնա ուսումնառության որակի վրա	Հնարավորինս սեղմ ժամկետներում ձեռք բերել հովանավորներ, ֆինանսական միջոցներ՝ որոշակի քանակով համակարգիչներ ձեռք բերելու համար
Ուսուցիչների կողմից S2S և նորարարությունների կիրառման նկատմամբ անտարբեր և ոչ հետևողական վերաբերմունք	Ուսուցիչների վերապատրաստումների, սեմինարների մասնակցության, S2S ոլորտի ինքնակրթության խրախուսում, ստեղծարարության ու նախաձեռնողականության խթանում
Արտակարգ իրավիճակներ	Հեռավար հարթակների կիրառում
Ծրագրված միջոցառումների իրականացման խոչընդոտներ՝ տեխնիկական միջոցներ, հեռավար հարթակներից և ռեսուրսներից օգտվելու հմտություններ	Հեռավար հարթակներից և էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսներից օգտվելու կարողությունների և հմտությունների զարգացում

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ակնկալվող վերջնարդյունքները	✓ Գերազանց	✓ Լավ	✓ Բավարար
Ուսուցման արդյունավետության բարձրացում			
Ուսուցիչների մասնագիտական հմտությունների խորացում			
SS ոլորտի զարգացում և կիրառում, հմուտ, բարձր մրցակցություն ունեցող կադրեր			

Գնահատման ոուրիշ

Ոլորտը	Կատարված է				
Օգտագործվող S&S և կրթական այլ տեխնոլոգիաների և նորարարությունների ներկայացումը	Գերազանց/ 3 միավոր	Լավ/ 2 միավոր	Բավարար/ 1 միավոր	Կատարված չէ/ 0 միավոր	
Համակարգչային տեխնիկայի ձեռքբերում					
Մեղիագրագիտության վերաբերյալ սեմինարներ					
Հեռավար դասավանդման հմտությունների զարգացում					
Հեռավար դասավանդման հմտությունների զարգացում					
Էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսների կիրառում , ստեղծում					
Մանկավարժների S&S հմտությունների կատարելագործում					

Չափորոշային պահանջներին համապատասխան կրթության որակ

Ոլորտը	Գործողությունները	Ժամանակացույց	Պատասխանատունե	Անհրաժեշտ միջոցները	Վերահսկողնե

		ցլ	բը	և նյութատեխնիկական պարագաները, ֆինանսական աղբյուրները	բը
Զափորոշչային պահանջներին համապատասխ ան կրթության որակ	Նոր չափորոշիչների ներդրման գործողությունների ծրագրի կազմում կանոնակարգված ուսումնադաստիարակչա կան աշխատանքների պլանն է, որը նպաստում է կրթության որակի բարձրացմանը՝ նոր չափորոշչի պահանջներին համապատասխան Մշտադիտարկումներ՝ վերջնարդյունքների ապահովման դիտարկում Մնացորդային գիտելիքի ստուգում Հարցազրույցներ՝ կրթական կարիքի գնահատման համար Տնօրենության կողմից գրավոր աշխատանքներ Ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտների հետ անհատական անվճար պարապմունքներ	2023-2028թթ	Տնօրենություն, մ/մ նախագահներ	Տարբեր առարկայական գրքեր, ուսումնաօժանդակ նյութեր, պաստառներառարկայ ակն ծրագրեր, չորոշիչներ, համակարգիչ Պետական բյուջե, արտաքյուջետային միջոցներ	Լիազոր մարմին, Կառավարմա ն խորհուրդ, ԿԶԱԱԿ, ԳԹԿ

	Երկարօրյա ուսուցման խմբակի իրականացում՝ ըստ նոր չափորոշչի Անհատական աշխատանք առարկայական օլիմպիադաների մասնակից, արտակարգ ընդունակություններ ունեցող սովորողների հետ Առարկայական մրցույթների, բանավեճերի, քննարկումների անցկացում				
	Դասավանդման նոր տեխնոլոգիաների ներդնում դասավրոցեսում	2023-2028թթ պարբերաբար	Տնօրենություն, վերապատրաստող կազմակերպություն ներ	Համապատասխան գրականություն, համակարգիչ, պրոյեկտոր	Լիազոր մարմին, Կառավարման խորհուրդ, ԿԶԱԿ, ԳԹԿ
	Այլ կրթական ծրագրերի ներդնում, որոնք կիրանեն ուսման որակի բարձրացմանը	2025-2028թթ	Տնօրենություն, մանկավարժական խորհուրդ		Լիազոր մարմին, Կառավարման խորհուրդ
	Իրականացնել հարցումներ միջին և բարձր դասարանների աշակերտների շրջանում՝ մշակութային, հոգևոր, կրթական, ինչպես նաև կոմպետենցիաների զարգացմանն ուղղված	2023-2028թթ	Տնօրենություն, մանկավարժական խորհուրդ		Տնօրենություն,

	կարիքների բացահայտման և մոտիվացիոն մեխանիզմների ներդրման նպատակով՝ կատարել դիտարկումներ, ուսումնասիրություններ				
	Զարգացնել նախազգային ուսուցման , ուսումնահետազոտական աշխատանքների կազմակերպման կարողություններն ու հմտությունները	2023-2028թթ շարունակաբա ր	Տնօրենություն, մանկավարժական խորհուրդ		Տնօրենություն , ԿԶՆԱԿ
	Կազմակերպել մեթոդական սեմինարների, քննարկումների, փորձի փոխանակման միջոցառումներ յուրաքանչյուր մեթոդ միավորումում և այլ գործնկեր դպրոցների հետ սերտ համագործակցելով:	2023-2028թթ շարունակաբա ր	Տնօրենություն, մանկավարժական խորհուրդ, մ/մ նախագահներ		Տնօրենություն
	Սովորողների առաջադիմության ստուգման , գնահատման , կրթական կարիքների բավարարման նպատակով կիրառել հետևյալ մեխանիզմները ❖ Տնօրենության	2023-2028թթ Յուրաքանչյուր կիսամյակի ավարտին	Տնօրենություն, մանկավարժական խորհուրդ		Տնօրենություն

	կողմից գրավոր աշխատանքներ ❖ Ինտենսիվ դասալսումներ ❖ Առարկայական նոր չափորոշչի պահանջները ապահովող օրինակելի դասեր ❖ Նախագծային աշխատանքներ ❖ Հրապարակային դասեր, սեմինարներ ❖ Հայտորոշիչ թեստեր Արդյունքների հիման վրա յուրաքանչյուր կիսամյակ կրթական ցուցանիշների մարտավարության մշակում			

ՈՒԽԱԿԵՐԸ	ՈՒԽԱԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱԳՆՈՂ ԼԱՄ ՀԵՂՈՐԱԳՆՈՂ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
Ուսուցիչների կողմից նոր ՀՊՀ-ի ոչ լիարժեք տիրապետում	ԿԶՆԱԿ-ի կողմից իրականացվող վերապատրաստումների մասնակցություն
Առարկայական ծրագրերի անհամապատասխանություն՝ պետական և առարկայական չափորոշիչներին	Կազմակերպել սեմինարներ առարկայական ծրագրերի և թեմատիկալանների կազման համար
Թեմաների վերջնարդյունքների և նպատակների ոչ լիարժեք սահմանում	Առարկայական մեթոդական միավորումների հետ պարբերաբար աշխատանք տանելուսուցիչների դժվարությունները հաղթահարելու համար:

Գնահատման նոր համակարգի թյուր իմացություն	Կազմակերպել վերապատրաստումներ գնահատման ձևերի վերաբերյալ
Համընդհանուր ներառական կրթության, ուսուցման նոր մեթոդների մշակույթի ձևավորման պակաս	SUMAC-ի հետ համագործակցում, սեմինարների կազմակերպում

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ակնկալվող վերջնարդյունքները	☒ Գերազանց	☒ Լավ	☒ Բավարար
Ուսումնառության որակի բարձրացում, օլիմպիադայի մասնակից աշակերտների թվի աճ, հետ մնացող աշակերտների թվի նվազում			

Գնահատման ռուբրիկ/ յուրաքանչյուր կիսամյակի ավարտին/

Ոլորտը	Արդյունք			
Չափորոշչային պահանջներին համապատասխան կրթության որակ	Գերազանց / 3 միավոր	Լավ / 2 միավոր	Բավարար / 1 միավոր	Անբավարար / 0 միավոր
Մնացորդային գիտելիքների ստուգում				
Տնօրենության կողմից գրավոր աշխատանքներ				

Ինտենսիվ դասալսումներ				
Նախագծային աշխատանքների ներկայացում				

Բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրի ձևավորում

Ոլորտը	Գործողությունները	Ժամանակացույց թ	Պատասխանատուներ ը /կատարողները	Անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական և պարագաները, ֆինանսավորման աղբյուրները	Վերահսկողներ
Բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրի ձևավորում	Մասնակցային , բազմակարծիք , ներառական կրթական – արժեքային միջավայրի ստեղծում	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, աշակերտական և ծնողական խորհուրդներ, մանկավարժներ	Հարմարավետ միջավայր, դիդակտիկ պարագաներ, թեքահարթակներ Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ, ծնողական խորհուրդ
	Մշտադիմումներ, կրթական կարիքի գնահատում և սովորողների ուսուցման անհատական մոտեցումների կիրառում դասապրոցեսում	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մեթոդմիավորման նախագահներ	Հարմարավետ միջավայր, նեղ կարիքին բնորոշ պարագաներ, թեքահարթակներ Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին, ՏՄԱԿ,ԿԶՆԱԿ,ԳԹ Կ
	Ներառական կրթության	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի	Հարմարավետ	Լիազոր մարմին,

	գլխավոր խնդիրը դարձնել անձի սոցիալիզացիան, որի շրջանակներում՝ -մեծ ուշադրություն դարձնել շերտավորված ուսուցմանը -ԿԱՊԿՈՒ սովորողների առաջնային խնդիրներին		տեղակալ, մեթոդմիավորման նախագահներ, դասղեկներ, սովորողի ծնողներ, հոգեբան	միջավայր, նեղ կարիքին բնորոշ պարագաներ,	կառավարման խորհուրդ
	Աշխատանք տանել սովորողների, ծնողների, մանկավարժների շրջանում ներառակության ընդունման վերաբերյալ, կազմակերպել սեմինարներ, խորհրդակցություններ, կազմել ԿԱՊԿՈՒ երեխաների աջակցության ծրագրեր, որին մասնակից կլինեն նաև ծնողները և սովորողները: Հաշվի առնել սովորողի նախասիրությունները, հնարավորությունները, ուժեղ և թույլ կողմերը, աշխատանք տանել դրանց զարգացման ուղղությամբ: Կազմակերպել	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մեթոդմիավորման նախագահներ, դասղեկներ, սովորողի ծնողներ, հոգեբան	Հարմարավետ միջավայր, նեղ կարիքին բնորոշ պարագաներ	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ, ծնողական խորհուրդ, ՏՄՍԿ

	հանդիպումներ, դասընթացներ՝ բուլինգի հնարավոր դեպքերը կանխելու նպատակով: Կազմակերպել և անցկացնել զրույցներ, սեմինարներ ընտանեկան բռնության, ֆիզիկական և հոգեբանական ձնշման, իրավունքների հավասարության, հանդուրժողականությա ն, անվտանգության, առողջ ապրելակերպի, ծխախոտի և ալկոհոլի բացասական ազդեցության, սոցանցերում առկա վտանգների թեմայով:				
	Կազմակերպել և իրականացնել այնպիսի նախագծեր,որտեղ անպայման ներառված լինեն ԿԱՊԿՈՒ սովորողները:	2023-2028թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մեթոդմիավորման նախագահներ, դասղեկներ, սովորողի ծնողներ, հոգեբան	Տնօրենություն, ՏՄԱԿ	
	Ներառական կրթության իրականացման արդյունավետության բարձրացման համար շատ կարևոր է ստեղծել նաև համապատասխան	2024-2025թթ	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, վարչատնտեսական մասի համակարգող, հաշվապահ	Հարմարավետ միջավայր, նեղ կարիքին բնորոշ պարագաներ	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ, ծնողական խորհուրդ , ՏՄԱԿ

	հարմարեցված միջավայր, ունենալ համապատասխան ռեսուրսներ, գույք, որի ձևավորման համար կմշակվի կոնկրետ աշխատանքների կատարման պլան Հաստատությունում սոցիալական , բարոյահոգեբանական , թափանցիկ միջավայրի ձևավորում, որտեղ սովորող կլինի վատահ և ազատ կարտահայտի իր սեփական կարծիքն ու համոզմունքները: Բոնության, հալածանքի , օտարման կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների կազմակերպումը խորհրդակցական մարմինների և համապատասխան կառույցների ներկայացուցիչների ներգրավմամբ	Պետական բյուջե 2023-2028թթ պարբերաբար	Տնօրեն, հոգեբան, մանկավարժներ	ՏՄԱԿ, խորհրդակցական մարմիններ

	տարաբնույթի հանդիպում քննարկումների իրականացում, անհրաժեշտ խորհրդատվության տրամադրում, վերահսկողության գործիքակազմերի հստակեցում			

Ոիսկերը	Ոիսկերը մեղմացնող կամ չեզորացնող գործողությունները
Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցներ	Ֆինանսական միջոցների արդյունավետ կառավարում
Համակարգչային վտանգավոր խաղեր	Սոցիալ-հոգեբանական ծառայության աջակցություն
Որոշ ծնողների, մանկավարժների անտարբերություն	Ապահովել աշակերտ-դպրոց-ծնող մշտական կապը
Սովորողի մեկուսացումը և դպրոց-աշակերտ-ծնող կապի թուլացում	Կրթության որակի և կրթական միջավայրի բարելավում
Ուսումնառության նկատմամբ հետաքրքրության նվազում, ուսուցիչների աշխատանքում անտարբերություն	Ներդպրոցական վերահսկողության հետևողական իրականացում
Հալածանքի, օտարման, բռնության, բուլինգի դեպքերը դպրոցում, տանը	Սոցիալ-հոգեբանական աջակցության տրամադրում, աշխատանք ծնողների հետ
Մարդու իրավունքների և ազատությունների ուսնահարում	Մարդու իրավունքների և ազատությունների պահպանում, իրավունքների և պարտականությունների իրազեկում

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ակնկալվող վերջնարդյունքները	Գերազանց	Լավ	Բավարար

Համընդհանուր ներառման քաղաքականության ապահովումը			
Մասնակցային հավասար հնարավորությունների ստեղծում			
Հալածանքի, օտարման և բռնության կանխարգելում Անվտանգ միջավայր			

Գնահատման ոուրիկ/ յուրաքանչյուր ուստարվա ընթացքում/

Սեմինարներ, հարցազրույցներ, թեստեր՝ ըստ ստորև նշված թեմաների

Ոլորտը	Կատարված է			
Բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրի ձևավորում	Գերազանց / 3 միավոր	Լավ / 2 միավոր	Բավարար / 1 միավոր	Կատարված չէ/0 միավոր
Թեմաներ /թեստեր				
Վնասակար սովորույթներ/ծխախոտ, ալկոհոլ/				
Ըստանեկան բռնություն				
Առողջ ապրելակերպ				
Անվտանգ միջավայր				
Ապահով համացանց				
Հանդուրժողականություն				

Աշխատակազմի արժենորման, խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորությունները

Ոլորտը	Գործողությունները	Ժամանակացույցը	Պատասխանատուն երը/ կատարողները	Անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները, ֆիանանս ական աղբյուրները	Վերահսկողն երը
Աշխատակազմի արժենորման, խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորություն ները	Մշակել խրախուսման մեխանիզմներ, օրինակ՝ միանվագ դրամական պարզներ հանրապետական փուլում մասնակից ունեցող ուսուցիչներին: ուսումնասիրել և վերլուծություններ անել՝ համեմատելով նախորդ տարիների օլիմպիադաներիմասնակի ցների քանակի հետ: Որակավորման տարակարգ չունեցող, սկսնակ ուսուցիչներին նախապատրաստել ատեստավորման: Խրախուսել լավագույն ուսուցիչների մասնակցությունը համապետական մրցույթներին՝ լավագույն ուսուցիչ ը այլն: Կազմակերպել վաստակաշատ, փորձառու	2023-2028 թթ	Տնօրեն, տեղակալ, մանկավարժական համակազմ, մեթոդական միավորումներ	Համապատասխան գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ	Լիազոր մարմին, տնօրենություն, ԿԶՆԱԿ

	մանկավարժների մեծարման երեկոներ: Կազմակերպել մասնագիտական և մանկավարժական- մեթոդական խորհրդակցություններ, խորհրդատվություններ				
	Ընդլայնել տեղեկատվական և հեռահաղորդակցման տեխնոլոգիաների ներդրման գործընթացը, ձեռք բերել նոր համակարգիչներ, էլեկտրոնային գրատախտակ: Հասնել նրան, որ յուրաքանչյուր ուսուցիչ տիրապետի համակարգչային ծրագրերին և կարողանա օգտվել համացանցից: Այդ նպատակով կազմակերպել դասընթացներ: Կատարելագործել ուսուցիչների աշխատանքը կրթական կայքերի միջոցով՝ armedu.am , edu.am , emis.am և այլն	2023-2028թթ	Տնօրեն, վարչատնտեսակա ն մասի համակարգող, հաշվապահ, օպերատոր	Համակարգիչներ, համապատասխան գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ	Լիազոր մարմին, տնօրենությո ւն, ԿԶՆԱԿ
	Մշակել աջակցության	2023-2028թթ	Տնօրեն,	Համակարգիչներ,	Լիազոր

	մեխանիզմներ՝ Աշակցել մանկավարժներին, մշակել և տպագրել իրենց մեթոդական աշխատանքների արդյունքների վերաբերյալ նյութերը և ստեղծել համապատասխան պայմաններ՝ փորձարարական, հետազոտական աշխատանքներն իրականացնելու համար:		վարչատնտեսական մասի համակարգող, հաշվապահ, օպերատոր	համապատասխան գրականություն, մեթոդական ձեռնարկներ	մարմին, տնօրենություն, ԿԶՆԱԿ
	Ուսուցիչների մոտիվացիան խթանելու նպատակով ներքին գնահատման հիման վրա ստեղծել պարզևատրումների կիրառման պրակտիկա	Ամեն տարի՝ Ամանորի նախօրեին	Տնօրենություն, կառավարման խորհուրդ	Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին
	Սահմանել անվանակարգեր՝ «Հավագույն դասղեկ», «Հավագույն դասվար», «Հավագույն կազմակերպիչ», «Ամենանորարար»	Ամեն ուսումնական տարվա ավարտ	Տնօրենություն		Տնօրենություն
Ոիսկերը			Ոիսկերը մեղմացնող կամ չեզոքացնող գործողությունները		
Ուսուցիչների պասիվությունը			Մոտիվացնել, խրախուսել ուսուցիչներին		
Մոտիվացիայի պակաս			Նպաստել, մոտիվացնել ուսուցիչների մասնակցությունը վերաբարաստումներին, ատեսացիաներին, ինքնակրթությամբ գրադՎելուն և		

	որակավորման բարձրացման ուղղությամբ աշխատանքներ տանելուն, կամավոր ատեսացիային մասնակցելուն
Ուսուցիչների վստահության պակաս, ծանրաբեռնվածություն	Սոտիվացնող միջոցառումներ՝ պարզեցնելու և այլն
Ուսուցիչների ինքնակրթության, մասնագիտական հմտությունների բացակայություն	Կազմակերպել սեմինարներ, քննարկումներ ինքնազարգացման կարևորությունը թեմայով
Ակնակ ուսուցիչների կողմից փորձառնության պակաս	Կազմակերպել առաջավոր փորձի դասեր՝ խրախուսելով և փորձառու ուսուցիչներին, և սկսնակներին
Աշխատակիցների կողմից ինքնազնահատականի սուբյեկտիվություն	Ինքնազնահատման ռուբրիկների լրացում, հետադարձ կապի ապահովում

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ակնկալվող վերջնարդյունքները	✓ Գերազանց	✓ Լավ	✓ Բավարար
Ուսուցման և ուսումնառության որակի բարելավում Դպրոցի դեկանար անձնակազմի և մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական կարողունակությունների մակարդակի բարձրացում			
Սովորողների և մանկավարժների			

ինքնազարգացման հմտությունների ձևավորում, ինքնազարգացման գործունեության կառուցողական գնահատում			
Մանկավարժների մասնագիտական գործունեության աջակցության և խթանման համակարգի ձևավորում			
Դպրոցի մանկավարժների հեղինակության բարձրացում Մանկավարժական առաջավոր փորձի ընդհանրացում տարբեր մակարդակներում			

Գնահատման ռուրիկ

Ոլորտը	Կատարված է			
Աշխատակազմի արժեորման , խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորությունները	Գերազանց/ 3 միավոր	Լավ / 2 միավոր	Բավարար / 1 միավոր	Կատարված չէ/ 0 միավոր
Աշակել մանկավարժներին, մշակել և տպագրել իրենց մեթոդական աշխատանքները				
Ստեղծել				

համապատասխան պայմաններ՝ փորձարարական, հետազոտական աշխատանքներն իրականացնելու համար:				
Սահմանել պարզևարման անվանակարգեր				
Ստեղծել պայմաններ ինքնակրթությամբ զբաղվելու համար				
Ապահովել մեթոդական նյութերով				
Ապահովել մասնակցություն՝ վերապատրաստումներին				

Ֆինանսատնտեսական գործունեություն

Ոլորտը	Գործողությունները	Ժամանակացույցը	Պատասխանատուները/ կատարողները	Անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները, ֆինանսավորման աղբյուրները	Վերահսկողները
Ֆինանսական գործունեություն	Ուսումնասիրել տնօրինման, գույքի և ծառայությունների ձեռքբերման	2023-2028թթ	Տնօրեն, հաշվապահ, կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ	Պետական բյուջե	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ

	գործունեությունը, վերան այել և կատարել շտկումներ				
	Որոշակի ծրագրեր ֆինանսավորելու նպատակով դիմել գյուղատնտեսական, գրուաշրջային, հանքարդյունաբերությա ն շինանյութերի արդյունաբերության, էկոլոգիական ոլորտի կազմակերպությունների	2023-2028թթ	Տնօրեն, հաշվապահ, կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ	Հովանավորներ, դրամաշնորհային ծրագրեր	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ, տեղական ինքնակառավարմ ան մարմին
	Մանկավարժական խորհրդի քննարկել ձեռնարկատիրական գործունեությամբ գրաղվելու հնարավորությունների և լրացուցիչ կրթական ծրագրերի մասնակցելու հարցը և կազմել դրա հիմքերը դպրոցում դնելու ա՝ խատանքների հատակ պլան	2023-2028թթ	Տնօրեն, հաշվապահ, կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ	Համագործակցությա նը նպաստող միջոցներ և ձեռնարկատիրակա ն գործունեությամբ գրաղվելու անխոչընդոտ գործունեություն	Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ, ծնողական խորհուրդ
	Համայնքում գործող կազմակերպություններից երաշխավորված դրամական հատկացումների կամ բարեգործությունների, նպատակային ներդրումների ձեռքբերում	2023-2028թթ	Տնօրեն, հաշվապահ, կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ		Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ, ծնողական խորհուրդ

	Պլանավորել գնումների կազմակերպման և բյուջեի բաշխման գործընթացը	2023-2028թթ	Տնօրեն, հաշվապահ, կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ		Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ
	Ակտիվ մասնակցել պետքուջեից ֆինանսավորվող լրացուցիչ ծրագրերի, դրամաշնորհների, միջազգային դրամաշնորհային ծրագրերի	2023-2028թթ	Տնօրեն, հաշվապահ		Լիազոր մարմին, կառավարման խորհուրդ

Ոփսկերը	Ոփսկերը մեղմացնող կամ չեզոքացնող գործողությունները
Հովանավորների կողմից ներդրումներ կատարելու մոտիվացիայի պակաս	Ֆինանսական միջոցների արդյունավետ կառավարում
Համայնքի խոստումային, բայց ոչ հետևողական աշխատանք	Հետևողական, կառուցողական գործիքների կիրառում
Լրացուցիչ ֆինանսավորվող ծրագրեր կազմելու, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու մոտիվացիայի պակաս անձնակազմի կողմից	Աշխատանք տանել արտաբյուջեային միջոցները ձևավորող ծրագրերը իրականացնելու համար
Ֆինանսական միջոցների ոչ արդյունավետ օգտագործում և պլանավորում	Դպրոցի բյուջեի ճիշտ և ժամանակին պլանավորում, արտաբյուջեի ձևավորում

Զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ակնկալվող	✓ Գերազանց	✓ Լավ	✓ Բավարար

Վերջնարդյունքները			
Աշակերտների թվի աճ	✓		
Դպրոցում նախատեսված ներդրումային գործողությունների իրականացում			
Դպրոցում նախատեսված ժամանակացույցով ներդրումային գործողությունների իրականացում			

5. Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները

Ծրագրի իրազորձման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է դպրոցի կառավարման խորհուրդը :

Յուրաքանչյուր կիսամյակի և տարվա համար պատասխանատունների կողմից ներկայացվելու են հաշվետվություններ, որոնք հիմնված են լինելու վերոնշյալ գործողությունների ստորև բերվող արդյունքների և ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների պլանի կատարողականի վրա: Ծրագրի վերահսկողությունն իրականացվում է ուսումնական հաստատության կառավարման խորհրդի կողմից տարեկան առնվազն երկու անգամ՝ յուրաքանչյուր կիսամյակի վեջում:

Դպրոցի զարգացման ծրագրի գնահատումը ծրագրի գործողություններով պլանավորված և իրականացված արդյունքների համեմատման գործընթացն է: Որպես գնահատման գործիքներ պետք է ծառայեն յուրաքանչյուր գործողության առանձնահատկությունից բխող ցուցանիշները, որոնց միջոցով պետք է չափվեն ակնկալիքների կատարողականները:

Ծրագրի իրականացման վերահսկողության ամենաարդյունավետ միջոցը 5-ամյա ծրագրի հիման վրա կազմված դպրոցի գործունեության տարեկան աշխատանքային պլանների կատարողականներն են:

Ծրագրի վերահսկողության արդյունավետ միջոցառումներն են՝ կառավարման խորհրդի կողմից տարեկան առնվազն երկու անգամ դպրոցի՝ տվյալ ուստարվա աշխատանքային ծրագրում ընդգրկված ծրագրի դրույթների կատարողականների հաշվետվությունների քննարկումը և համապատասխան գնահատականների ամրագրումը, կառավարման խորհրդի կողմից տնօրենին խորհրդատվական և այլ աջակցության շարունակական տրամադրումը, համայնքի և հաստատության այլշահառուների՝ ծրագրի իրականացման աշխատանքներին կամ կազմակերպվածմիջոցառումների շարունակական ներգրավումը:

Ծրագրի կատարողականի վերաբերյալ հաշվետվությունները և տեղեկատվությունը ներկայացվում է կառավարման և խորհրդակցական մարմիններին:

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ	ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ
Ծրագրի կատարողականի ներկայացում հաստատության խորհրդին	Տարեկան առնվազն 2 անգամ
Հաշվետվությաններկայացում մանկավարժական խորհրդին	Յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա կիսամյակի ավարտին
Հաշվետվության ներկայացում ծնողական ընդհանուր ժողովում	Յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա կիսամյակի ավարտին

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԶԱՓԱՆԻՇԸ	ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆԸ		
	բավարար	լավ	գերազանց
Նախատեսված աշխատանքները իրականացվել են մասամբ			

Նախատեսված աշխատանքները հիմնականում կատարվել են			
Նախատեսված աշխատանքները կատարվել են ամրող ծավալով			

Գնահատման ենթակա ոլորտը	Բնութագրիչնե րը		Միավորը		
		0/անբավարար	1/բավարար	2/լավ	3/գերազանց
Ուսումնական հաստատությ ան ծրագրի կատարման արդյունքների գնահատման չափանիշները	Կրթության որակի և առաջա- դիմության վրա ուսումնադաս- տիարակչակա ն աշխատանքնե րի ազդեցությունը	Ոչ մի աշխատանք չի իրականացվել:	Կրթության պահանջն իրակա- նացնելու համար աշխատանքներ մեկնարկել են:	Կրթության պահանջն իրականացնելու համար զգալի աշխատան ք է կատարվել, բայց դեռ չի ավարտվել:	Կրթության պահանջն իրականաց վել է ամրողությ ամբ կատարվել ուսուցչի աշխատան քի որակի ստուգում և վերլուծութ յուն
	Բազմակարծիք , ներառական և մասնակցային արժեքային	Դպրոցում սովորողների իրավունքների ու շահերի պաշտպանություն երաշխավորված չէ,	Դպրոցում սահմանափակված է մարդու	Դպրոցում սովորողների իրավունքները ուսուահարող	Դպրոցում երաշխավորվ ած է մարդու իրավունքների

	Միջավայրի ձևավորում	ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայր ձևավորված չէ:	իրավունքների ու շահերի պաշտպանություն, կան համընդհանուր ներառական միջավայր խնդիրներ:	դեպքեր լինում են հազվադեպ: Ձևավորված է սովորողների համար ինքնահաստատ ման և ինքնադրսեորմ ան նպաստավոր պայմաններ:	պաշտպանությ ունը, ուսումնական գործընթացում բոլոր սովորողների ներառականու թյունը, բազմակարծու թյունը, ձևավորված է մասնակցային , սովորողների համար ինքնահաստա տման և ինքնադրսեորմ ան նպաստավոր պայմաններ:
	Դպրոցում անձնակազմի արժեորման իրախուսման և ինքնակրթությ ան միջավայրի ձևավորում	Գնահատման չափանիշների հիմանվրա իրախուսում չի իրականացվում:	Անձնակազմի իրախուսման համակարգը երեսն չի գործում, առկա է ինքնակրթության ոչ բավարար պայմաններ: Անձնակազմը մոտիվացված չէ	Առկա է արժեքների հիման վրա անձնակազմի իրախուսում, որին աշխատողների վերապահումով ենմոտենում, դպրոցում առկա է անձնակազմի ինքնակրթությա նհամար բարենպաստ միջավայր:	Անձնակազմի արժեորումն ու իրախուսումն իրականացվու մ է գնահատման չափանիշների հիմանվրա՝ (ինքնակրթությ ուն, մասնագիտակ ան զարգացում, տարրեր միջոցառումնե ր,

					ստեղծարարություն և նախաձեռնող ականություն սովորողների գրանցած հաջողությունն երը):
	Դպրոց – համայնք կապերի, ծնողական համայնքի, գործընկերների հետ համագործակցության, արտադարձական կամաց նշանակության համար համապատասխան չափանիշները	Բացակայում է դպրոցի կապը ՏԻՄ-ին այլ գործընկերների, ծնողական համայնքի հետ: Սովորողների արտադարձական աշխատանքները չեն իրականացվում և չկա երկարօրյա ուսուցման հնարավորություններ:	ՏԻՄ-ի և այլ գործընկերների հետ ձևավորված է ոչ սերտ համագործակցություն, ծնողականհամայնքը ներգրավված չէ ուսումնադաստիարակչական գործընթացում, սակայն նկատվում է որոշակի աշխուժություն: Արտադպրոցական աշխատանքները կազմակերպվում են հազվադեպ: Դպրոցում առկա են երկարօրյա ուսուցման ապահովման սահմանափակ հնարավորություններ, որը ոչ միշտ է համապատասխանում սովորողի կարիքին:	ՏԻՄ-ի և այլ գործընկերների հետ ձևավորված է արդյունավետ համագործակցություն, ձնողական համայնքը ներգրավված է ուսումնադաստիարակչական գործընթացում, սակայն նկատվում է որոշակի աշխուժություն: Արտադպրոցական աշխատանքները կազմակերպվում են հազվադեպ: Դպրոցում առկա են երկարօրյա ուսուցման ապահովման սահմանափակ հնարավորություններ, որը ոչ միշտ է համապատասխանում սովորողի կարիքին:	ՏԻՄ-ի և այլ գործընկերներ ի հետ ձևավորված է արդյունավետ համագործակցություն, ձնողական համայնքը ներգրավված է ուսումնադաստիարակչական գործընթացում: Դպրոցում առկա են երկարօրյա ուսուցման ապահովման հնարավորություններ, որը բխում է ՀՊՀ-ից և համապատասխանում է սովորողի կարիքին:

				ապահովման հնարավորություններ, որը ոչ միշտ է համապատասխանում է սովորողի կարիքին:	
	Դպրոցում հալածանքի օտարման և բռնության կանխարգելում	Դպրոցում հալածանքի, բռնության և օտարման դեպքեր լինում են պարբերաբար: Խաթարված է դպրոցի բարոյահոգեբանական առողջ մթնոլորտը:	Դպրոցում հալածանքի, բռնության և օտարման դեպքեր հաճախակի են լինում: Երբեմն չի հաջողվում կատարել կանխարգելիչ գործողություններ: Սովորողները մասամբ են տիրապետում իրենց իրավունքներին ու պարտականություններ ին:	Դպրոցում հալածանքի բռնության և օտարման դեպքեր հազվադեպ են լինում: Այս պարագայում բացահայտվում է կատարվածի շղթան և կատարվում է կանխարգելիչ գործողություններ: Ընդհանուր առմամբ բարոյահոգեբանական առողջ մթնոլորտ է: Յուրաքանչյուր սովորող գիտի իր իրավունքները և պարտականությունները, հարգում է դիմացինին: Առկա է հանդուժողական կանության ու համերաշխ մթնոլորտ:	Դպրոցում բացառված են հալածանքի բռնության և օտարման դեպքերը, առկա է առողջ բարոյահոգեբանական մթնոլորտ: Յուրաքանչյուր սովորող գիտի իր իրավունքներն ու պարտականությունները, հարգում է դիմացինին: Առկա է հանդուժողական կանության ու համերաշխ մթնոլորտ:

Հալածանքի, օտարման և բռնության կանխարգելման դրսորումները ուսումնական հաստատություններում

Կոնֆլիկտաբանության մեջ՝ որպես կոնֆլիկտի խորացման յուրահատուկ փուլ առանձնացվում է բուլինգը՝ հալածանքը: Բուլինգը կամ հալածանքը (անգլ. Bullying) անձի կամ անձանց կողմից իրականացվող անցանկալի ազրեսիվ վարքագիծն է, որը ներառում է տեսանելի կամ ընկալելի ուժային անհավասարություն: Բուլինգը կարող է սթրես կամ վնաս պատճառել թիրախավորված անձին, ներառյալ ֆիզիկական, հոգեբանական, սոցիալական, ինչպես նաև՝ կրթական վնաս:

Բուլինգը բաժանվում է մի քանի տարատեսակների՝ կիրեր բուլինգ, որը իրականացվում է համակարգչի միջոցով, օգտագործելով համակարգիչը որպես վնասելու միջոց, ֆիզիկական բուլինգ՝ հարվածելու, ծեծի միջոցով, վերբալ, կամ բառացի բուլինգ՝ պիտակավորման, ծաղրական անունների միջոցով, և հարաբերական բուլինգ, որի միջոցով փորձում են մեկուսացնել մարդուն իր շրջապատից և կանխամտածվածորեն բացառում նրան հասարակությունից:

Բուլինգի զոհ հիմնականում դառնում են հասարակության մեջ իրենց տեղը ոչ ամբողջությամբ գտած անձինք, կամ այն անձինք, որոնք ունեն որոշակի արտաքին, ֆիզիկական, արտաքին թերություններ՝ մեծ քիթ, տգեղ արտաքին, կաղ ոտք և այլն: Բուլինգի զոհ դառնալը շատ առումներով կապված է երեխաների դաստիարակությունից, ընտանեկան մթնոլորտից, որը նույնպես անդրադառնում է երեխայի ինքնազնահատականի ձևավորման վրա: Ըստ կատարած հետազոտությունների կան ոիսկային գոտում գտնվող երեխաներ: Նրանք են՝

- ❖ Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաներ (ուսումնական դժվարություններ, առոտիզմ, ուշադրության պակաս և գերակտիվություն, առողջական խնդիրներ),
- ❖ Ազգային / սեռական փոքրամասնություններին պատկանող երեխաներ,
- ❖ Սովորողներ, ովքեր տանը հաղորդակցվում են այլ լեզվով,
- ❖ Ֆիզիկական/ կառուցվածքային խնդիրներ ունեցող երեխաներ (գիրություն, ֆիզիկական խնդիրներ):

Այսուամենայնիվ, եթե սովորողը գտնվում է վերոնշյալ ռիսկային գոտում, դա չի նշանակում, որ սովորողը անպայման կենթարկվի բուլինգի:

Բուլինգը ամենուր է՝ տանը, դպրոցում, աշխատավայրում, բակում: Դպրոցներում հանդիպող բուլինգը համաշխարհային խնդիր է, որը կարող է ունենալ վատ հետևանքներ դպրոցական միջավայրի համար, և կարող է խախտել այն օրենքը, որով յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ապահով կրթության:

Մի շարք երկրներում երեխաների հանդեպ դաժան վերաբերմունքը օրենքով պատժելի գործընթաց է: Այսօր Հայաստանի Հանրապետությունում ներկայումս գրեթե չկա բուլինգի կանխարգելման իրավական տեսանկյուն, սակայն, այսուամենայնիվ, կան բուլինգի կանխարգելման սկզբունքներ, որոնք պահպանելու դեպքում կարող ենք հասնել ցանկալի արդյունքի:

Իրավիճակի օբյեկտիվ գնահատում և լուծում .

Կենտրոնանալ սոցիալական կլիմայի վրա

Դպրոցում իշխող սոցիալական կլիման հաճախ թելադրում է երեխաների վարքը: Փաստ է նաև, որ բուլինգի ենթարկող երեխաների մեծամասնությունը անբարենպաստ ընտանեկան միջավայրում ապրող երեխաներն են: Ուստի բուլինգի կանխարգելման ձիւտ եղանակներից մեկը սոցիալական կլիման հարթեցնելու և բարենպաստ պայմաններ ստեղծելու մեջ է:

Համայնքում իրականացնել բուլինգի առավել խորը գնահատում

Հավաքել տեղեկատվություն բուլինգի, սոցիալական կլիմայի և սովորողների շրջանում բոնությունների աստիճանի վերաբերյալ:

Փնտրել աջակցություն՝ բուլինգի կանխարգելման համար

Շատ կարևոր է դպրոցական և երիտասարդական ծրագրերի դեկավարների կողմից իրականացվող վաղ աջակցությունը: Մեծահասակները պետք է պատրաստ լինեն պայքարելու բուլինգի դեմ՝ որտեղ էլ, որ այն պատահի, իհարկե, եթե ցանկանում են ամբողջությամբ իրականություն դարձնել բուլինգի կանխարգելման ռազմավարությունները:

Համակարգել և ամրողացնել կանխարգելման ջանքերը

Բուլինգի կանխարգելումը պետք է համակարգված և ամբողջացված լինի հարակից այլ ջանքերի հետ: Առաջարկվում է ուսումնական հաստատություններում ստեղծել համակարգող հանձնաժողով: Համակարգող խումբը կամ հանձնաժողովը կտեղեկացնի համակարգման, ամբողջացման կամ ռազմավարությունների ընդունման վերաբերյալ որոշումները: Բացի այդ դպրոցում գործող թիմերը պետք է ներկայացնեն իրենց անձնակազմը՝ հոգեբան, դասղեկներ, ՄԿԱ գծով տեղակալ, որտեղ նաև պետք է ներառված լինեն ծնողները և աշակերտական խորհուրդը:

Պետք է՝

- ✓ Առանձնացնել ներգրավված երեխաներին:
- ✓ Վստահ լինել, որ բոլոր երեխանները ապահով են:
- ✓ Անհապաղ լուծել բշմկական կամ հոգեկան առողջության կարիքները:
- ✓ Միջամտության դեպքում ցուցաբերել հարգալից վերաբերմունք:
- ✓ Անհրաժեշտության դեպքում կարելի է ներգրավվել ծնողներին:

Չի կարելի՝

- ✓ Անտեսել այն: Չի կարելի մտածել, որ երեխաները կարող են այդ ամենը լուծել առանց մեծահասակների աջակցության:
- ✓ Անհապաղ պարզաբանել փաստերը:
- ✓ Պահանջել, որ այլ երեխաները պատմեն թե ինչ է կատարվել կամ ինչ են տեսել:
- ✓ Հարցնել ներգրավված երեխաներին այլ երեխաների ներկայությամբ:
- ✓ Կատարել խմբակային պարզաբանումներ:
- ✓ Ստիպել ներգրավված երեխաներին միմյանցից ներողություն խնդրել կամ կատարել պարզաբանումներ բոլորի ներկայությամբ:

✚ Կազմակերպել սեմինարներ, քննարկումներ կլոր սեղանի շուրջ

- Խոսել բուլինգի և դրա կանխարգելման մասին:
- Անցկացնել դասղեկական ժամեր հետևյալ թեմաներով՝

- Ճգնաժամային տարիքի առանձնահատկությունները, դրանց լրացման ուղիները
  - Կիբեռ բուլիզ, ինչպես լինել իրազեկ
  - Ես մեղիազրագետ եմ
  - Օտարման և բոնության կանխարգելումը
- Բարձր դասարանի աշակերտների համար կազմակերպել կինոդիտումներ
- Ներառել բուլինզի, դրական վարքագծի և սոցիալ-հուզական երևույթների մասին դասեր և ամրագրել այն դպրոցական ուսումնական ծրագրում:

6. Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի իրականացման վերահսկողության մեխանիզմները

Յուրաքանչյուր տարվա համար կազմվելու է ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների տարեկան պլան ,որտեղ հստակ արտահայտվելու են ժամանակի մեջ որոշված վերոնշյալ գործողությունները:

Ծրագրի իրազրծման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է դպրոցի կառավարման խորհուրդը, լիազոր մարմինը, մանկավարժական և ծնողական խորհուրդները:

Դպրոցի զարգացման ծրագիրը ենթակա է փոփոխությունների՝ ժամանակակից կրթական պահանջների փոփոխություններին համահունչ, ներքին կամ արտաքին գործոնների օբյեկտիվ ազդեցությունների դեպքում, ինչպես նաև սահմանված ժամկետից շուտ՝ առանձին գործառույթներ իրականացվելուց հետո:

Յուրաքանչյուր գործողության համար մշակված են վերահսկողության մեխանիզմներ, հաշվետվությունների ձևեր և ժամանակացույց, որոնք պետք է հաստատվեն խորհրդի կողմից: Ծրագրի կատարողականի վերաբերյալ տեղեկատվությունն տարի առնվազն երկու անգամ ներկայացվում է կառավարման և խորհրդակցական մարմիններին, ներքեոնվում դպրոցի պաշտոնական կայք:

Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվության կատարողական ցուցանիշներն ու պահանջները

Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանները և նյութատեխնիկական բազան

Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահմանված ժամկետ	Կատարված աշխատանքի նկարագրություն	Սահմանվ ած ժամկետու մ չկատարմ ան կամ մասնակի կատարմա ն պատճառն երը	Զարգացման ծրագրում փոփոխություն ներ և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկությու ններ	Նշումներ /վերահսկողությ ան աղբյուրը կամ մեխանիզմները
Վերանորոգել կոյուղագիծը	Կոյուղագծի անխափան աշխատանք	2023թ հոկտեմբեր- նոյեմբեր/ ✓ Սշխատան	Խնդիրը ներկայացվել է վարչատնտեսակ ան			Գնման պայմանագիր և ֆինանսական հաշվետվություն

		քը կատարվա ծ է	համակարգողին և սահմանված ժամանակահատվ ածում կատարվել է			ններ
Բարեկարգել դպրոցամերձ այգին և օգտագործել հանգստի և պարապմունքների նպատակով, հիմնել խնձորի և տանձի հատուկ տեսակների ինտենսիվ այգի: Վերանորոգել ջերմոցը և այն ծառայեցնել նախագծային աշխատանքներ իրականացնելուն:	Հարմարավետ, բարեկարգ միջավայր, առողջ ապրելակերպին նպաստող դասեր, սեփական ուժերով մշակված և ստացված բերք	2024-2027թթ	Շարժական զրատախտակներ, հարմարավետ աթոռներ, մոլորդուներ, տնկիներ, մշակաբույսեր	Ֆորս- մաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվությու ններ, խորհրդի արձանագրությ ուն, խորհրդակցակ ան մարմինների հաշվետվությու ններ
Կառուցել թեքահարթակներ	Հարմարավետ, ներառական հավասար պայմաններ ապահովող միջավայր	2024-2025թթ Ուս. Տարվա ընթացքում	Ներկայացնել պահանջարկը վարչատնտեսակ ան համակարգողին	Ոչ բավարար ֆինանսա կան միջոցներ		Գնման պայմանագիր և ֆինանսական հաշվետվությու ններ
Զնավորել և կահավորել առարկայական կարինետները, քիմիայի, կենսաբանության, ֆիզիկայի	Ստեղծել ուսումնառությա ն համար հարմարավետ և հագեցած միջավայր, որը կնպաստի	2024-2028թթ	Հստ ժամանակացույցի կազմել պահանջարկ և ներկայացնել վարչատնտեսակ ան	Ոչ բավարար ֆինանսա կան միջոցներ		Գնման պայմանագիր և ֆինանսական հաշվետվությու ններ

լարորատորիաները, փոխելորդ դասարանների հնամաշգույքը, ձեռքբերելու բուժետի և ուսուցչանոցի համար գույք:	ուսման որակի բարձրացմանը		համակարգողին			
Վերանորոգել հանդիսությունների դահլիճը, մարզադահլիճը, նորացնել գույքը	Միջոցառումներ ի անցկացման համար հարմարավետ միջավայրի ստեղծում	2024-2026թթ	Հստ ժամանակացույցի կազմել պահանջարկ և ներկայացնել վարչատնտեսական համակարգողին	Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցներ		Գնման պայմանագիր և ֆինանսական հաշվետվություններ
Թվայնացնել գրադարանը, ձեռքբերել համակարգիչներ, էլեկտրոնային գրատախտակ	Թվայնացնել գրադարանը ժամանակի պահանջներին համահունչ S2S գործիքները կիրառել դասապրոցեսում	2024-2028թթ	Հստ ժամանակացույցի կազմել պահանջարկ և ներկայացնել վարչատնտեսական համակարգողին	Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցներ		Գնման պայմանագիր և ֆինանսական հաշվետվություններ
ՆԶՊ առարկայի գործնական պարապմունքների համար գծանշել շարահրապարակ, մարզահրապարակում կառուցել մարզման համար	Կարողունակ, ապագայի մարտահրավերներին պատրաստ, հայրենանվեր, հայրենանպաստ սովորող	2024-2027թթ	Հստ ժամանակացույցի կազմել պահանջարկ և ներկայացնել վարչատնտեսական համակարգողին	Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցներ		Գնման պայմանագիր և ֆինանսական հաշվետվություններ

թարմացնել մարզադաշտի գույքը					

**Հաստատության համագործակցությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ծնողական համայնքի,
կրթության կառավարման մարմինների, շահառու կազմակերպությունների հետ**

Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահմանված ժամկետ	Կատարված աշխատանքի նկարագրություն	Սահմանվա ծ ժամկետում չկատարմա ն կամ մասնակի կատարման պատճառնե րը	Զարգացման ծրագրում փոփոխություննե ր և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկություն ներ	Նշումներ /վերահսկողության աղբյուրը կամ մեխանիզմները
Հասարակական և այլ ընկերությունների հետ համագործակցության ընդլայնում	Կունենանք բարեգործական նախաձեռնություն ներ	Ուս. Տարվա ընթացքում	Խթանել աշակերտակա ն խորհրդին, կազմակերպել հանդիպումնե ր	Ֆորս- մաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվություննե ր, ԿԽ արձանագրություն ներ
Համայնքի հետ համատեղ ծրագրերի իրականացում Սովորողների և ծնողների	Մշակութային կարողունակությա ն ձևավորում Գրագետ , համագործակցող արժեհամակարգ	2023-2028թթ շարունակաբ ար	Բարեգործակ ան միջոցառումնե րի հասույթը ուղղել դպրոցի բարեկարգմա	Ֆորս- մաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվություննե ր, ԿԽ արձանագրություն ներ

մասնակցությամբ կրթական ծրագրերի իրականացում Շաբաթօրյակ, ծառատունկ	ունեցող աշակերտների առկայություն	նը			
Աղբի տեսակավորում, թափոնների հանձնում Համայնքի ներկայացուցիչներ ի և ծնողների մասնակցությամբ բարեգործական միջոցառումների կազմակերպում					

Մանկավարժական համակազմ

Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահմանված ժամկետ	Կատարված աշխատանքի նկարագրություն	Սահմանվ ած ժամկետու մ չկատարմ	Զարգացման ծրագրում փոփոխությունն եր և լրացումներ կատարելու	Նշումներ /վերահսկողությ ան աղյուրը կամ մեխանիզմները

				ան կամ մասնակի կատարմա ն պատճառն եքը	մասին առաջարկությու ններ	
Ուսուցիչների ժամանակակից դասավանդման մեթոդների յուրացման նպատակով մասնագիտական վերապատրաստու մների մկազմակերպում	ՏՏ ոլորտին տիրապետող ուսուցիչներ և արդյունավետ դասեր, առցանց հարթակների ակտիվ կիրառություն	Ուս.տարվա ընթացքում		Ֆորս- մաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվություն ներ, մ/մ արձանագրություններ
Ատեստավորման ենթակա ուսուցիչների հերթական վերապատրաստմ ան գործընթացի իրականացում	Չափորոշչային պահանջների համապատասխա ն կրթության որակ	Ըստ նախարարութ յան սահմանած ժամանակաց ույցի	Կնքել պայմանագրեր ուսուցչի ընտրած կազմակերպության հետ	Ֆորս- մաժոր		Տնօրենի հրամաններ, տարեկան հաշվետվություն, վկայականներ
Նոր չափորոշչիչների ներդրման մեխանիզմների վերաբերյալ վերապատրաստու մների իրականացում	Կոմպետենտ ուսուցիչներ	2023թ-ի սեպտեմբերից սկսած	Կազմակերպել վերապատրաստու մների ժամանակացույցով	Ֆորս- մաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվություն ներ
Ուսումնասիրել մանկավարժների	Բարոյահոգեբան ական	Տարվա ընթացքում	Պատրաստել հարցաթերթիկներ	Ֆորս- մաժոր		Հարցաթերթիկնե ր, ներքին

պատրաստվածությ ան աստիճանը և վեր ահնել կարիքները	բարենպաստ , առողջ մթնոլորտ				գնահատման հաշվետվություն ներ
Ավելացնել կամավոր ատեստավորմանը մասնակցած ուսուցիչների թիվը, տարակարգ ստացած ուսուցիչների թիվը՝ նպաստելով դպրոցում կրթության որակի բարձրացմանը	Հմուտ, բարձր մրցակցություն ունեցող կադրեր	2023-2028թթ		Ֆորս- մաժոր	Ներքին գնահատման հաշվետվություն ներ

Աշակերտական համակազմ

Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահմանվ ած ժամկետ	Կատարված աշխատանքի նկարագրություն	Սահմանվա ծ ժամկետում չկատարմա ն կամ մասնակի կատարման	Զարգացման ծրագրում փոփոխություննե ր և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկություն	Նշումներ /վերահսկողությա ն աղբյուրը կամ մեխանիզմները

				պատճառներ	ներ	
Մասնագիտական կողմնորոշման նպատակով՝ այցելություններ տարբեր բուհեր, հանդիպումներ տարբեր ոլորտի մասնագետների հետ	Մասնագիտական կողմնորոշման ապահովում	2023- 2028թթ	Հստ պայմանավորվախությ ան կազմել ժամանակացույց	Ֆորս- մաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվությունն եր, մ./մ հաշվետվությունն եր
Կազմակերպել բազմաբնույթ քննարկումներ, ինտելեկտուալ մրցույթներ Կիրառել դասավանդման առավել ժամանակակից և նորարարական մոտեցումներ՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգնությամբ	Բազմակողմանի զարգացած աշակերտներ	2023- 2028թթ	Կազմակերպել մշտական քննարկումներ, սեմինարներ, մրցույթներ	Ֆորս- մաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվությունն եր, մ./մ հաշվետվությունն եր
Ավելացնել առարկայական օլիմպիադաներ ին, հանրապետակ	Դպրոցի հեղինակության բարձրացում	2023- 2028թթ	Կազմակերպել արտադասարանական և անհատական պարապմունքներ աշակերտների հետ	Ֆորս- մաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվությունն եր, մ./մ հաշվետվությունն եր

ան օլիմպիադաներ ին մասնակցողներ ի թվաքանակը					եր
Կազմակերպել տարբեր սպորտային մրցումներ, մասնակցությու ն ունենալ հանրապետակ ան մրցարշավների ն	Առողջ ապրելակերպի խթանում	2023- 2028թթ	Խրախուսել պատվոգրերով	Ֆորս- մաժոր	Ներքին գնահատման հաշվետվությունն եր, մ./մ հաշվետվությունն եր
Այցելություն մշակութային օջախներ՝ թատրոն, թանգարան և այլն	Մշակութային կարողունակութ ան ձևավորում	2023- 2028թթ	Նախապես պլանավորել այցերը	Ֆորս- մաժոր	Ներքին գնահատման հաշվետվությունն եր, մ./մ հաշվետվությունն եր
Կազմակերպել քննարկումներ շրջակա միջավայրի պահպանությա ն թեմաներով, ներգրավել այգու ստեղծման աշխատանքներ ի մեջ	Բնապահպան, գիտակից քաղաքացու ձևավորում	2023- 2028թթ	Մասնակցություն տարբեր քննապահպանական միջոցառումներում	Ֆորս- մաժոր	Ներքին գնահատման հաշվետվությունն եր

Կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ

Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահմանված ժամկետ	Կատարված աշխատանքի նկարագրություն	Սահմանված ժամկետում չկատարման կամ մասնակի կատարման պատճառները	Զարգացման ծրագրում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկություններ	Նշումներ /վերահսկողության աղբյուրը կամ մեխանիզմները
Ուսումնասիրել դպրոցների կառավարման ներկա մոդելները՝ ուսումնական մասով տնօրեն և համակարգող, փորձելով տեղայնացնել լավագույն փորձը Իրականացնել լիազորությունների և պատասխանատվության բաշխում՝ արդյունավետ	Համագործակցող վարչական կազմ, բարոյահոգեբանական բարենպաստ մթնոլորտ	2023-2028թթ	Ապահովել մշտական սերտ համագործակցություն	Ֆորսմաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվություններ, տնօրեն, համակարգող հաշվետվություն

կառավարման մոդելի ներդրման նպատակով: Կազմակերպել տարբեր սեմինարներ, վերապատրաստու մներ՝ մասնակցային կառավարման մոդելը ավելի արդյունավետ իրականացնելու համար					
Զարգացնել աշակերտական խորհրդի կարողությունները	Կունենանք համագործակցող, ինքնուրույն վերլուծող կարողունակություն ներով օժտված քաղաքացիներ	Ուս. տարվա ընթացքու մ	Մասնակցել ԱԽ նիստերին, աշակել ծրագրերի իրականացմանը	Ֆորս- մաժոր	Ներքին գնահատման հաշվետվություննե ր, ԱԽ հաշվետվություննե ր
Ստեղծել շրջանավարտների խորհուրդ, իրենց ներգրավել դպրոցի առջև ծառացած խնդիրների լուծման մեջ, իրականացնել շրջանավարտների համախմբման միջոցառումներ	Կապ դպրոցի և շրջանավարտների հետ՝ ի նպաստ դպրոցի բարօրության	Ուս. տարվա ընթացքու մ	Կապ հաստատել բոլորի հետ, հրապարակել հայտարարություն ն համախմբման համար	Ֆորս- մաժոր	Ներքին գնահատման հաշվետվություննե ր
Զարգացնել մեթոդական	Կունենանք համագործակցող	Ուս. տարվա	Մասնակցել մ./մ նիստերին,	Ֆորս- մաժոր	Ներքին գնահատման

միավորումների կարողությունները՝ դարձնելով դրանք բովանդակային նորարարությունների մշակման և ներդրման հարթակներ	արդիական պահանջները բավարարող ուսուցիչներ	ընթացքում	զեկույցներին, կատարել դիտարկումներ			հաշվետվություններ, մ/մ հաշվետվություններ
Խորհրդակցական քննարկումներ՝ բոլոր մարմինների միջև՝ համատեղ գործողությունների պլան մշակելով նպատակով	Արդյունքում կունենանք համագործակցող հաշվետու խորհրդակցական մարմիններ	Ուս. տարվա ընթացքում	Մասնակցել ԿԽ, ԱԽ, ԾԽ, մ/մ նիստերին	Ֆորս- մաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվություններ, բոլոր խորհրդակցական մարմինների հաշվետվություններ

Բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրի ձևավորում

Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահմանվ ած ժամկետ	Կատարված աշխատանքի նկարագրություն	Սահմանվա ծ ժամկետում չկատարմա ն կամ մասնակի կատարմա ն պատճառնե	Զարգացման ծրագրում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկություն ներ	Նշումներ /վերահսկողությա ն աղյուրը կամ մեխանիզմները

				բր		
Բազմակարծիք, ներառական , մասնակցային բնույթի հանդիպումներ, սեմինարներ, քննարկումներ իրականացնել: Կազմակերպել և անցկացնել գրույցներ, տեսահոլովակների դիտումներ հայրենիքի, ընտանիքի, բռնության , ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշման իրավունքների հավասարության, հանդուրժողականությ ան , անվտանգության, առողջ ապրելակերպի, ծխախոտի և ալկոհոլի բացասական ազդեցության,սոցցանց երում առկա վտանգների թեմաներով	Դպրոցում միջավայրի հարմարեցմա ն բավարար պայմանների ապահովումը, անվտանգ միջավայր	2023թ-ից սկսած	Կազմակերպել հանդիպումներ ՏՄԱԿ, ՀՄԿ, անդամների և ուսուցիչների մասնակցությամբ, տարբեր սեմինարների, կոնֆերանսների մասնակցություն	Ֆորս- մաժոր		Ներքին գնահատման հաշվետվությունն եր
Ներառական կրթության զիսավուն խնդիրը դարձնել անձի սոցիալիզացիան, որի շրջանակներում մեծ ուշադրություն դարձնել շերտավորված	Համբնդիանու ր ներառման ապահովում	2023- 2028թթ	Կազմակերպել սեմինարներ, քննարկումներ շահագրգիռ կազմակերպություն ների հետ	Ֆորս- մաժոր		Հաշվետվությունն եր, արձանագրություն ններ

ուսուցմանը, ԿԱՊԿՈՒ սովորողների խնդիրների բացահայտմանը						
Կազմակերպել և անցկացնել սեմինարներ ոլորտի մասնագետների մասնակցությամբ՝ «Թրաֆիքինգ», «Տարերային աղետներ», «Էկոլոգիապես մաքուր միջավայր», «Ապահով համացանց»թեմաներո վ	Իրավագիտակ ից հասարակությ ուն ձևավորում	2023- 2028թթ	Քննարկումներ, սեմինարներ	Ֆորս- մաժոր		Հաշվետվությունն եր

Տեխնոլոգիաներ և նորարարություններ

Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահմանվ ած ժամկետ	Կատարված աշխատանքի նկարագրությ ուն	Սահմանվա ծ ժամկետում չկատարմա ն կամ մասնակի	Զարգացման ծրագրում փոփոխություննե ր և լրացումներ կատարելու մասին	Նշումներ /վերահսկողությա ն աղբյուրը կամ մեխանիզմները

				կատարման պատճառնե քը	առաջարկություն ներ	
✓ Ժամանակակից համակարգչային տեխնիկայի ձեռքբերում՝ համակարգիչ, էլեկտրոնային գրատախտակ ✓ S2S վերապատրաստ ումների իրականացում՝ դպրոցի երիտասարդ և համակարգչային բարձր գիտելիքներ ունեցող ուսուցիչների կողմից ✓ Հեռավար դասավանդման հմտությունների զարգացում, մեղիագրագիտու թյան վերաբերյալ սեմինարներ, քննարկումներ, կիրառել դասավանդման առավել	S2S ոլորտի զարգացում, բանիմաց ուսուցիչ, հմուտ կադրեր, չափորոշ ային պահանջների համապատասխան դասապրոցեսի կազմակերպում	2023- 2028թթ	Ներկայացնել պահանջարկ համակարգող ին, կազմակերպել սեմինարներ, քննարկումնե ր, կիրառել էլեկտրոնային գործիքներ՝ դասաժամերի ընթացքում	Ֆորս- մաժոր	Բոլոր փոփոխություննե րը և լրացումները պետք է տեղայնացվեն տարեկան աշխատանքային ծրագրերում և տնօրենի զարգացման ծրագրի լրացումներում	Ներքին զնահատման հաշվետվություն ներ

Ժամանակակից և նորարարական մոտեցումներ՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ ի օգնությամբ					
Լարորատոր սարքերի և սարքավորումների, գործիքակազմի, ուսումնական նյութերի համալրում: Մեթոդ կարինետների համապատասխան ռեսուրսների ստեղծում և հմալրում, ժամանակակից մեթոդական գրականության ձեռքբերում, էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսների կիրառում, ստեղծում	Հարմարավետ, գրավիչ միջավայր ուսումնառության համար, SS ոլորտի զարգացում և կիրառում	2023- 2028թթ	Ներկայացնել պահանջարկը , համակարգող ին առաջարկ ներկայացնել	Ֆորս- մաժոր	Ներքին գնահատման հաշվետվություն ներ, գնման պայմանագրեր

Աշխատակազմի արժնորման, խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորությունները

Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահմանված ժամկետ	Կատարված աշխատանքի նկարագրություն	Սահմանված ժամկետում չկատարման	Զարգացման ծրագրում փոփոխություններ	Նշումներ /վերահսկողության աղբյուրը կամ

				կամ մասնակի կատարման պատճառներ ը	և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկությունն եր	մեխանիզմները
Կազմակերպել վաստակաշատ , փորձառու մանկավարժների մեծարման երեկոներ	Արժնորված, գնահատված ուսուցիչներ	Շարունակաբա ր				Մրցանակներ, պատվողներ
Ուսուցիչների մոտիվացիան խթանելու նպատակով ներքին գնահատման հիման վրա ստեղծել պարզևատրումնե րի կիրառման պրակտիկա	Արժնորված, գնահատված ուսուցիչներ	Յուրաքանչյուր տարվա դեկտեմբեր ամսվա վերջին	Նախապես մանկավարժակ ան խորհրդի նիստերին ծանոթացնել մեխանիզմներին	Ֆորս- մաժոր		Հրամաններ, ֆինանսական հաշվետվությունն եր
Խրախուսել լավագույն ուսուցիչների մասնակցությունը համապետական մրցույթներին	Արժնորված, գնահատված ուսուցիչներ	Ուս. տարվա ընթացքում	Տեղեկացնել ուսուցիչներին մրցույթների ժամանակացույց ի մասին, ապահովել , խթանել մասնակցություն ը	Ֆորս-մաժոր		Մրցանակներ, պատվողներ
Աջակցել մանկավարժներին	Արժնորված, գնահատված	Ուս.տարվա ընթացքում				Ներքին գնահատման

, ստեղծել համապատասխան պայմաններ փորձարարական հետազոտական աշխատանքներն իրականացնելու համար	ուսուցիչներ, առողջ մրցակցություն					հաշվետվություններ

Զափորոշային պահանջներին համապատասխան կրթության որակ

Միջոցառում/գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահմանված ժամկետ	Կատարված աշխատանքի նկարագրություն	Սահմանված ժամկետում կատարման կատարման պատճառները	Զարգացման ծրագրում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկությունները	Նշումներ /վերահսկողության աղբյուրը կամ մեխանիզմները
Նոր չափորոշիչների ներդրման գործողությունների ծրագրի	Չափորոշային կարողություններով օժտված աշակերտներ	2023թ-ի սեպտեմբերից սկսած	Չափորոշային ուսուցման ապահովում			

կազմում						
Երկարօրյա ուսուցման ծառայության իրականացում՝ ըստ նոր չափորոշչի	ԿԱՊԿՈՒ, ուսման մեջ թերացող աշակերտների ուսումնառության ապահովում	Ուս.տարվա ընթացքում	Ունենալ հաստատված երկարօրյա ուսուցման պլան	Ֆորս- մաժոր		Ծրագրեր, ուսումնական պլաններ
Ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտների հետ անհատական անվճար պարապմունքներ Հանրակրթությունից դուրս մնացած երեխաների հետ բաց թողնված նյութը լրացնելու համար պարապմունքներ	ԿԱՊԿՈՒ, ուսման մեջ թերացող աշակերտների ուսումնառության ապահովում, վերջնարդյունքով պայմանավորված կարողունակությունների նվազագույնի ապահովում	Ուս.տարվա ընթացքում	Ունենալ հաստատված երկարօրյա ուսուցման պլան	Ֆորս- մաժոր		Ծրագրեր, ուսումնական պլաններ
Անհատական աշխատանք առարկայական օլիմպիադաներ ի մասնակից, արտակարգ	Քննադատական, վերլուծական մտածելակերպ ունեցող անհաի ձևավորում	Յուրաքանչյ ուր ուս.տարվա ընթացքում	Հստ ուսումնադաստիարակչ ական պլանավորման ստեղծել օլիմպիական խմբակներ	Ֆորս- մաժոր		մ/մ հաշվետվություններ

ընդունակություն ններ ունեցող սովորողների հետ						

Ֆինանսատնտեսական գործունեություն

Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահմանվ ած ժամկետ	Կատարված աշխատանքի նկարագրություն	Սահմանվա ծ ժամկետում չկատարմա ն կամ մասնակի կատարման պատճառնե րը	Զարգացման ծրագրում փոփոխություննե ր և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկությունն եր	Նշումներ /վերահսկողությա ն աղբյուրը կամ մեխանիզմները
Պլանավորել գնումների կազմակերպման և բյուջեի բաշխման գործընթացը	Ճիշտ պլանավորված վարչարարությու ն՝ ի նպաստ կրթության որակի	2023- 2028թթ	Նախապես ներկայացնել առաջարկություննե րը համակարգողին՝ առաջնայնությունը տալով կրթության որակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներին	Ֆորս- մաժոր		Բյուջեի նախագիծ
Ֆինանսական միջոցները	Ճիշտ պլանավորված	2023- 2028թթ	Նախապես ներկայացնել	Ֆորս- մաժոր		Ֆինանսական հաշվետվությունն

օգտագործել իրենց նպատակային ուղղություններով	վարչարարություն՝ ի պաստ կրթության որակի		առաջարկությունները համակարգողին՝ առաջնայնությունը տալով կրթության որակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներին			եր, ներքին գնահատման հաշվետվությունն եր
Իրականացնել ձեռնարկատիրակ ան գործունեության օրենքով սահմանված ծրագրեր, կազմել դրա հիմքերը դպրոցում դնելու աշխատանքների հստակ պլան	Ձեռնարկահիրակ ան գործունեություն ից գոյացած հասույթ ծրագրով պլանավորված գործողություննե րը իրականացնելու համար	2023- 2028թթ	Կազմակերպել տոնավաճառներ, ցուցահանդեսներ	Ֆորս- մաժոր		Տինանսական հաշվետվությունն եր, ներքին գնահատման հաշվետվությունն եր
Փորձել փոքրացնել նախատեսված և փաստացի շեղումների ծավալը	Հավասարակշուն ած բյուջե, պարտքի բացառում	2023- 2028թթ	Ապահովել համակարգող- տնօրեն համագործակցությո ւնը	Ֆորս- մաժոր		Համեմատական ֆինանսական հաշվետվությունն եր, վերլուծություններ

Եզրակացություն

Դպրոցում կրթության որակի ամենակարևոր նախապայմաններից մեկն օբյեկտիվ և համակարգված վերահսկողության իրականացումն է:

Ծրագրի բովանդակության մեջ առաջադրված խնդիրները լուծելու և կրթական գործընթացը դպրոցում ավելի արդյունավետ կազմակերպելու համար անհրաժեշտ է մշտապես առաջնորդվել ՀՀ օրենքներով և դպրոցին առնչվող իրավական ակտերով: Ներկայացված ծրագիրը նախնական է, որը կարող է ենթարկվել փոփոխությունների: Այս ծրագրի յուրաքանչյուր կետ պետք է քննարկվի դպրոցի աշխատակազմի, վարչատնտեսական մասի համակարգողի հետ և միասնական հավանության արժանանալուց հետո իրականացվի: Ծրագրի իրականացման արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով անհրաժեշտ եմ համարում տարին առնվազն երկու անգամ դպրոցի կառավարման խորհրդի անդամների, դպրոցի տնօրենության, մանկավարժական խորհրդի, աշակերտական խորհրդի, ծնողական խորհրդի մասնակցությամբ կազմակերպել խորհրդակցություն և քննարկումներ, որոնց ընթացքում կքննարկվեն ծրագրի առաջնային կարևորություն ունեցող դրույթները և կընդունվեն համապատասխան որոշումներ՝ հետագա աշխատանքները արդյունավետ իրականացնելու համար:

Մեծապես կարևորելով դպրոցի տնօրենի պաշտոնը, լիազորություններն ու պարտականությունները, պատասխանատվության աստիճանը՝ ընտրվելու դեպքում կառաջնորդվեմ դպրոցի ղեկավարման ժողովրդավարական սկզբունքներով, նպատակային հետևողական գործելակերպով, կրարձրացնեմ կառավարման արդյունավետությունը՝ ապահովելով դպրոցի զարգացման ծրագրի իրականացումը: Խորապես համոզված եմ, որ դպրոցի տնօրենը ժամանակակից ուսումնական հաստատությունում ուսուցիչների ղեկավարն է, թիմի առաջնորդը, միևնույն ժամանակ կրթության գործընթացի բոլոր մասնակիցների գործընկերը:

Հավելված /Նկարներ

Արմաթ ինժեներական լաբորատորիա

Հանդիսությունների դահլիճ

Մարզադաշտիած

Զերմանց

Ճաշարան

Դպրոցամերձ տարածք

